

Informator dla seniora

Toruń, 2018

Opracowanie i aktualizacja:
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
ul. Bartkiewiczówny 93, 87-100 Toruń
<http://www.rops.torun.pl/>

Wydanie V uzupełnione
Nakład: 15 000 egz.

Publikacja bezpłatna, sfinansowana w ramach projektu
„Pogodna jesień życia na Kujawach i Pomorzu –
projekt rozwoju pomocy środowiskowej dla seniorów”
współfinansowanego ze środków Europejskiego Funduszu
Społecznego w ramach Regionalnego Programu
Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na
lata 2014-2020.

@ Copyright by Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
w Toruniu

Wszelkie prawa zastrzeżone. Każda reprodukcja lub
adaptacja całości lub części niniejszej publikacji,
niezależnie od zastosowanej techniki reprodukcji
(drukarskiej, fotograficznej, komputerowej i in.) wymaga
pisemnej zgody Wydawcy.

Druk: Media Magazines sp. z o.o. w Bydgoszczy

Ewentualne uwagi, propozycje zmian co do treści
zawartych w „Informatorze” prosimy kierować na adres
e-mail Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej
w Toruniu: infosenior@rops.torun.pl

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
ABC Seniora	4
Zdrowie	4
Zalecane szczepienia	4
Kiedy należy wezwać pogotowie	4
Szybka terapia onkologiczna	4
Transport sanitarny	5
Leczenie uzdrowiskowe	6
Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień	6
Opieka paliatywna i hospicyjna	6
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	7
Poradnie/oddziały/kliniki geriatryczne	10
Rehabilitacja lecznicza	10
Zaopatrzenie w wyroby medyczne	17
Wypożyczalnia sprzętu medycznego	17
Pomoc instytucjonalna	19
Domy pomocy społecznej	19
Całodobowe placówki	22
Dzienne domy pomocy	23
Pomoc środowiskowa	24
Dodatek pielęgnacyjny	24
Zasiłek pielęgnacyjny	24
Usługi opiekuńcze	25
Wsparcie	25
Nieodpłatna pomoc prawna	25
Pomoc rzecznika konsumentów	30
Podstawowe prawa pacjenta	32
Telefon zaufania dla seniorów	32
Aktywny senior	32
Kluby seniora	32
Uniwersytety trzeciego wieku	38
Rady seniorów	41
Oferta instytucji kultury w województwie kujawsko-pomorskim	42
Dobre praktyki na rzecz osób starszych	44

Szanowni Państwo

Starzenie się społeczeństwa jest faktem, podobnie jak to, że co trzecia starsza osoba w naszym regionie mieszka samotnie. Żyjemy coraz dłużej, i dobrze, ale żyjemy też coraz bardziej indywidualnie. Sprawy dotyczące seniorów, nie tak dawno jeszcze wspólne sprawy wielopokoleniowych zintegrowanych rodzin, seniorzy muszą brać we własne ręce.

Odpowiedzią na niektóre z tych wyzwań jest prowadzona przez samorząd województwa kujawsko-pomorskiego polityka senioralna. Konsekwentnie tworzymy system, który pozwoli otoczyć wszystkie starsze osoby w naszym regionie dokładnie takim wsparciem, jakiego potrzebują. Wiemy bowiem, że seniorzy, podobnie jak pozostałe grupy wiekowe, są różni. Potrzebą jednych jest towarzystwo równolatków, innych niedrogi bilet do teatru lub pomoc sąsiedzka przy zrobieniu zakupów, a jeszcze innych bransoletka umożliwiająca przywoływanie pomocy.

Publikacja, którą oddajemy w Państwa ręce, to nowa, poprawiona i uzupełniona edycja informatora dla osób w średnim wieku plus i starszych. Zawiera wiele pomocnych informacji, praktyczne rady, adresy i numery telefonów, które mogą się przydać, przewodnik po ofercie wybranych segmentów publicznej służby zdrowia, instytucji kulturalnych i uniwersytetów trzeciego wieku. Spełni swoją rolę, jeśli zechcą z niej Państwo skorzystać.

Z pozdrowieniami
Piotr Całbecki

Marszałek Województwa Kujawsko-Pomorskiego

WAŻNE TELEFONY

112 – TELEFON ALARMOWY
999 – POGOTOWIE RATUNKOWE
997 – POLICJA
998 – STRAŻ POŻARNA
986 – STRAŻ MIEJSKA
991 – POGOTOWIE ENERGETYCZNE
992 – POGOTOWIE GAZOWE
993 – POGOTOWIE CIEPŁOWNICZE
994 – POGOTOWIE WODOCIĄGOWE

ICE – nazwa kontaktu w telefonie komórkowym

Skrót informujący ratowników, do kogo powinni zadzwonić w razie nagłego wypadku.

W książce adresowej telefonu komórkowego – jako kontakt „ICE” wpisuje się numer telefonu wybranej osoby. Jeśli takich osób jest kilka, to oznacza się je hasłami „ICE1”, „ICE2” itd.

WAŻNE DATY

1 października – Międzynarodowy
Dzień Osób Starszych
20 października – Europejski Dzień Seniora
20 listopada – Ogólnopolski Dzień Seniora

ZDROWIE

■ Zalecane szczepienia

Szczepienie ochronne można wykonać bezpłatnie w przychodni rejonowej. Najpierw należy zgłosić się do lekarza pierwszego kontaktu po receptę na szczepionkę (za samą szczepionkę trzeba zapłacić). Zaszczepić się można tylko będąc zupełnie zdrowym, dlatego bezpośrednio przed szczepieniem lekarz bada i kwalifikuje do szczepienia (kwalifikacja jest ważna przez 24 godziny). O kalendarzu szczepień informacji udziela lekarz POZ.

Zalecane dla osób starszych są szczepienia przeciwko¹:

- grypie,
- pneumokokom — zalecane w wieku 65 lat,
- tężcowi, błonicy, krztuścowi — u osób z narażeniem na zakażenie, np. rolnicy, weterynarze, zalecane co 10 lat,
- zapaleniu wątroby typu A — u osób poniżej 70. roku życia zatrudnionych przy produkcji i dystrybucji żywności, usuwaniu odpadów komunalnych,
- zapaleniu wątroby typu B — u osób starszych i z narażeniem na zakażenia związane z uszkodzeniami ciągłości tkanek, u osób z chorobami przewlekłymi, immunosupresją, cukrzycą typu 2 oraz pacjentów dializowanych, przygotowywanych do zabiegów chirurgicznych,
- ospie wietrznej — zlecane osobom, które nie chorowały na tę chorobę i nie były wcześniej szczepione w ramach szczepień obowiązkowych,

- odrze, śwince i różyczce — osobom nieszczepionym w ramach szczepień obowiązkowych.

■ Kiedy należy wezwać pogotowie

Wezwanie Pogotowia Ratunkowego lub wizyta w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym powinny mieć miejsce wyłącznie w sytuacjach bezpośredniego zagrożenia życia lub stanach nagłych. NFZ wymienia, że należą do nich utrata przytomności, zaburzenia świadomości, drgawki, nagły ostry ból w klatce piersiowej, zaburzenia rytmu serca, nasilona duszność, nagły ostry ból brzucha, uporczywe wymioty, (zwłaszcza z domieszką krwi), krwotok z dolnego odcinka przewodu pokarmowego, masywny krwotok z dróg rodnych, ostre reakcje uczuleniowe (spowodowane zażyciem leku), ukąszenia, czy użądlenia przez jadowite zwierzęta, zatrucia lekami, środkami chemicznymi czy gazami, rozległe oparzenia, udar cieplny, wyżębienie organizmu, porażenie prądem, podtopienie lub utonięcie, atak agresji spowodowany chorobą psychiczną, dokonana próba samobójcza, upadek z dużej wysokości, rozległa rana pourazowa, urazy kończyny dolnej, uniemożliwiające samodzielne poruszanie się.

W pozostałych przypadkach należy zgłosić się do swojego lekarza podstawowej opieki zdrowotnej w dni powszednie w godz. 8.00-18.00. W sytuacjach szczególnych (nowych zachorowań lub zaostrzeń dolegliwości, które wystąpią w nocy od poniedziałku do piątku w godz. 18.00-8.00 lub w dni wolne od pracy w godz. 8.00-8.00) obowiązki poradni POZ przejmują punkty nocnej i świątecznej opieki medycznej. W tym celu należy zadzwonić lub udać się do dyżurnego ambulatorium².

■ Szybka terapia onkologiczna

Szybka terapia onkologiczna to rozwiązanie organizacyjne, mające na celu sprawne i szybkie poprowadzenie pacjenta przez kolejne etapy diagnostyki i leczenia. Jest przeznaczona dla wszystkich pacjentów, u których lekarze podejrzewają lub stwierdzają nowotwór złośliwy. Ministerstwo Zdrowia ani NFZ nie kwalifikują pacjentów do udziału w programie. Szybka terapia onkologiczna ma poprawić dostępność diagnostyki i leczenia nowotworów złośliwych i usystematyzować proces diagnostyczno-terapeutyczny. Jest to możliwe dzięki wprowadzeniu karty diagnostyki i leczenia onkologicznego oraz wyznaczeniu maksymalnych terminów na realizację poszczególnych etapów leczenia.

Korzyści z wdrożenia pakietu onkologicznego:

- skrócenie kolejek dla pacjentów z podejrzeniem nowotworu;
- uporządkowanie procesu diagnostyki i leczenia pacjenta;
- wprowadzenie szybkiej diagnostyki i kompleksowego leczenia;
- zmniejszenie śmiertelności pacjentów onkologicznych;

¹ Państwowa Inspekcja Sanitarna https://szczepienia.gis.gov.pl/index.php/rodzice_i_opiekunowie/szczepienia_dla_osob_starszych (data korzystania: 02.10.2018r.)

² Narodowy Fundusz Zdrowia Łódzki Oddział Wojewódzki <https://www.nfz-lodz.pl/dlapacjentow/prasa-o-zdrowiu/4691-pogotowie-czy-wizyta-u-lekarza> (data korzystania: 02.10.2018r.)

- obniżenie kosztów leczenia, dzięki wykryciu choroby we wczesnym stadium.

Pierwszym krokiem do diagnostyki i leczenia w ramach szybkiej terapii onkologicznej jest zgłoszenie się pacjenta do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, który przeprowadzi dokładny wywiad, oceni dolegliwości pacjenta i w razie potrzeby zleci wykonanie niezbędnych badań. Jeśli na tej podstawie stwierdzi podejrzenie nowotworu złośliwego, skieruje pacjenta do specjalisty właściwego ze względu na umiejscowienie nowotworu lub do onkologa. W tym celu lekarz POZ wystawi pacjentowi kartę diagnostyki i leczenia onkologicznego.

Pacjent może otrzymać kartę także w szpitalu – jeśli w wyniku hospitalizacji zostanie u niego wykryty nowotwór złośliwy. W takim przypadku warunkiem wydania karty jest potwierdzenie diagnozy. Karta może zostać również wydana pacjentowi, jeśli nowotwór złośliwy stwierdzono w ramach badań realizowanych w zakresie programów zdrowotnych. Karta jest własnością pacjenta. Dokumentuje cały proces diagnostyki i leczenia, aż do powrotu pacjenta do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej po zakończeniu leczenia. Pacjent, który otrzyma kartę diagnostyki i leczenia onkologicznego, powinien zgłosić się do lekarza specjalisty. Od momentu gdy pacjent zostanie wpisany na listę osób oczekujących na konsultację specjalisty do postawienia diagnozy nie powinno minąć więcej niż 7 tygodni.

Terminy udzielania świadczeń pacjentom z podejrzeniem nowotworu w ramach pakietu onkologicznego

W czasie pierwszych 4 tygodni:

- pacjent czeka na wizytę u lekarza specjalisty – maksymalnie 2 tygodnie;
- pacjent wykonuje badania zlecone przez lekarza specjalistę w ramach diagnostyki wstępnej (na podstawie tych badań lekarz potwierdza lub wyklucza chorobę nowotworową u pacjenta) – maksymalnie 2 tygodnie.

W czasie kolejnych 2 tygodni:

- pacjent wykonuje badania zlecone przez lekarza specjalistę w ramach diagnostyki pogłębionej. Na ich podstawie lekarz określa stopień zaawansowania choroby³.

■ Transport sanitarny

Bezpłatny przejazd środkiem transportu sanitarnego do najbliższego podmiotu leczniczego udzielającego świadczeń we właściwym zakresie, i z powrotem, przysługuje gdy zlecenie na przejazd wystawi lekarz ubezpieczenia zdrowotnego oraz wystąpił co najmniej jeden z następujących przypadków⁴:

3 Ministerstwo Zdrowia – Pakiet Onkologiczny <http://pakietonkologiczny.gov.pl> (data korzystania 02.10.2018r.)

4 Rzecznik Praw Pacjenta <http://www.bpp.gov.pl/newsletter-artykuly/numer-7-2017/co-warto-wiedziec-o-korzystaniu-z-transportu-sanitarnego/> (data korzystania 02.10.2018r.)

- konieczność podjęcia natychmiastowego leczenia w innym podmiocie leczniczym,
- potrzeba zachowania ciągłości leczenia,
- dysfunkcja narządu ruchu uniemożliwiająca korzystanie ze środków transportu publicznego w celu odbycia leczenia.

Jeżeli jesteś zdolny do samodzielnego poruszania się bez stałej pomocy innej osoby, ale wymagasz pomocy przy korzystaniu ze środków transportu publicznego lub wymagasz korzystania z pojazdów dostosowanych do potrzeb osób niepełnosprawnych przysługuje Ci transport częściowo płatny w przypadku leczenia (NFZ pokrywa w takich przypadkach **40%** kosztów przejazdu środkami transportu sanitarnego):

- chorób krwi i narządów krwiotwórczych,
- chorób nowotworowych,
- chorób oczu,
- chorób przemiany materii,
- chorób psychicznych i zaburzeń zachowania,
- chorób skóry i tkanki podskórnej,
- chorób układu krążenia,
- chorób układu moczowo-płciowego,
- chorób układu nerwowego,
- chorób układu oddechowego,
- chorób układu ruchu,
- chorób układu trawienno-
- chorób układu wydalania wewnętrznego,
- chorób zakaźne i pasożytnicze,
- urazów i zatruć,
- wad rozwojowych wrodzonych, zniekształceń i aberracji chromosomowych.

Transport sanitarny „daleki” w POZ

Z transportu „dalekiego” w POZ pacjent może skorzystać w następujących sytuacjach⁵:

1. w związku z korzystaniem - z przyczyn losowych - ze świadczeń opieki zdrowotnej poza granicami kraju:
 - transport do domu, gdy pacjent musiał skorzystać z pomocy medycznej w szpitalu za granicą, a stan zdrowia w momencie wypisu ze szpitala jest stabilny, ale nie pozwala na samodzielny powrót do domu,
 - transport do szpitala (kontynuacja leczenia), gdy pacjent wymaga kontynuacji leczenia w kraju, a stan jego zdrowia pozwala na uzyskanie wypisu i nie ma medycznych przeciwwskazań do przewozu ambulansem.
2. w związku z leczeniem na terenie Polski:
 - kiedy z przyczyn uzasadnionych medycznie pacjent musi skorzystać ze świadczeń konkretnej poradni specjalistycznej oddalonej od miejsca zamieszkania o więcej niż **120 km**, a ogólny stan zdrowia pacjenta nie pozwala na samodzielne dotarcie do poradni,
 - kiedy ze względów medycznych pacjent musi korzystać z wysokospecjalistycznych świadczeń ambulatoryjnych, które realizowane są jedynie przez niektóre poradnie, do których odległość od miejsca zamieszkania przekracza **120 km**, a ogólny stan zdrowia pacjenta nie pozwala na samodzielny dojazd do poradni.

5 Narodowy Fundusz Zdrowia Mazowiecki Oddział Wojewódzki <http://www.nfz-warszawa.pl/dla-pacjenta/co-kazdy-pacjent-wiedziec-powinien/podstawowa-opieka-zdrowotna/> (data korzystania 02.10.2018r.)

Aby skorzystać z transportu sanitarnego „dalekiego” w POZ pacjent (ktoś z rodziny bądź opiekun prawny) powinien wystąpić z wnioskiem do dyrektora oddziału wojewódzkiego NFZ. Wniosek taki należy złożyć w oddziale Funduszu, do którego pacjent należy.

■ Leczenie uzdrowiskowe

Leczenie uzdrowiskowe jest kontynuacją leczenia szpitalnego lub ambulatoryjnego. Można skorzystać z tego rodzaju leczenia w celu odzyskania sprawności po chorobie lub wypadku, albo z powodu choroby zawodowej. Na leczenie uzdrowiskowe mogą być kierowani jedynie pacjenci wystarczająco sprawni, by odbyć podróż do uzdrowiska, samodzielni, zdolni do samoobsługi i korzystania z zabiegów leczniczych⁶.

Z leczenia uzdrowiskowego współfinansowanego przez NFZ można korzystać raz na półtora roku. Turnus sanatoryjny trwa 21 dni. Do sanatorium można udać się w przypadku chorób ortopedycznych, układu nerwowego, reumatologicznych, kardiologicznych, naczyń obwodowych, górnych i dolnych dróg oddechowych, układu trawienia, skóry, nerek i dróg moczowych, krwi i układu krwiotwórczego, cukrzycy, otyłości, osteoporozy⁷.

Skierowanie wystawia lekarz POZ lub specjalista. On też wykonuje wymagane badania. Ich wyniki należy dołączyć do skierowania, które należy złożyć w oddziale NFZ. Odpowiedź powinna nadejść w ciągu 30 dni, a skierowanie jest ważne 18 miesięcy. Senior skierowany do sanatorium uzdrowiskowego pokrywa koszty przejazdu w obie strony. Każdy pacjent przebywający w sanatorium uzdrowiskowym ponosi koszt zakwaterowania i wyżywienia. Wysokość opłaty za jeden dzień pobytu zależy od standardu pokoju. Wysokość tych opłat nie jest dowolna, ale ściśle określona przez Ministra Zdrowia. Zabiegi zalecone przez lekarza są bezpłatne⁸.

W województwie kujawsko-pomorskim uzdrowiska funkcjonują w: Ciechocinku, Inowrocławiu oraz w Wiercu Zdrój (gm. Brześć Kujawski).

Na stronie NFZ dostępne jest zestawienie wszystkich uzdrowisk i sanatoriów wraz z informacją o schorzeniach w nich leczonych: www.nfz.gov.pl

■ Opieka psychiatryczna i leczenie uzależnień

Ze świadczeń opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień można skorzystać w warunkach⁹:

1. Ambulatoryjnych - do poradni nie potrzeba skierowania.

6 https://zip.nfz.gov.pl/ap-portal/user/menu/open@info?view=039#_EVENT_ (data korzystania: 02.10.2018r.)

7 Art. 13 Ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1056, z późn. zm.)

8 https://zip.nfz.gov.pl/ap-portal/user/menu/open@info?view=040#_EVENT_ (data korzystania 02.10.2018r.)

9 <http://www.nfz.gov.pl/dla-pacjenta/informacje-o-swiadczeniach/informacje-o-pozostalych-swiadczeniach/> (data korzystania: 02.10.2018 r.)

Do psychologa i psychoterapeuty wymagane jest skierowanie od lekarza pierwszego kontaktu. W poradni zdrowia psychicznego osoba potrzebująca może skorzystać z diagnozy i porady lekarza psychiatry, porady i diagnozy psychologicznej oraz sesji psychoterapeutycznych. W poradni leczenia uzależnień leczone są osoby uzależnione np. od alkoholu, narkotyków, czy hazardu. Do poradni leczenia uzależnień nie jest wymagane skierowanie.

2. Dziennych - leczy się pacjenci, którzy potrzebują intensywnych oddziaływań terapeutycznych, ale nie wymagają hospitalizacji. W trakcie leczenia chory ma zapewnione niezbędne badania diagnostyczne, konsultacje specjalistyczne, niezbędne leki, wyroby medyczne i środki pomocnicze oraz wyżywienie.

3. Stacjonarnych - w szpitalu leczy się pacjenci wymagający stałej obserwacji i opieki, na podstawie skierowania lekarza ubezpieczenia zdrowotnego lub z gabinetu prywatnego albo na mocy postanowienia sądu. Skierowanie pacjenta do szpitala psychiatrycznego wydawane jest w dniu badania, a jego ważność wygasa po upływie 14 dni. Przyjęcie do szpitala psychiatrycznego wymaga pisemnej zgody pacjenta, a przyjęcie osoby małoletniej lub ubezwłasnowolnionej następuje za pisemną zgodą jej przedstawiciela ustawowego. W nagłych przypadkach osoba z zaburzeniami psychicznymi może być przyjęta do szpitala psychiatrycznego bez skierowania, po osobistym jej zbadaniu przez lekarza izby przyjęć.

4. Izby przyjęć - w izbie przyjęć, przez całą dobę, pacjent może skorzystać ze świadczeń udzielanych w trybie nagłym. W przypadku konieczności kontynuowania leczenia specjalistycznego chory ma zapewnione zabezpieczenie medyczne oraz transport.

■ Opieka paliatywna i hospicyjna

Opieka paliatywna i hospicyjna ma na celu poprawę jakości życia chorego i jego bliskich zmagających się z codziennymi problemami związanymi z postępującą, często nieuleczalną chorobą. Podejmowane działania mają na celu zapobieganie cierpieniu, niesienie ulgi, leczenie bólu i innych objawów oraz pomoc w rozwiązywaniu problemów wraz ze wsparciem dla rodziny pacjenta. Pomoc umierającemu, ciężko i nieuleczalnie choremu oraz jego rodzinie zapewnia wielodyscyplinarny zespół osób, w skład którego wchodzi lekarze, pielęgniarki, fizjoterapeuci, psycholog.

Świadczenia w opiece paliatywnej i hospicyjnej udzielane są:

- w oddziale medycyny paliatywnej oraz hospicjum stacjonarnym,
- w hospicjum domowym,
- w poradni medycyny paliatywnej.

Oddziały medycyny paliatywnej i hospicjum stacjonarne przeznaczone są przede wszystkim dla pacjentów z trudnymi do kontroli objawami, bez nadziei na wyleczenie, w schyłkowym okresie życia.

W hospicjum domowym całościową opieką objęci są pacjenci z zaawansowanymi, niepoddającymi się leczeniu przyczynowemu, postępującymi, zagrażającymi życiu

chorobami przewlekłymi o złym rokowaniu (określonymi w rozporządzeniu ministra zdrowia). Pacjentom objętym opieką przysługują w zależności od potrzeb, porady lekarskie - nie rzadziej niż dwa razy w miesiącu, a wizyty pielęgniarskie - nie rzadziej niż dwa razy w tygodniu. Wizyty innych członków zespołu hospicjum domowego (psychologa, fizjoterapeuty) ustalane są przez lekarza sprawującego opiekę nad chorym, w zależności od potrzeb pacjenta. Żeby pacjent mógł być objęty opieką paliatywną i hospicyjną konieczne jest skierowanie lekarza ubezpieczenia zdrowotnego¹⁰.

W 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim funkcjonowało 9 hospicjów stacjonarnych.

Hospicja stacjonarne w województwie kujawsko-pomorskim¹¹

Lp.	Nazwa i adres hospicjum stacjonarnego	Numer telefonu
BYDGOSZCZ		
1	Hospicjum im. Bł. Ks. Jerzego Popiełuszki przy Parafii Świętych Polskich Braci Męczenników w Bydgoszczy, ul. Ks. Prałata Romualda Biniaka 3, 85-862 Bydgoszcz, www.hospicjum.bydgoszcz.pl	Telefon do rejestracji: (52) 361-48-51 Telefon: (52) 361-48-50
2	NZOZ Dom Sue Ryder prowadzony przez Pallmed Sp. z o.o., Oddział Opieki Paliatywnej ul. Roentgena 3, 85-796 Bydgoszcz www.domsueryder.org.pl	Telefon do rejestracji: (52) 329-00-95 Telefon: (52) 329-00-95
3	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr Antoniego Jurasza w Bydgoszczy Oddział Medycyny Paliatywnej ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz	Telefon do rejestracji: (52) 585-48-94 Telefon: (52) 585-48-94
GRUDZIĄDZ		
4	Regionalny Szpital Specjalistyczny im. dr Władysława Biegańskiego w Grudziądzu, Oddział Medycyny Paliatywnej, ul. Szpitalna 6/8, 86-300 Grudziądz, www.bieganski.org	Telefon do rejestracji: (56) 641-48-59 Telefon: (56) 641-44-44
TORUŃ		
5	Zespół Opieki Paliatywnej im. Jana Pawła II Hospicjum „Światło” w Toruniu, Hospicjum Stacjonarne ul. Grunwaldzka 64, 87-100 Toruń, www.hospicjumswiatlo.pl	Telefon do rejestracji: (56) 651-14-37 Telefon: (56) 651-14-37

¹⁰ https://zip.nfz.gov.pl/ap-portal/user/menu/open@info?view=059#_EVENT_ (data korzystania: 02.10.2018 r.)

¹¹ Wykaz hospicjów stacjonarnych na podstawie Zintegrowanego Informatora Pacjenta <https://zip.nfz.gov.pl/GSL/GSL/Uniwersalne> (data korzystania: 01.10.2018 r.)

WŁOCŁAWEK

6	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Włocławku, Oddział Medycyny Paliatywnej, ul. Wieniecka 49, 87-800 Włocławek www.szpital.wloclawek.pl	Telefon do rejestracji: (54) 412-93-80 Telefon: (54) 412-93-80
---	--	---

POWIAT INOWROCŁAWSKI

7	Szpital Wielospecjalistyczny im. dr. Ludwika Błazka w Inowrocławiu, Oddział Opieki Paliatywnej, ul. Poznańska 97, 88-100 Inowrocław www.pszozino.org.pl	Telefon do rejestracji: (52) 354-55-79 Telefon: (52) 354-53-00
---	--	---

POWIAT RYPIŃSKI

8	SPZOZ w Rypinie Oddział Medycyny Paliatywnej ul. 3 Maja 2, 87-500 Rypin	Telefon do rejestracji: (54) 230-87-93 Telefon: (54) 230-87-93
---	---	---

POWIAT ŚWIECKI

9	NZOZ „Nowy Szpital Sp. z o.o.” Oddział Medycyny Paliatywnej ul. Wojska Polskiego 126, 86-100 Świecie www.swiecie.nowyszpital.pl	Telefon do rejestracji: (41) 240-16-52 Telefon: (41) 240-16-52
---	---	---

■ Zakłady opiekuńczo-lecznicze

W zakładzie opiekuńczo-leczniczym udzielane są stacjonarne i całodobowe świadczenia zdrowotne, które obejmują swoim zakresem pielęgnację i rehabilitację pacjentów niewymagających hospitalizacji. Pomoc ta polega na zapewnieniu im produktów leczniczych i wyrobów medycznych, pomieszczeń i żywienia odpowiednich do stanu zdrowia, a także prowadzeniu edukacji zdrowotnej dla pacjentów i członków ich rodzin oraz przygotowaniu tych osób do samoopieki i samopielęgnacji w warunkach domowych¹².

Pacjent przebywający w zakładzie opiekuńczo-leczniczym, pielęgnacyjno-opiekuńczym ponosi koszty żywienia i zakwaterowania.

W 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim funkcjonowało **26 zakładów opiekuńczo-leczniczych/pielęgnacyjno-opiekuńczych**.

¹² <http://stat.gov.pl/metainformacje/slownik-pojec/pojecia-stosowane-w-statystyce-publicznej/3965,pojecie.html> (data korzystania: 02.10.2018 r.)

**Zakłady opiekuńczo-lecznicze
/pielęgnacyjno-opiekuńcze w województwie
kujawsko-pomorskim¹³**

Lp.	Nazwa i adres zakładu opiekuńczo-leczniczego /pielęgnacyjno-opiekuńczego	Numer telefonu
Bydgoszcz		
1	NZOZ Dom Sue Ryder prowadzony Przez Pallmed Sp. z o.o. Zakład Opiekuńczo- Leczniczy, ul. Roentgena 3, 85-796 Bydgoszcz	Telefon do rejestracji: (52) 329-00-95 Telefon: (52) 329-00-95
2	Samodzielny Publiczny Wielospecjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji w Bydgoszczy Zakład/Oddział Opiekuńczo- Leczniczy, ul. Markwarta 4-6, 85-015 Bydgoszcz www.szpital-msw.bydgoszcz.pl	Telefon do rejestracji: (52) 582-63-11 Telefon: (52) 582-63-11
3	Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy w Bydgoszczy, Oddział Pielęgnacyjno-Opiekuńczy, ul. Smukalska 251, 85-485 Bydgoszcz, www.zpo-bydgoszcz.pl	Telefon do rejestracji: (52) 340-23-01 Telefon: (52) 340-23-01
Grudziądz		
4	Regionalny Szpital Specjalistyczny im. dr Władysława Biegańskiego w Grudziądzu, Zakład Pielęgnacyjno- Opiekuńczy, ul. Szpitalna 6/8, 86-300 Grudziądz, bieganski.org	Telefon do rejestracji: (56) 641-48-46 Telefon: (56) 641-44-44
Toruń		
5	Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Fundacji „Światło” prowadzony przez Fundację „Światło” ul. Grunwaldzka 64, 87-100 Toruń http://www.swiatlo.org	Telefon do rejestracji: (56) 651-12-17 Telefon: (56) 651-12-17
6	Zakład Opiekuńczo-Leczniczy prowadzony przez Zgromadzenie Córek Matki Boskiej Bolesnej „Serafitki” Zakład Opiekuńczo- Leczniczy, ul. Paderewskiego 2, 87-100 Toruń	Telefon do rejestracji: (56) 652-01-73 Telefon: (56) 652-01-73
7	Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy im. ks. Jerzego Popiełuszki w Toruniu utworzony przez Radę Miejską Torunia Oddział Opieki Całodobowej o Profilu Somatycznym, ul. Ligi Polskiej 8, 87-100 Toruń, www.zpotorun.pl	Telefon do rejestracji: (56) 657-42-90 Telefon: (56) 657-42-95

Powiat aleksandrowski

8	NZOZ Kolejowy Szpital Uzdrowski Sp. z o.o. w Ciechocinku Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy, ul. Narutowicza 12, 87-700 Aleksandrów Kujawski	Telefon do rejestracji: (54) 282-21-11 Telefon: (54) 282-21-11
9	Powiatowy Szpital w Aleksandrowie Kuj. Sp. z o.o. Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Słowackiego 18, 87-700 Aleksandrów Kujawski	Telefon do rejestracji: (54) 282-80-00 Telefon: (54) 282-80-00

Powiat brodnicki

10	NZOZ Ars Medica Sp. z o.o. w Brodnicy Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Wichulec 14, 87-327 Bobrowo www.arsmedica.pts.pl	Telefon do rejestracji: (56) 495-95-04 Telefon: (56) 495-95-04
11	ZOZ w Brodnicy Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy ul. Wyspiańskiego 6, 87-300 Brodnica, www.zozbrodnica.pl	Telefon do rejestracji: (56) 649-80-41 Telefon: (56) 498-23-25

Powiat bydgoski

12	Nicpoń Krzysztof NZOZ Centrum Medyczne „Epimigren” Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Botaniczna 38, 86-031 Osielsko, www.epimigren.eu	Telefon do rejestracji: (52) 343-60-35 Telefon: (52) 343-60-35
----	---	--

Powiat chełmiński

13	ZOZ w Chełmnie Zakład Opiekuńczo-Leczniczy Plac Rydygiera 1, 86-200 Chełmno, www.zoz.chelmno.pl	Telefon do rejestracji: (56) 677-26-66 Telefon: (56) 677-26-66
----	--	--

Powiat grudziądzki

14	SPZOZ im. Macieja z Miechowa w Łasinie Zakład Opiekuńczo-Leczniczy ul. Grudziądzka 2, 86-320 Łasin	Telefon do rejestracji: (56) 466-42-04 Telefon: (56) 466-42-03
15	SPZOZ im. Macieja z Miechowa w Łasinie Zakład Pielęgnacyjno-Opiekuńczy ul. Kościuszki 23, 86-320 Łasin www.spzozlasin.pl	Telefon do rejestracji: (56) 466-42-04 Telefon: (56) 466-42-03

Powiat inowrocławski

16	Centrum Medyczne Sir Med Sp. z o.o. Całodobowe Centrum Medyczne Sir Med Col ul. Staropoznańska 131-133, 88-100 Inowrocław www.sirmed.pl	Telefon do rejestracji: (52) 355-79-12 Telefon: (52) 355-79-12
----	---	--

¹³ Wykaz zakładów opiekuńczo-leczniczych/pielęgnacyjno-opiekuńczych na podstawie Zintegrowanego Informatora Pacjenta (<https://zip.nfz.gov.pl/GSL/GSL/Uniwersalne>) (data korzystania: 01.10.2018r.)

Powiat lipnowski

17	NZOZ „Wimed” w Lipnie Utworzony przez Jolantę Wiśniewską	Telefon do rejestracji: (54) 306-71-11
	Zakład Opiekuńczo-Lecznicy ul. Suradówek 26A, 87-603 Suradówek www.wimed.info	Telefon: (54) 306-71-10

18	NZOZ „Szpital Lipno” utworzony przez Szpital Lipno Zakład Opiekuńczo-Lecznicy w Lipnie, ul. Nieszawska 6, 87- 600 Lipno www.szpitallipno.pl	Telefon do rejestracji: (54) 288-02-33 Telefon: (54) 288-02-21
----	--	--

Powiat mogileński

19	SPZOZ w Mogilnie Zakład Opiekuńczo-Lecznicy ul. Kościuszki 6, 88-300 Mogilno www.spzoz-mogilno.pl	Telefon do rejestracji: (52) 315-23-03 Telefon: (52) 315-23-03
----	---	--

Powiat nakielski

20	NZOZ „Nowy Szpital w Nakle” i Szubinie Spółka z o.o., Zakład Opiekuńczo-Lecznicy, ul. Mickiewicza 7, 89-100 Nakło n. Notecią www.nowyszpital.pl	Telefon do rejestracji: (41) 240-20-46 Telefon: (41) 240-20-46
----	---	--

Powiat radziejowski

21	SPZOZ Zakład Opiekuńczo-Lecznicy ul. Szpitalna 3, 88-200 Radziejów	Telefon do rejestracji: (54) 285-62-30 Telefon: (54) 285-62-31
----	--	--

Powiat rypiński

22	SPZOZ w Rypinie Zakład Opiekuńczo-Lecznicy ul. 3 Maja 2, 87-500 Rypin	Telefon do rejestracji: (54) 230-87-55 Telefon: (54) 230-87-55
----	---	--

Powiat świecki

23	NZOZ „Florence II” Sp. z o.o. w Świeciu Zakład Pielęgnacyjno- Opiekuńczy, ul. Św. Wincentego 1, 86-100 Świecie www.florenceja2.info	Telefon do rejestracji: (52) 330-30-75 Telefon: (52) 330-30-75
----	---	--

Powiat toruński

24	Szpital Powiatowy Sp. z o.o. w Chełmży Zakład Opiekuńczo-Lecznicy ul. Browina 62, 87-140 Browina www.szpitalchelmza.eu	Telefon do rejestracji: (56) 675-70-48 Telefon: (56) 675-70-48
----	--	--

Powiat tucholski

25	„Szpital Tucholski” Sp. z o.o. Zakład Opiekuńczo-Lecznicy ul. Nowodworskiego 14-18, 89-500 Tuchola, www.szpitaltuchola.pl	Telefon do rejestracji: (52) 336-05-37 Telefon: (52) 336-05-37
----	---	--

Powiat wąbrzeski

26	NZOZ Nowy Szpital w Wąbrzeźnie, Zakład Opiekuńczo-Lecznicy ul. Wolności 27, 87-200 Wąbrzeźno, www.nowyszpital.pl	Telefon do rejestracji: (56) 689-17-71 Telefon: (56) 689-17-71
----	--	--

■ Poradnie/oddziały/kliniki geriatryczne

Standardy postępowania przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki geriatrycznej dotyczą pacjentów geriatrycznych. Realizowane mogą być przez zespół geriatryczny w warunkach:

1. poradni geriatrycznej (ambulatoryjna opieka geriatryczna);
2. geriatrycznych wizyt domowych (domowa opieka geriatryczna);
3. oddziału geriatrycznego (leczenie szpitalne);
4. dziennego geriatrycznego oddziału szpitalnego (dzienny ośrodek opieki geriatrycznej);
5. konsultacyjnych wizyt geriatrycznych w zakładach leczniczych.

Świadczenia zdrowotne z zakresu geriatryki obejmują co najmniej:

1. zapobieganie schorzeniom i niepełnosprawności u osób starszych;
2. rozpoznawanie i leczenie chorób występujących u pacjentów geriatrycznych, którzy wymagają całościowej oceny i opieki specjalistycznej oraz postępowania fizjoterapeutycznego jako nieodłącznych elementów procesu leczniczego;
3. edukację pacjenta geriatrycznego, jego rodziny lub opiekunów;
4. wsparcie psychologiczne.

Oddział geriatryczny powinien współpracować z przychodnią poradnią geriatryczną, gwarantującą kontynuację leczenia poszpitalnego dla pacjentów geriatrycznych wymagających specjalistycznego nadzoru. Poradnia ta powinna stanowić równocześnie punkt konsultacyjny dla jednostek podstawowej opieki zdrowotnej¹⁴.

W 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim funkcjonowało 7 poradni/oddziałów/klinik geriatrycznych.

¹⁴ Standardy postępowania w opiece geriatrycznej Stanowisko Polskiego Towarzystwa Gerontologicznego opracowane przez ekspertów Zespołu ds. Gerontologii przy Ministrze Zdrowia, Gerontologia Polska, Rocznik 2013, tom 21, numer 2, s. 35-36, 40-42

■ Poradnie/oddziały/kliniki geriatryczne w województwie kujawsko-pomorskim¹⁵

Lp.	Nazwa i adres hospicjum stacjonarnego	Numer telefonu
Bydgoszcz		
1	NZOZ - Wielospecjalistyczna Przychodnia „Bartodzieje” Sp. z o.o. w Bydgoszczy, Poradnia Geriatryczna ul. Koszalińska 7, 85-714 Bydgoszcz	Telefon do rejestracji: (52) 365-06-26 (52) 365-06-14
2	NZOZ Centrum Zdrowia „Błonie” Sp. z o.o. „Krystyna Kopa i Wspólnicy”, Poradnia Geriatryczna, ul. Broniewskiego 9, 85-316 Bydgoszcz	Telefon do rejestracji: (52) 325-83-60 (52) 325-83-70
3	SPWZOZ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Poradnia Geriatryczna ul. Markwarta 4-6, 85-015 Bydgoszcz www.szpital-msw.bydgoszcz.pl	Telefon do rejestracji: (52) 582-62-99 (52) 582-62-98 (52) 582-62-00
4	SPWZOZ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji Oddział Geriatrii, ul. Markwarta 4-6, 85-015 Bydgoszcz www.szpital-msw.bydgoszcz.pl	Telefon do rejestracji: (52) 582-63-64

15 Wykaz poradni/oddziałów/klinik geriatrycznych na podstawie Zintegrowanego Informatora Pacjenta (<https://zip.nfz.gov.pl/GSL/Uniwersalne>) (data korzystania: 01.10.2018r.)

Działy/poradnie/pracownie fizjoterapii w województwie kujawsko-pomorskim¹⁷

Bydgoszcz	
Akademickie Centrum Medyczne WSG ul. Adama Naruszewicza 11, 85-230 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 567 07 82	„Bydgoskie Centrum Diabetologii i Endokrynologii w Bydgoszczy”, ul. K.K. Baczyńskiego 17, 85-822 Bydgoszcz, Telefon do rejestracji: 52 372 78 89
Centrum Medyczne BART-MED, ul. Kijowska 39, 85-739 Bydgoszcz, Telefon do rejestracji: 600 105 333	Centrum Medyczne „Zachód” Sp. z o.o., ul. Grunwaldzka 138, 85-429 Bydgoszcz, Telefon do rejestracji: 52 320 79 75
Centrum Onkologii im. prof. Franciszka Łukaszczyka ul. dr. I. Romanowskiej 2, 85-796 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 374 30 00	„Centrum Reumatologii i Rehabilitacji” ul. ks. Markwarta 8, 85-015 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 322 54 88
Fontes-Med Sp. z o.o., ul. Marii Curie-Skłodowskiej 26, 85-094 Bydgoszcz, Telefon do rejestracji: 52 340-01-92	Kujawsko-Pomorskie Centrum Pulmonologii w Bydgoszczy, ul. Meysnera 9, 85-472 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 327 93 72

17 <https://zip.nfz.gov.pl/GSL/GSL/Uniwersalne> (data korzystania: 01.10.2018r.)

5	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy, Poradnia Geriatryczna, ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz www.jurasza.umk.pl	Telefon do rejestracji: (52) 585-40-56 (52) 585-40-00
6	Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza w Bydgoszczy, Klinika Geriatrii ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz	Telefon do rejestracji: (52) 585-49-00
Toruń		
7	Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Toruniu, Poradnia Geriatryczna, ul. Gagarina 39, 87-100 Toruń, www.womp.torun.pl	Telefon do rejestracji: (56) 654-20-20 517-083-365

■ Rehabilitacja lecznicza

Po przebyciu choroby lub urazu można skorzystać ze świadczeń rehabilitacji leczniczej:

- w warunkach ambulatoryjnych,
- w warunkach domowych,
- w ośrodku lub oddziale dziennym,
- w warunkach stacjonarnych.

Skierowanie do poradni rehabilitacji lub na zabiegi fizjoterapeutyczne może wystawić każdy lekarz ubezpieczenia zdrowotnego. NFZ sfinansuje do **5** (pięciu) zabiegów dziennie w dziesięciodniowym cyklu terapeutycznym. Skierowanie na zabiegi straci ważność, jeżeli nie zostanie zarejestrowane w przychodni rehabilitacyjnej, gabinecie, zakładzie rehabilitacji lub fizjoterapii w terminie **30** (trzydziestu) dni od daty wystawienia¹⁶.

16 https://zip.nfz.gov.pl/ap-portal/user/menu/open@info?view=054#_EVENT_ (data korzystania: 02.10.2018r.)

NZOZ „Leśna” Sp. z o.o., ul. Czerkaska 22, 85-636 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52-341-32-72	Medic Klinika Spółka z o.o. ul. Wojciecha Łochowskiego 7A, 85-796 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 343 32 11
NZOZ „Poradnia Rehabilitacyjna” s.c. Hanna Sadowska Roman Cyran Danuta Wycichowska Bogumiła Rubanowicz, ul. Igrzyskowa 4, 85-796 Bydgoszcz, Telefon do rejestracji: 52 348 54 01	NZOZ Twoje Zdrowie Piotr Szabelski, ul. Pomorska 39, 85-046 Bydgoszcz, Telefon do rejestracji: 602 343 748
NZOZ - Wielospecjalistyczna Przychodnia „Bartodzieje” Sp. z o.o. w Bydgoszczy Dział Fizjoterapii, ul. Koszalińska 7, 85-714 Bydgoszcz, Telefon do rejestracji: 52 365-06-23	Centrum Medyczne Ikar w Bydgoszczy utworzony przez Centrum Medyczne Ikar - Borowicz Sp.J. ul. Szubińska 32, 85-915 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 373-22-00
NZOZ Centrum Medyczne Ikar w Bydgoszczy utworzony przez Centrum Medyczne Ikar - Borowicz Sp. Jawna, ul. Fromborska 18, 85-724 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 322-66-66	NZOZ Centrum Medyczne „Nad Brdą” utworzony przez Centrum Medyczne „Nad Brdą” Sp. z o.o. ul. Dworcowa 63, 85-009 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52-518-34-57
Promedica-Gp Sp. z o.o. ul. Ewy Szelburg-Zarembiny 23, 85-792 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52-343-07-69	NZOZ Przychodnia „Ogrody” ul. Ogrody 21, 85-870 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52/362 06 26
NZOZ Przychodnia Przyjazna, ul. Przyjazna 13, 85-858 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 360 34 60	NZOZ „Radwan” Przemysław Radziszewski, Anna Panfil, Radosław Radziszewski s.c., ul. Bernardyńska 16, 85-029 Bydgoszcz, Telefon do rejestracji: 52 343 63 05
NZOZ Vitamed Pracownia Fizjoterapii, ul. Kościuszki 35, 85-079 Bydgoszcz, Telefon do rejestracji: 52 347 88 15	Przychodnia Gdańska” Sp. z o.o., ul. Gdańska 88-90, 85-021 Bydgoszcz, Telefon do rejestracji: 52-321-16-93
Przychodnia „Nad Wisłą” Sp. z o.o. Gabinet Fizykoterapii, Kinezyterapii i Masażu, ul. Pielęgniarska 13, 85-790 Bydgoszcz, Telefon do rejestracji: 52 343 94 99	Przychodnia „Wilczak” Sp. z o.o. Pracownia Fizjoterapii, ul. Nakielska 47, 85-219 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 373 33 98
„Regionalny Ośrodek Medycyny Sportowej Sportvita” Sp. z o.o., ul. Tadeusza Rejtana 1, 85-032 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 322 20 91	„Reh-Med” Sp. z o.o. NZOZ Przychodnia Reumatologiczno-Rehabilitacyjna ul. Gabrieli Zapolskiej 18, 85-149 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 340 56 86
SPWZOZ Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, ul. Markwarta 4-6, 85-015 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 582 62 17	SPZOZ 10 Wojskowy Szpital Kliniczny z Polikliniką ul. Powstańców Warszawy 5, 85-681 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 261 416 161
Szpital Uniwersytecki nr 1 im. dr. Antoniego Jurasza ul. Marii Skłodowskiej-Curie 9, 85-094 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 585 40 42	Szpital Uniwersytecki nr 2 im. dr. Jana Biziela W Bydgoszczy, ul. Ujejskiego 75, 85-168 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 365 54 18
Wielospecjalistyczny Ośrodek Zdrowia „Gryf-Med” Sp. z o.o. ul. Wojska Polskiego 46, 85-825 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 320 87 19	Wielospecjalistyczny Szpital Miejski im. dr. E. Warmińskiego ul. Szpitalna 19, 85-826 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 370 93 55
Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy ul. Karłowicza 26, 85-092 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 52 341 94 42	Wojewódzki Szpital Dziecięcy im. J. Brudzińskiego ul. Chodkiewicza 44, 85-864 Bydgoszcz Telefon do rejestracji: 523262203, 523262202

Grudziądz

NZOZ „Euromedica-Spec” Gabinety Fizjoterapii ul. Ikara 4, 86-300 Grudziądz Telefon do rejestracji: 56 461 14 41	„Geotermia Grudziądz” Sp. z o.o. ul. Warszawska 36, 86-300 Grudziądz Telefon do rejestracji: 56 461 70 09
Rzychodnia Kopernika Sp. z o.o. ul. Chełmińska 74, 86-300 Grudziądz Telefon do rejestracji: 56 465 89 98	Regionalny Szpital Specjalistyczny im. dr. Władysława Biegańskiego, ul. Rydygiera 15/17, 86-300 Grudziądz Telefon do rejestracji: 56 641 45 42
SPZOZ Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska, ul. Legionów 57, 86-300 Grudziądz Telefon do rejestracji: 56 644 09 83; 56 458 31 79	

Toruń

Centrum Medyczne Medicor
ul. Olsztyńska 18B, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 645-41-65

Centrum Pielęgnacji Caritas Diecezji Toruńskiej
ul. kard. St. Wyszyńskiego 7/9, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56-659-03-97

Centrum Rehabilitacji Medycznej Remed Dział
Fizjoterapii, ul. Rrakowicza 4, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 645-86-85

Miejska Przychodnia Specjalistyczna
ul. Łyskowskiego 15, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 648-16-26

Miejska Przychodnia Specjalistyczna w Toruniu
Dział Fizjoterapii, ul. Uniwersytecka 17, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 611-99-01

NZOZ „Lecznice Citomed” Sp. z o.o.
ul. M. Skłodowskiej-Curie 73, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 659 77 00

NZOZ „Odnova” Sp. z o.o. w Toruniu
ul. Szosa Chełmińska 254/258, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56-654-68-98

NZOZ Remedis Sp. z o.o.
ul. Plac 18 Stycznia 4, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 056 654-93-70

NZOZ Poradnia Rehabilitacyjna „Revita”
ul. Konstytucji 3 Maja 19, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 648 69 31

Revital Medic Ventrum Rehabilitacji
ul. Gregorkiewicza 3, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 477 88 57

Specjalistyczna Przychodnia Medycyny Rodzinnej
„Rudak-Med”, ul. Podgórska 24A, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 654 78 20

Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy
ul. Marii Skłodowskiej-Curie 61/67, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 658 35 62

Wojewódzki Ośrodek Medycyny Pracy w Toruniu
Pracownia Fizjoterapii, ul. Gagarina 39, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 654-20-20

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera
W Toruniu, ul. Konstytucji 3 Maja 42, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 679-47-60

Wojewódzki Szpital Zespolony im. L. Rydygiera
w Toruniu, ul. św. Józefa 53-59, 87-100 Toruń
Telefon do rejestracji: 56 6793347

Wojskowa Specjalistyczna Przychodnia Lekarska
SPZOZ Toruń, ul. Gen. Jana Henryka Dąbrowskiego 1,
87-100 Toruń, Telefon do rejestracji: 56 652 11 31

Zakład Rehabilitacji Naturalnej Przy Fundacji Ducha, ul. Szosa Bydgoska 15, 87-100 Toruń,
Telefon do rejestracji: 56 622 69 79

Włocławek

Activ Med Sp. z o.o.,
ul. Barska 13A, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 54 233 00 40

Gabinet Fizjoterapii „Fizjomed” Donata Mikołajczyk
ul. Żytnia 92, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 54 233 71 11

Gabinet Fizykoterapii i Rehabilitacji
ul. Cicha 1, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 54 425 11 21

Gabinet Fizykoterapii „Zdrowie” Iwony Stojak
we Włocławku, ul. Promienna 5/2, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 54 236 30 98

Gabinet Fizjoterapii Pro-Motus
ul. Wyszyńskiego 21/21, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 51 641 57 25

Kujawska Szkoła Wyższa – Pracownia Fizjoterapii
ul. Okrzei 94, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 660 718 164

Miejski ZOZ Sp. z o.o. NZOZ
ul. Mickiewicza 3, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 54 231 11 59

Miejski ZOZ Sp. z o.o. NZOZ
ul. Żeromskiego 28A, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 54 411 81 10

NZOZ Grażyny Ziółkowskiej we Włocławku
ul. Łanowa 27A, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 54 413 70 13

NZOZ „Rehabilitacja” s.c. Mgr Hanna Nowogrodzka,
Henryk Nowogrodzki, ul. Zbiegniewskiej 81,
87-800 Włocławek, Telefon do rejestracji: 54 234 62 43

Niepubliczny Zakład Rehabilitacji „Zdrowie”
we Włocławku Spółka Cywilna - Magdalena
Poźniak-Wiśniewska, Beata Iwaniszczuk
ul. Żytnia 80, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 54 233 71 83

Samodzielny Publiczny Zespół Przychodni
Specjalistycznych we Włocławku
ul. Łady 10, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 544128624

Specjalistyczna Przychodnia Przemysłowa „Prof-Med”
ul. Toruńska 222, 87-805 Włocławek
Telefon do rejestracji: 54 414 22 80 wew. 103

Szpital Rehabilitacyjny „Barska”
ul. Barska 13, 87-800 Włocławek
Telefon do rejestracji: 54 233 40 50

Wita Krystyna Jabłońska Usługi Rehabilitacyjne ul. Kaliska 98, 87-800 Włocławek Telefon do rejestracji: 54/4133621	Wojewódzki Szpital Specjalistyczny we Włocławku ul. Wieniecka 49, 87-800 Włocławek Telefon do rejestracji: 54 412 9241
Powiat aleksandrowski	
NZOZ Kolejowy Szpital Uzdrowiskowy Sp. z o.o. W Ciechocinku, ul. Narutowicza 12, 87-700 Aleksandrów Kujawski Telefon do rejestracji: 54 282 27 28	NZOZ „Przychodnia Rodzinna” - Edyta Stefaniak-Mansour ul. Zdrojowa 46, 87-720 Ciechocinek Telefon do rejestracji: 54-283-32-07
NZOZ Sanatorium Uzdrowiskowe „Krystynka” ul. Polna 16, 87-720 Ciechocinek Telefon do rejestracji: 54 283 6221	Powiatowy Szpital w Aleksandrowie Kujawskim Sp. z o.o. ul. Słowackiego 18, 87-700 Aleksandrów Kujawski Telefon do rejestracji: 54 282 80 22
SPZOZ 22 Wojskowy Szpital Uzdrowiskowo Rehabilitacyjny SPZOZ Ciechocinek ul. Wojska Polskiego 5, 87-720 Ciechocinek, Telefon do rejestracji: 54 283 72 00	
Powiat brodnicki	
Centrum Rehabilitacji Novamed Sp. z o.o. ul. Wczasowa 1B, 87-300 Brodnica Telefon do rejestracji: 56 649 86 87	NZOZ „Medic” ul. Piwna 5, 87-300 Brodnica Telefon do rejestracji: 56 6977317
NZOZ „Sol-Med” Prowadzony Przez Michała Sobolewskiego, ul. Główna 22, 87-330 Jabłonowo Pom. Telefon do rejestracji: 56 498 00 24	NZOZ Ośrodek Zdrowia Osiek Utworzony Przez Ryszarda Pankiewicza, 87-340 Osiek 82 Telefon do rejestracji: 56 493 81 60
ZOZ w Brodnicy Zakład Fizjoterapii, ul. Wiejska 9, 87-300 Brodnica, Telefon do rejestracji: 56 668 92 40	
Powiat bydgoski	
Gemed Ewa Zamiatąła-Grzelak ul. Kolejowa 8, 86-014 Sicienko Telefon do rejestracji: 52 381 55 89	Gminna Przychodnia w Nowej Wsi Wielkiej ul. Kwiatowa 20, 86-060 Nowa Wieś Wielka Telefon do rejestracji: 523812175
Gminna Przychodnia w Nowej Wsi Wielkiej ul. Przemysłowa 1B, 86-061 Brzoza Telefon do rejestracji: 52 381 01 85	NZOZ Zdrówko w Niemczu - Klinika Zdrówko - s.c. Iwona Adamczak, Rafał Adamczak Al. Adama Mickiewicza 23, 86-032 Niemcz Telefon do rejestracji: 52 375 25 07
NZOZ Centrum Medyczne Ikar w Bydgoszczy ul. Barycka 38, 86-005 Białe Błota Telefon do rejestracji: 52 322 99 99	SPZOZ - Gminna Przychodnia w Dobrczu ul. Gądecz 33, 86-022 Gądecz Telefon do rejestracji: 52 551 15 74
SPZOZ w Koronowie ul. Paderewskiego 33, 86-010 Koronowo, Telefon do rejestracji: 52 382 22 52	Solmed Sp. z o.o., ul. Powstańców 7 A, 86-050 Solec Kujawski, Telefon do rejestracji: 52 387 12 29
Powiat chełmiński	
Gminny Ośrodek Zdrowia w Lisewie ul. Toruńska 15, 86-230 Lisewo Telefon do rejestracji: 56 676 86 10	Gminny Ośrodek Zdrowia w Unisławiu ul. Parkowa 16, 86-260 Unisław Telefon do rejestracji: 56 686 60 31
ZOZ W Chełmnie, Plac Rydygiera 1, 86-200 Chełmno, Telefon do rejestracji: 56 677 26 71	
Powiat golubsko-dobrzyński	
NZOZ „Gol-Med.” Sp. z o.o. ul. Szosa Rypińska 30/C, 87-400 Golub-Dobrzyń Telefon do rejestracji: 56-683-54-88, 56-683-54-53	NZOZ „Eskulap” Lek.med. Tomasz Tomaszewski Plac Wolności 3A, 87-410 Kowalewo Pomorskie Telefon do rejestracji: 56 684 15 72
NZOZ „Mój Medyk” Utworzony Przez Danutę Brzaskowską, 87-645 Zbójno 149 Telefon do rejestracji: 54 280-18-44	Szpital Powiatowy Sp. z o.o. ul. dr J.G. Koppa 1E, 87-400 Golub-Dobrzyń Telefon do rejestracji: 56 682 11 12
SPZOZ we Wrockach, 87-400 Wrocki 86A, Telefon do rejestracji: 56 683 69 17	
Powiat grudziądzki	
Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej w Świeciu n. Osą ul. Świecie n. Osą 3/1, 86-341 Świecie n. Osą Telefon do rejestracji: 56 466 16 18	SPZOZ im. Macieja z Miechowa w Łasinie ul. Grudziądzka 2, 86-320 Łasin Telefon do rejestracji: 56 466 42 03

SPZOZ w Grucie
ul. Mełno 5, 86-330 Mełno
Telefon do rejestracji: 56 468 31 89

SPZOZ w Radzynie Chełmińskim
ul. Tysiąclecia 21, 87-220 Radzyń Chełmiński
Telefon do rejestracji: 56 68 86 016

Powiat inowrocławski

Centrum Medyczne Sir Med Sp. z o.o.
ul. Staropoznańska 131-133, 88-100 Inowrocław
Telefon do rejestracji: 52 3557914

Firma Usługowa Rehabilitacja Leszek i Małgorzata
Kwiatkowsky s.c., ul. Długa 103, 88-133 Dąbrowa Biskupia
Telefon do rejestracji: 52 351 20 39

Firma Usługowo-Handlowa Elżbieta Bartczak
ul. Przemysłowa 30, 88-160 Janikowo
Telefon do rejestracji: 605 032 296

Fizjomedica Pracownia Fizjoterapii
ul. Stanisława Staszica 67, 88-100 Inowrocław
Telefon do rejestracji: 698 126 901

Gabinet Logopedyczny Pracownia Fizjoterapii
ul. Cicha 12, 88-153 Kruszwica
Telefon do rejestracji: 51 601 80 51

Gminna Przychodnia W Złotnikach Kujawskich Gabinet
Fizjoterapii, ul. Dworcowa 9, 88-180 Złotniki Kujawskie
Telefon do rejestracji: 52 351 75 16

Mkm Gabinet Rehabilitacji i Odnowy Biologicznej Marian
Karol Micek
ul. Poznańska 344, 88-100 Inowrocław
Telefon do rejestracji: 607 104 987

Niepubliczny Rehabilitacyjny Zakład Opieki Zdrowotnej
Inreha Sp. z o.o.
ul. Średnia 7A, 88-100 Inowrocław
Telefon do rejestracji: 52 357 23 52

NZOZ Centrum Fizjoterapii „Ośrodek Zdrowia” s.c.
w Kruszwicy Cezary Przybycień, Sylwia Przybycień-
Konieczńska, ul. Rybacka 20, 88-150 Kruszwica
Telefon do rejestracji: 52-3557070

NZOZ - Centrum Medyczne „Farma-Med”
ul. Dworcowa 71, 88-100 Inowrocław
Telefon do rejestracji: 52-356-71-40/46

Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej „Rehdul”
Ryszard Dulęba, Gabinet Fizjoterapii, ul. św. Jana 8,
88-170 Pakość, Telefon do rejestracji: 52 351 88 66

Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej „Rehdul”
Ryszard Dulęba w Pakości Gabinet Fizjoterapii, ul. Rojewo 123,
88-111 Rojewo, Telefon do rejestracji: 52 351 88 66

Niepubliczny Zakład Rehabilitacji Leczniczej „Rehmak”
s.c. Maciej Kmiec, Marta Kmiec Dział Fizjoterapii,
ul. Dworcowa 8 C, 88-140 Gniewkowo
Telefon do rejestracji: (52) 355-85-88

NZOZ Zespół Medycyny Rodzinnej-Iwona Zabrzyńska
w Złotnikach Kujawskich
ul. Strażacka 11, 88-180 Złotniki Kujawskie
Telefon do rejestracji: 52/3517759

Nika-Medica Weronika Grzegorzczak
ul. Mikołaja Reja 10, 88-100 Inowrocław
Telefon do rejestracji: 52 351 58 06

NZOZ Centrum Medyczne Ikar
ul. Andrzeja 15, 88-100 Inowrocław
Telefon do rejestracji: 52 506 55 88

Prywatny Gabinet Rehabilitacji Katarzyna Lussa
w Janikowie, ul. Klonowa 9, 88-160 Janikowo
Telefon do rejestracji: 52-3582312

Szpital Uzdrowski Energetyk Sp. z o.o. - Dział
Fizjoterapii, ul. Wilkońskiego 2, 88-100 Inowrocław
Telefon do rejestracji: 52 353 57 00

Szpital Wielospecjalistyczny im. dr. Ludwika Błażka
w Inowrocławiu, Pracownia Fizjoterapii, ul. Poznańska 97,
88-100 Inowrocław, Telefon do rejestracji: 52 3545 441

Sanatorium Uzdrowskie „Oaza”
ul. Świętokrzyska 76, 88-100 Inowrocław
Telefon do rejestracji: 52 311 15 08

„Solanki” Uzdrowsko Inowrocław, Al. Sienkiewicza 50, 88-100 Inowrocław, Telefon do rejestracji: 52 356 31 00

Powiat lipnowski

NZOZ „Wimed” w Lipnie Utworzony Przez Jolantę
Wiśniewską Dział Fizjoterapii,
ul. Dębowa 21, 87-600 Lipno
Telefon do rejestracji: 54 288 68 11

NZOZ „Wimed” w Lipnie utworzony przez
Jolantę Wiśniewską Dział Fizjoterapii
ul. Warszawska 2, 87-630 Skępe
Telefon do rejestracji: 54 287 76 46

NZOZ „Szpital Lipno” Utworzony Przez Szpital Lipno Spółka z o.o.
ul. Nieszawska 6, 87-600 Lipno, Telefon do rejestracji: (54) 288 0277

Powiat mogileński

NZOZ Ori-Med Zabiegi Rehabilitacyjne Orzechowski
Jacek Pracownia Fizjoterapii
ul. Gimnazjalna 8, 88-320 Strzelno
Telefon do rejestracji: 607 615 477

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
w Mogilnie, ul. Powst. Wlkp. 8, 88-320 Strzelno
Telefon do rejestracji: 52 318 92 28

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Mogilnie
ul. Kościuszki 6, 88-300 Mogilno, Telefon do rejestracji: 52 315 23 03

Powiat nakielski

NZOZ „Medicus” Sp. z o.o.
ul. Bartkowskiego 1A, 89-100 Nakło Nad Notecią
Telefon do rejestracji: 52 385 55 36

NZOZ „Medicus” Sp. z o.o.
ul. Mickiewicza 3, 89-110 Sadki
Telefon do rejestracji: 52 385 07 11

NZOZ „Nasza Przychodnia” w Kcyni
ul. Nowa 15, 89-240 Kcynia
Telefon do rejestracji: 52 384 71 69, 52 384 02 17

NZOZ „Nowy Szpital w Nakle i Szubinie”
ul. Ogrodowa 9, 89-200 Szubin
Telefon do rejestracji: 41 240 11 18

Prywatna Praktyka Pielęgniarska i Usługi Fizjoterapeutyczne Kujoth Anna
ul. Kościuszki 46, 89-115 Mrocza, Telefon do rejestracji: 888910893

Powiat radziejowski

NZOZ Centrum Lekarsko-Fizjoterapeutyczne Utworzony
Przez Katarzynę Podlewską-Rok Dział (Pracownia)
Fizjoterapii, ul. Czołowo 113A,
88-200 Czołowo, Telefon do rejestracji: 544210015

NZOZ „Pro-Med” Jakub Przybyła
ul. Strażacka 2, 88-230 Piotrków Kujawski
Telefon do rejestracji: 54 265 40 11

SPZOZ, ul. Szpitalna 3, 88-200 Radziejów
Telefon do rejestracji: 542856261

NZOZ „Termed”, ul. Wiśniowa 11A, 88-230 Piotrków Kuj.,
Telefon do rejestracji: 54 265 43 49

Powiat rypiński

Centrum Rehabilitacji „Artmed” Artur Meller
ul. Mławska 46F, 87-500 Rypin
Telefon do rejestracji: 609 233 956

Fizjo-Man Sylwester Ziótkowski
ul. Ks. Lissowskiego 16, 87-500 Rypin
Telefon do rejestracji: 728124241

Gminny Ośrodek Zdrowia w Wąpielsku
ul. Wąpielsk 20A, 87-337 Wąpielsk
Telefon do rejestracji: 56 4938329

Maciej Kowalewski Gabinet Aktywnej Rehabilitacji
87-522 Ostrowite 121
Telefon do rejestracji: 604 768 688

SPZOZ W Rypinie, ul. 3 Maja 2, 87-500 Rypin, Telefon do rejestracji: 54 2308 650

Powiat sępoleński

Gabinet Rehabilitacji i Terapii Manualnej L. Suchomska
w Sępólnie Krajeńskim
Plac Wolności 2, 89-400 Sępólno Krajeńskie
Telefon do rejestracji: 52 388 24 71

Izomed - Zakład Rehabilitacji Izabela Sawicka
ul. Hallera 8, 89-400 Sępólno Krajeńskie
Telefon do rejestracji: 606 397 079

Samodzielna Publiczna Miejsko-Gminna Przychodnia
w Kamieniu Krajeńskim, ul. Wyspiańskiego 2,
89-430 Kamień Krajeński,
Telefon do rejestracji: 52 588 01 13

Szpital Powiatowy im. dr. A. Gacy i dr. J. Łaskiego
– NZOZ W Więcborku
ul. Powst. Wlkp. 2/A, 89-410 Więcbork
Telefon do rejestracji: 666 029 157

Powiat świecki

Gminna Przychodnia w Jeżewie
ul. Czerska 4, 86-131 Jeżewo
Telefon do rejestracji: 519 303 838

SPZOZ Gminna Przychodnia
ul. bł. s. Marii Heliody 21, 86-160 Warlubie
Telefon do rejestracji 523326147

Gminna Przychodnia w Nowem Gabinet Rehabilitacji
ul. Komierowskiego 39, 86-170 Nowe
Telefon do rejestracji: 52 332 73 26

Zespół Poradni Specjalistycznych Ultra-Med.
ul. Hallera 6/9, 86-100 Świecie
Telefon Do Rejestracji 52 308 00 20

NZOZ „Nowy Szpital Sp. z o.o.”
ul. Wojska Polskiego 126, 86-100 Świecie
Telefon do rejestracji: 41 240 15 86

NZOZ „Twój Rehabilitant” w Świeciu,
ul. św. Wincentego 1, 86-100 Świecie
Telefon do rejestracji: 52 331 39 66

Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej - Gminny Ośrodek
Rehabilitacji W Pruszczu
ul. Łowińska 9, 86-120 Pruszcz
Telefon do rejestracji: 52 332 02 17

SPZOZ Gminna Przychodnia
ul. dr. Fl. Ceynowy 18A, 86-122 Bukowiec
Telefon do rejestracji: 52 331 75 24

Powiat toruński

Gabinet Fizjoterapii Mgr Barbara Józefowicz W Chełmży,
ul. Kościuszki 4, 87-140 Chełmża
Telefon do rejestracji: 56 675 22 96

NZOZ – Gminny Ośrodek Zdrowia Spółka z o.o.
ul. Toruńska 97, 87-152 Łubianka
Telefon do rejestracji: 56 678 86 16

NZOZ „Medyk” Halina Świątkowska
ul. Słowackiego 10, 87-640 Czernikowo
Telefon do rejestracji: 54 287 50 11

NZOZ Poradnia Rehabilitacyjna „Revita” w Toruniu
ul. Widokowa 2, 87-162 Lubicz Górny
Telefon do rejestracji: 56 678 26 14

Samodzielny Publiczny Ośrodek Zdrowia w Zelgnie
87-140 Zelgno 24A
Telefon do rejestracji: 56 675 98 84

Sante-Fizjoterapia Damian Słupczewski
ul. Ogrodowa 5, 87-640 Czernikowo
Telefon do rejestracji: 793 733 349

Revital Medic Centrum Rehabilitacji, 87-134 Zławieś Eielka 31, Telefon do Rejestracji 56 300 00 31

Powiat tucholski

NZOZ w Lubiewie Prowadzony Przez Spółkę Cywilną
Andrzej Myszkowski, Anna Myszkowska, Alina Sass
ul. Słoneczna 3, 89-510 Bysław
Telefon do rejestracji: 52 334 93 79

Przychodnia Kęsowo Gabinet Rehabilitacji Lecznicej
ul. Łąkowa 1, 89-506 Kęsowo
Telefon do rejestracji: 52 334 40 13

SPZOZ Gabinet Rehabilitacji Med
ul. Dworcowa 6, 89-511 Cekcyn
Telefon do rejestracji: 52 334 75 10

SPZOZ w Gostycynie
ul. Bydgoska 14, 89-520 Gostycyn
Telefon do rejestracji: 52 334 60 24

SPZOZ w Śliwicach
ul. Szkolna 7, 89-530 Śliwice
Telefon do rejestracji: 52 334 00 19

„Szpital Tucholski” Sp. z o.o.
ul. Nowodworskiego 14-18, 89-500 Tuchola
Telefon do rejestracji: 52 336 05 65

Powiat wąbrzeski

NZOZ Nowy Szpital w Wąbrzeźnie - Nowy Szpital
w Wąbrzeźnie Sp. z o.o., ul. Wolności 27,
87-200 Wąbrzeźno, Telefon do rejestracji: 56 689 17 44

Centrum Rehabilitacyjno-Wypoczynkowe Medimas
87-214 Bielawy 11
Telefon do rejestracji 731 773 262

Samodzielny Gminny Zakład Opieki Zdrowotnej
W Książkach, ul. ks. Kujawskiego 8, 87-222 Książki
Telefon do rejestracji: 56 688 81 99

SPZOZ W Dębowej Łące
Dębowa Łąka 13, 87-207 Dębowa Łąka
Telefon do rejestracji: 56 688-91-99

SPZOZ w Płużnicy, ul. Płużnica 61, 87-214 Płużnica, Telefon do rejestracji: 56 68 87 538

Powiat włocławski

Gabinet Rehabilitacji - Joanna Patrowicz
ul. Nowomiejska 11, 87-890 Lubraniec
Telefon do rejestracji: 54 286 23 60

NZOZ „Medykon” - Lekarz Rodzinny
ul. Hanki Sawickiej 5, 87-880 Brześć Kujawski
Telefon do rejestracji: 54 252 13 52

NZOZ Vitamed-Rehabilitacja Paweł Jęcka
ul. Piłsudskiego 56, 87-820 Kowal
Telefon do rejestracji: 54 284 15 98

NZOZ Vitamed-Rehabilitacja Paweł Jęcka
ul. 1-Go Maja 46A, 87-840 Lubień Kujawski
Telefon do rejestracji: 54 284 15 98

NZOZ Wanda Murzyńska
ul. Matejki 6, 87-820 Kowal
Telefon do rejestracji: 54 2841338

Ośrodek Zdrowia w Lubrańcu
Plac dr. Mariana Szulca 1, 87-890 Lubraniec
Telefon do rejestracji: 54 286 20 37

Primed NZOZ Wiesława Kaczorowska
ul. Królewska 10A, 87-880 Brześć Kujawski
Telefon do rejestracji: 54 25 21-203

SPZOZ W Izbicy Kujawskiej
ul. Narutowicza 63/1,
87-865 Izbica Kujawska
Telefon do rejestracji: 664 727 618

Plus Medca Sp. J., ul. Północna 5, 87-850 Chocień,
Telefon do rejestracji 665295982

Powiat żniński

NZOZ Gąsawa Beata Szczęsna
ul. Półwiejska 1, 88-410 Gąsawa
Telefon do rejestracji: 52 302 50 28

NZOZ „Przychodnia Lekarska” w Rogowie
- Kościelniak & Usowska & Rajkowski
Lekarska Sp. Partnerska,
ul. Kościuszki 8, 88-420 Rogowo
Telefon do rejestracji: 52 302 40 12

NZOZ „Przychodnia Lekarska” w Rogowie
- Kościelniak & Usowska & Rajkowski Lekarska Sp.
Partnerska, ul. Gnieźnieńska 4, 88-430 Janowiec Wlkp.
Telefon do rejestracji: 52 302 30 70

Pałuckie Centrum Zdrowia Sp. z o.o.
ul. Szpitalna 30, 88-400 Żnin
Telefon do rejestracji: 52 303 13 41

■ **Zaopatrzenie w wyroby medyczne**

Jeżeli z powodu choroby lub wypadku konieczne jest używanie wózka inwalidzkiego, aparatu ortopedycznego, protezy kończyny, czy zestawów infuzyjnych do pomp insulinowych, można taki sprzęt lub przedmiot zakupić za niższą cenę dzięki refundacji z NFZ. Po zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne należy zgłosić się do osoby uprawnionej (lekarza). Zlecenie wystawia specjalista w określonej dziedzinie medycyny, np. zlecenie na aparat słuchowy - laryngolog, na soczewki okularowe - okulista, a na protezę piersi - onkolog, niezależnie czy udziela świadczeń w ramach zawartej umowy z NFZ, czy w ramach praktyki prywatnej. Zlecenie może być dostarczone do NFZ osobiście przez pacjenta, inną osobę w jego imieniu lub drogą pocztową.

Zasady finansowania

Wyroby medyczne wydawane na zlecenie wydawane są **na własność**. NFZ finansuje je do wysokości limitu ceny określonego w przepisach ministra zdrowia (100%, 70%, 50%). Jeśli cena wybranego przez pacjenta przedmiotu jest wyższa niż cena określona limitem, należy dopłacić różnicę pomiędzy ceną brutto a kwotą refundacji.

Prawo do **bezpłatnego** nabycia wyrobów medycznych przysługuje¹⁸:

- inwalidom wojennym i wojskowym;
- niewidomym ofiarom działań wojennych;
- osobom represjonowanym;
- uprawnionym żołnierzom lub pracownikom wojskowym, w zakresie leczenia urazów lub chorób nabytych podczas wykonywania zadań poza granicami państwa.

Realizacja zlecenia następuje u świadczeniodawcy, który ma zawartą umowę z NFZ. Należy pamiętać, że zlecenie nie posiada terminu ważności, z wyjątkiem zaopatrzenia comiesięcznego. Datą realizacji świadczenia jest data odbioru (wpisana w zleceniu). Od niej obliczany będzie okres użytkowania, po którym przysługuje ponowne zaopatrzenie¹⁹.

Wykaz punktów zaopatrzenia w wyroby medyczne dostępny jest na stronie Narodowego Funduszu Zdrowia w zakładce Zintegrowany Informator Pacjenta.

■ **Wypożyczalnie sprzętu medycznego**

Szczególnie przydatną pomocą w okresie chorowania i rekonwalescencji jest wparcie jaki daje specjalistyczny sprzęt rehabilitacyjno-medyczny. Dzięki wypożyczalniom możliwe jest skorzystanie z takiego właśnie sprzętu.

Wypożyczalnie sprzętu medycznego w województwie kujawsko-pomorskim²⁰

Bydgoszcz

Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża ul. Warmińskiego 10, tel. 52 322 55 68 (w.12)

„Galeria Medyczna” ul. Św. Trójcy 11/33

Eskulap, ul. Szumana 11

Flandria, ul. Świętojańska 6

Salon Sprzętu Medycznego i Rehabilitacyjnego ŻYCIE BEZ BARIER, Bydgoszcz, ul. Gdańska 59

Wypożyczalnia Sprzętu Medycznego REMEDIUM Bydgoszcz, Jagiellońska 62/2

MediStuff - Wypożyczalnia sprzętu medycznego, ul. Wysoka 22

Grudziądz

Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Grudziądzu, 86-300 Grudziądz, ul. Dąbrowskiego 11-13, tel. 56 46 22 253

Grudziądzkie Centrum „Caritas” im. Błogosławionej Juty, 86-300 Grudziądz, ul. Marcinkowskiego 6-8, tel. 56 64 31 640, 600 376 528

¹⁸ Ministerstwo Zdrowia <https://www.gov.pl/zdrowie/wyroby-medyczne-wydawane-na-zlecenie> (data korzystania: 02.10.2018r.)

¹⁹ https://zip.nfz.gov.pl/ap-portal/user/menu/open@info?view=049#_EVENT_ (data korzystania: 02.10.2018r.)

²⁰ Dane na marzec 2018r. zabrane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej na podstawie stron internetowych

Toruń

Wypożyczalnia sprzętu prowadzona przez Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża ul. Kujawska 1 (Dworzec Główny PKP), tel. 56 622 21 29

Centrum Pielęgnacji „Caritas” Diecezji Toruńskiej, ul. Wyszyńskiego 7/9, 87-100 Toruń, Tel: 56 659 03 97

Toruńskie Centrum Caritas im. Błogosławionej Marii Karłowskiej ul. Szosa Bydgoska 1a, 87-100 Toruń tel. 56 654 05 43

Salon Sprzętu Medycznego i Rehabilitacyjnego ŻYCIE BEZ BARIER, Toruń, Szosa Chełmińska 84/86

FLANDRIA Sklep Medyczny i Wypożyczalnia - Toruń, ul. Lelewela 33

Włocławek

Oddział Rejonowy Polskiego Czerwonego Krzyża, ul. Zduńska 14, tel. 54 231 46 65

Caritas, ul. Gdańska 10, tel. 054 26 53

SCE Flandria, ul. Pułaskiego 16, tel. 54 411 65 14

AKSON Sp.J PZO nr 44, Włocławek, POW 22a

FLANDRIA Sklep Medyczny i Wypożyczalnia - Włocławek, Chopina 59

Powiat aleksandrowski

Ciechocinek	Sanatorium Uzdrowskie MAX, Ciechocinek, Lorentowicza 4
-------------	--

Powiat brodnicki

Brodnica	Brodnickie Centrum Caritas ul. Gajdy 3, Tel. 56 49 50 281, 696 083 794
----------	--

Powiat bydgoski

Białe Błota	Centrum Integracji i Rehabilitacji „REVITA” przy GOPS ul Betonowa 1 86-005 Białe Błota, Tel. 52 34 94 824
-------------	---

Solec Kujawski	Wypożyczalnia Sprzętu Medycznego ul. Powstańców 6, 86 – 050 Solec Kujawski Tel. 668-163-364 lub 52 515-40-30
----------------	---

Powiat chełmiński

Chełmno	Wypożyczalnia sprzętu używanego -PCPR ul. Słowackiego 3, tel. 56 6772428
---------	--

Chełmno	ŚDS CARITAS, ul. Szosa Grudziądzka 3a, tel. 56 692 00 22
---------	--

Papowo Biskupie	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 86-221 Papowo Biskupie 128, tel. 56 676 81 01
-----------------	---

Stolno	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Stolno 112, 86-212 Stolno, tel. 56 577 09 23, 661 066 937
--------	---

Powiat golubsko-dobrzyński

Kowalewo Pom.	FHU OI-MA Sklep medyczny u. Chopina 6/187-410 Kowalewo Pomorskie
---------------	--

Powiat inowrocławski

Inowrocław	Sklep Medyczny „Zdrowie”, ul. Narutowicza 52, tel. 52 3157648
------------	---

Inowrocław	Orto-Med Sklep medyczny - rehabilitacyjny, ul. Św. Ducha 62, tel. 52 3550564
------------	--

Inowrocław	Sklep Medyczny „Flandria”, ul. Poznańska 97, tel. 52 3545394
------------	--

Inowrocław	FLANDRIA Sklep Medyczny i Wypożyczalnia - Inowrocław, Świętego Ducha 20
------------	---

Powiat lipnowski

Lipno	Firma Usługowo-Handlowa „MED-FER” Wiesław Ferenc, Lipno, ul. Dolna 17C, tel. 54 287 4093, 780 029 725
-------	--

Powiat nakielski

Nakło n. Notecią	Sklep Medyczny ul. K. Wielkiego 16, 89-100 Nakło nad Notecią
------------------	--

Powiat rypiński

Brzuze	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Brzuzem
--------	--

Rypin	„MED-FER” ul. 3 Maja 2, 87-500 Rypin
-------	--------------------------------------

Powiat toruński	
Chełmża	Ośrodek Wsparcia Caritas Diecezji Toruńskiej w Chełmży - ul. Polna 20, 87-140 Chełmża
Powiat tucholski	
Cekcyn	Cekcyn ul. Szkolna 2, 89-511 Cekcyn, tel. 52 3347569
Lubiewo	Polski Komitet Pomocy Społecznej, ul. Hallera 9, 89 - 526 Lubiewo, tel. 52 33 493 10
Powiat wąbrzeski	
Wąbrzeźno	Wąbrzeskie Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom Specjalnej Troski ul. Matejki 18, 87-200 Wąbrzeźno tel. 56 6871702
Powiat żniński	
Żnin	Powiatowa wypożyczalnia sprzętu rehabilitacyjnego Żnin ul. 700-lecia 36, tel. 52 30 32 925

POMOC INSTYTUCJONALNA

■ Domy pomocy społecznej

Domy pomocy społecznej świadczą usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających. Przeznaczone są dla osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, którym nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych²¹.

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania. Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wnoszą²²:

1. mieszkaniac domu, nie więcej jednak niż 70 % swojego dochodu;
2. małżonek, zstępni przed wstępnymi - zgodnie z umową zawartą z kierownikiem ośrodka pomocy społecznej:
 - w przypadku osoby samotnie gospodarującej, jeżeli dochód jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego osoby samotnie gospodarującej, jednak kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% tego kryterium,
 - w przypadku osoby żyjącej, gospodarującej w rodzinie, jeżeli posiadany dochód na osobę jest wyższy niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie, z tym że kwota dochodu pozostająca po wniesieniu opłaty nie może być niższa niż 300% kryterium dochodowego na osobę w rodzinie;
3. gmina, z której osoba została skierowana do domu pomocy społecznej - w wysokości różnicy między średnim kosztem utrzymania w domu pomocy społecznej a opłatami wnoszonymi przez mieszkańca i jego rodzinę.

W 2017 roku w województwie kujawsko-pomorskim funkcjonowało 50 domów pomocy społecznej.

Domy pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim²³

Lp.	Nazwa i adres domu pomocy społecznej	Numer telefonu	Typ domu pomocy społecznej
Bydgoszcz			
1	Dom Pomocy Społecznej „Słoneczko” ul. Gałczyńskiego 2, 85-322 Bydgoszcz	(52) 372-91-51	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie
2	Dom Pomocy Społecznej „Promień Życia” ul. Łomżyńska 54, 85-836 Bydgoszcz	(52) 361-22-28	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
3	Dom Pomocy Społecznej „Jesień Życia”, ul. Mińska 15a, 85-442 Bydgoszcz	(52) 327-72-13	dla osób w podeszłym wieku
Grudziądz			
4	Dom Pomocy Społecznej, ul. Parkowa 12, 86-300 Grudziądz z ZTO V przy ul. Armii Krajowej 39, 86-300 Grudziądz	(56) 451-75-20	dla osób przewlekłe psychicznie chorych, dla osób przewlekłe somatycznie chorych, dla osób w podeszłym wieku

²¹ Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r. poz. 1769, 1985)

²² Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej <https://www.mpips.gov.pl/pomoc-spoleczna/formy-udzielanej-pomocy/dom-pomocy-spolecznej/> (data korzystania: 02.10.2018 r.)

²³ Wykaz domów pomocy społecznej na podstawie rejestru prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego: <http://www.bip.bydgoszcz.uw.gov.pl/pl/rejestry/rejestr-domow-pomocy-spolecznej> - stan na październik 2018 r.

Toruń			
5	Dom Pomocy Społecznej ul. Szosa Chełmińska 220, 87-100 Toruń	(56) 654-56-42	dla osób w podeszłym wieku, dla przewlekle somatycznie chorych
6	Dom Pomocy Społecznej ul. Rydygiera 23, 87-100 Toruń	(56) 657-59-29	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
7	„Kraft Haus” Dom Pomocy Społecznej ul. Szosa Okrężna 3, 87-100 Toruń	784-535-133	dla osób przewlekle psychicznie chorych
Włocławek			
8	Dom Pomocy Społecznej ul. Nowomiejska 19, 87-800 Włocławek	(54) 232-26-67	dla osób w podeszłym wieku
9	Dom Pomocy Społecznej ul. Dobrzyńska 102, 87-800 Włocławek	(54) 237-14-13	dla osób w podeszłym wieku
10	Dom Pomocy Społecznej ul. Żeromskiego 28a, 87-800 Włocławek	(54) 413-39-12	dla osób przewlekle somatycznie chorych i osób niepełnosprawnych fizycznie
Powiat aleksandrowski			
11	Dom Pomocy Społecznej w Zakrzewie ul. Inowrocławska 20, 87-707 Zakrzewo	(54) 272-00-15	dla osób przewlekle psychicznie chorych
12	Dom Pomocy Społecznej w Grabiu 87-710 Służewo	(54) 282-12-70	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie
Powiat brodnicki			
13	Dom Pomocy Społecznej w Brodnicy ul. Wiejska 1, 87-300 Brodnica	(56) 498-34-80	dla osób przewlekle somatycznie chorych
14	Dom Pomocy Społecznej w Wichulcu 87-327 Bobrowo	(56) 495-95-04	dla osób w podeszłym wieku
Powiat bydgoski			
15	Dom Pomocy Społecznej w Bożenkowie 86-031 Osielsko	(52) 381-87-16	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
16	Dom Pomocy Społecznej w Koronowie ul. Paderewskiego 35, 86-010 Koronowo	(52) 382-25-64	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
Powiat chełmiński			
17	Dom Pomocy Społecznej w Chełmnie ul. Dominikańska 40, 86-200 Chełmno	(56) 691-21-00	dla osób przewlekle somatycznie chorych, dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie oraz dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
18	Dom Pomocy Społecznej w Mgoszczu 86-230 Lisewo	(56) 676-89-68	dla osób dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
Powiat golubsko-dobrzyński			
19	Dom Pomocy Społecznej w Golubiu- Dobrzyniu, ul. PTTK 6, 87-400 Golub-Dobrzyń	(56) 683-21-05	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
Powiat inowrocławski			
20	Dom Pomocy Społecznej w Tarnówku 88-121 Chełmce	(52) 351-68-84	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
21	Dom Pomocy Społecznej w Inowrocławiu ul. Wierzbńskiego 49, 88-100 Inowrocław	(52) 357-48-24	dla osób w podeszłym wieku
22	Dom Pomocy Społecznej w Ludzisku 88-160 Janikowo	(52) 351-34-72	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
23	Dom Pomocy Społecznej w Warzynie 88-140 Gniewkowo	(52) 351-24-76	dla osób przewlekle psychicznie chorych
24	Dom Pomocy Społecznej w Parchaniu Parchanie 9, 88-110 Inowrocław 2	(52) 351-27-90	dla osób przewlekle psychicznie chorych

Powiat lipnowski			
25	Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi Nowa Wieś 1, 87-603 Wielgie	(54) 289-71-92	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
Powiat mogileński			
26	Dom Pomocy Społecznej w Siemionkach 88-324 Jeziora Wielkie	(52) 318-76-23	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
Powiat nakielski			
27	Dom Pomocy Społecznej w Nakle n. Notecią ul. Parkowa 8, 89-100 Nakło nad Notecią	(52) 386-77-01	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
Powiat radziejowski			
28	Dom Pomocy Społecznej w Piotrkowie Kuj. ul. Poznańska 98, 88-230 Piotrków Kuj.	(54) 265-40-25	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
Powiat rypiński			
29	Dom Pomocy Społecznej w Ugoszczu Ugoszcz 30, 87- 522 Ostrowite	(54) 270-11-33	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
Powiat sępoleński			
30	Dom Pomocy Społecznej w Suchorączku 89-410 Więcbork	(52) 389-70-51	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
31	Dom Pomocy Społecznej w Kamieniu Kraj., ul. Podgórna 2, 89-430 Kamień Kraj.	(52) 388-60-15	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
32	Dom Pomocy Społecznej w Kamieniu Kraj. ul. Dworcowa 1, 89-430 Kamień Kraj.	(52) 388-60-34	dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej intelektualnie
Powiat świecki			
33	Dom Pomocy Społecznej w Gołuszycach 86-120 Pruszcz	(52) 332-00-19	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
34	Międzygminny Ośrodek Opiekuńczy w Pruszczu, ul. Łowińska 9, 86-120 Pruszcz	(52) 332-02-90	dla osób w podeszłym wieku
35	Dom Pomocy Społecznej w Świeciu ul. Wojska Polskiego 128, 86-100 Świecie	(52) 331-18-84	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
Powiat toruński			
36	Dom Pomocy Społecznej w Browinie, 87-140 Chełmża	(56) 675-71-11	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
37	Dom Pomocy Społecznej w Dobrzejewicach Dobrzejewice 62, 87-123 Dobrzejewice	(56) 678-64-14	dla osób w podeszłym wieku
38	Dom Pomocy Społecznej w Pigży ul. Szkolna 8, 87-152 Łubianka	(56) 674-08-00	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
39	Dom Pomocy Społecznej w Wielkiej Nieszawce, ul. Toruńska 18, 87-165 Cierpice	(56) 678-72-80	dla osób w podeszłym wieku
Powiat tucholski			
40	Dom Pomocy Społecznej w Wysokiej, 89-502 Raciąż	(52) 559-23-53	dla osób przewlekłe somatycznie chorych
Powiat wąbrzeski			
41	Dom Pomocy Społecznej w Wąbrzeźnie ul. Pod Młynik 4a, 87-200 Wąbrzeźno	(56) 688-03-70	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
Powiat włocławski			
42	Dom Pomocy Społecznej w Wilkowiczkach 87-850 Chocień	(54) 284-71-16	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
43	Dom Pomocy Społecznej w Kurowie Kurowo-Parcele 44, 87-821 Baruchowo	(54) 284-56-26	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
44	Dom Pomocy Społecznej w Kowalu ul. Kopernika 19, 87-820 Kowal	(54) 284-18-65	dla osób przewlekłe somatycznie chorych

45	Dom Pomocy Społecznej w Rzeżewie 87-840 Lubień Kujawski	(54) 284-27-26	dla osób w podeszłym wieku
46	Dom Pomocy Społecznej w Izbicy Kuj. ul. Narutowicza 40, 65, 87-865 Izbica Kuj.	(54) 286-50-72	dla dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie
POWIAT ŻNIŃSKI			
47	Dom Pomocy Społecznej w Podobowicach Podobowice 49, 88-404 Podobowice	(52) 302-47-23	dla osób niepełnosprawnych fizycznie
48	Dom Pomocy Społecznej w Tonowie 88-430 Janowiec Wielkopolski	(52) 302-61-12	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
49	Dom Pomocy Społecznej w Barcinie ul. Polna 30, 88-190 Barcin	(52) 383-21-40	dla osób przewlekłe psychicznie chorych
50	Dom Pomocy Społecznej „Dworek Pod Kasztanami”, Recz 16, 88-420 Rogowo	(52) 353-39-61	dla osób w podeszłym wieku

■ Całodobowe placówki

Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym, w podeszłym wieku mogą być prowadzone tylko i wyłącznie po uzyskaniu zezwolenia wojewody. Wojewoda prowadzi jawny rejestr tych placówek²⁴.

Placówki zapewniające całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku²⁵

Lp.	Nazwa i adres placówki	Typ placówki i liczba miejsc
Powiat aleksandrowski		
1	Rodzinny Dom Seniora w Ciechocinku ul. Zdrojowa 53, 87-720 Ciechocinek	15 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekłe chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat bydgoski		
2	Centrum Rehabilitacji „Romantica” Sp. z o.o. ul. Ceramiczna 11, 86-005 Kruszyn Krajeński	40 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekłe chorych lub osób w podeszłym wieku
3	Dom całodobowej opieki „Czarneccy” Spółka cywilna Kazimiera Czarnecka Krzysztof Czarnecki, ul. Leśna 11, 86-005 Zielonka	12 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekłe chorych lub osób w podeszłym wieku
4	Przyjazne Serce w Murowańcu ul. Skalna 1, 86-005 Białe Błota	7 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekłe chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat mogileński		
5	Dom Seniora „CONRADO” Żabno 52, 88-300 Mogilno	14 miejsc dla osób niepełnosprawnych lub osób w podeszłym wieku
Powiat nakielski		
6	„Pensjonat Seniora” ul. Strażacka 40, 89-200 Rynarzewo	32 miejsca dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekłe chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat radziejowski		
7	Dom Opieki Dla Osób Starszych „DĘBY” Dęby 13, 88-210 Dobrze	40 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekłe chorych lub osób w podeszłym wieku
Powiat sępoleński		
8	Dom Seniora „Gold” Szynwałd 57, 89-412 Sośno	30 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekłe chorych lub osób w podeszłym wieku
9	Dom Seniora im. św. Franciszka z Asyżu ul. Stary Rynek 8, 89-410 Więcbork	25 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekłe chorych lub osób w podeszłym wieku

²⁴ Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki http://www.bydgoszcz.uw.gov.pl/files/file/senior_ulotka.pdf (data korzystania: 02.10.2018 r.)

²⁵ Wykaz placówek zapewniających całodobową opiekę osobom niepełnosprawnym, przewlekłe chorym lub osobom w podeszłym wieku na podstawie rejestru prowadzonego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego <http://www.bip.bydgoszcz.uw.gov.pl/pl/rejestry/rejestr-placowek-calodobowej-opieki> (stan na 07 sierpnia 2018r.)

Powiat świecki

10	Dom Seniora „Tucholanka” Tleń
ul. Bydgoska 4, 86-150 Osie | 32 miejsca dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku |
|----|--|---|

Powiat włocławski

11	Dom Opieki Dla Osób Starszych „Wiktoria”
Ossówek 31, 87-820 Kowal | 12 miejsc dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku |
|----|--|--|

Powiat żniński

12	Leśny Dom Seniora
ul. Piastowo 13 A, 88-410 Gąsawa | 83 miejsca dla osób niepełnosprawnych, osób przewlekle chorych lub osób w podeszłym wieku |
|----|---|---|

■ Dzielne domy pomocy

Dzielne domy pomocy to ośrodki wsparcia świadczące pomoc w ciągu dnia, w tym oferują posiłki, rehabilitację, zajęcia edukacyjno-kulturalne oraz wspólne spędzanie czasu przez osoby, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych. Zazwyczaj placówki te adresowane są do osób starszych²⁶.

Do dziennych domów pomocy najczęściej przyjmowane są osoby samotne i samotnie gospodarujące, w odpowiednim wieku tj. kobiety w wieku 60 i więcej lat oraz mężczyźni powyżej 65. roku życia²⁷.

Dzielne domy pomocy w województwie kujawsko-pomorskim²⁸

Bydgoszcz

1. Dom Dziennego Pobytu „Senior”
przy Stowarzyszeniu „Z Potrzeby Serca”
ul. Jodłowa 14, 85-630 Bydgoszcz, (52) 371 01 80	2. Stowarzyszenie „Bydgoska Pomoc Społeczna”
Dom Dziennego Pobytu „Kapuściska”
ul. Kapuściska 10, 85-807 Bydgoszcz, (52) 361 28 28
3. Ośrodek Wsparcia dla Dzieci i Młodzieży
Niepełnosprawnej Intellektualnie, ul. Gałczyńskiego 2, 85-322 Bydgoszcz, (52) 372 91 51	4. Dom Dziennego Pobytu przy Fundacji PRO OMNIS
Ul. Jaruzińska 9, 85-790 Bydgoszcz, 601 388 088
5. Dzienny Dom Pobytu MAK przy Fundacji 12 Kamienica
ul. Poznańska 12, 85-129 Bydgoszcz, 517 762 217	6. Dzienny Dom Pobytu przy WSG, ul. Naruszewicza 11
85-230 Bydgoszcz, (52) 567 07 95, (52) 567 07 99

Grudziądz

7. Dom Dziennego Pobytu, ul. Piłsudskiego 111,
86-300 Grudziądz, (56) 462 06 37	*Dzienny Dom Pomocy Społecznej przy DPS nr 3
ul. Dywizjon 303/4, 86-300 Grudziądz, 732 758 409
8. Dom Dziennego Pobytu, przy Parafii Rzymskokatolickiej pw. św. Maksymiliana Kolbe
ul. Wyspiańskiego 1-3, 86-300 Grudziądz, 692 401 503	

Toruń

9. Dzienny Dom Pomocy Społecznej
ul. Rydygiera 30/32, 87-100 Toruń, (56) 648 26 72	*Filia DDPS w Toruniu, ul. Gagarina 152
87-100 Toruń, (56) 654 18 57
10. Dzienny Dom Pomocy „Samarytanin” przy Parafii pw. Miłosierdzia Bożego i św. Siostry Faustyny Kowalskiej
w Toruniu, ul. Św. Faustyny 7
87-100 Toruń, (56) 639 42 50	11. Dom Dziennego Pobytu przy Fundacji na rzecz integracji międzypokoleniowej i dobrego życia seniorów
„Łączymy pokolenia”
ul. Mickiewicza 117, 87-100 Toruń, 512 390 244
12. Dzienny dom dla osób niesamodzielnych przy Toruńskim Centrum Caritas,
ul. Szosa Bydgoska 1a 87-100 Toruń, (56) 654 05 43	

Włocławek

13. Dzienny Dom Pomocy Społecznej, ul. Brzeska 15 87-800 Włocławek, (54) 411 27 72

²⁶ Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, Raport – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej za 2017 rok, Toruń, 2018, s. 67. (<http://rops.torun.pl/biblioteka/opracowania/bilans-potrzeb-ozps/file/330-ocena-zasobow-pomocy-spoecznej-w-województwie-kujawsko-pomorskim-za-2016-rok>)

²⁷ Poznaj – Sprawdź – Skorzystaj! Małopolski Informator dla Seniorów, Zakliczyn Kraków 2006, s. 13.

²⁸ Dane na czerwiec 2018r., na podstawie oceny zasobów pomocy społecznej za 2017 rok oraz stron internetowych.

Powiat aleksandrowski

14. Dzienny Dom Pobytu dla osób niesamodzielnych przy Sanatorium MAX
ul. Lorentowicza 4, 87-720 Ciechocinek

Powiat brodnicki

15. Dzienny Dom Pobytu „WIGOR” w Grążawach, Grążawy 29 87-321 Bartniczka, (56) 652 63 50

Powiat inowrocławski

16. Dom Dziennego Pobytu „Życzliwa Przystań”
ul. Wachowiaka 6, 88-100 Inowrocław, (52) 357 80 90

* Filia DDPS w Inowrocławiu, ul. Łokietka 12,
88-100 Inowrocław, (52) 352 32 49

17. Dom Dziennego Pobytu Senior – Wigor
Żalinowo 7 88-100 Inowrocław, (52) 355 58 57

18. Dom Dziennego Pobytu „Senior+” w Janikowie
Dworcowa 1 88-160 Janikowo, 503 821 275

19. Przyjazne miejsce w społeczności lokalnej – Dzienny
Dom Pobytu dla osób niesamodzielnych z powiatu
inowrocławskiego i mogileńskiego
ul. Staropoznańska 131-133, 88-100 Inowrocław
53 355 79 00

20. Przyjazne miejsce w społeczności lokalnej – Dzienny
Dom Pobytu dla osób niesamodzielnych z powiatu
inowrocławskiego i mogileńskiego – II edycja
ul. Staropoznańska 131-133, 88-100 Inowrocław
53 355 79 00

21. Dzienny Dom Pobytu przy WSG
ul. Poznańska 10, 88-100 Inowrocław, (52) 567 07 85

22. Dzienny Dom Pobytu przy Parafii Rzymskokatolickiej
pw. św. Królowej Jadwigi. ul. Wojska Polskiego 20,
88-100 Inowrocław, 600 952 683

23. Dzienny Dom Pobytu dla osób niesamodzielnych, Wierzchosławice 8 88-140 Gniewkowo, 575 788 966

Powiat lipnowski

24. Dom Dziennego Pobytu w Mokowie – opieka i aktywność,
Mokowo 37 87-610 Mokowo, 516 976 356

25. Dom Dziennego Pobytu w Mokowie – opieka i aktywność
II, Mokowo 37 87-610 Mokowo, 516 976 356

Powiat sępoleński

26. Dom Dziennego Pobytu, ul. Wyspiańskiego 2 89-430 Kamień Krajeński, 609 556 009

Powiat świecki

27. NZOZ Florencja Dom Dziennego Pobytu dla Osób Starszych w Świeciu, ul. Świętego Wincentego 1,
86-105 Świecie, (52) 330 30 75

Powiat tucholski

28. Domu Dziennego Pobytu Senior WIGOR, ul. Słoneczna 4 89-520 Gostycyn, 531 759 349

POMOC ŚRODOWISKOWA

■ Dodatek pielęgnacyjny

Dodatek przyznawany jest osobie, która została uznana za całkowicie niezdolną do pracy oraz do samodzielnej egzystencji albo ukończyła 75 rok życia²⁹. Dodatek pielęgnacyjny przyznawany jest (na wniosek zainteresowanego) na podstawie orzeczenia lekarza orzecznika ZUS, ustalającego całkowitą niezdolność do pracy oraz do samodzielnej egzystencji. Dla osoby, która ukończyła 75 lat życia, dodatek pielęgnacyjny przyznawany jest przez organ rentowy z urzędu. Dodatek nie przysługuje osobom pobierającym z gminy zasiłek pielęgnacyjny³⁰.

■ Zasiłek pielęgnacyjny

Zasiłek pielęgnacyjny przyznaje się w celu częściowego pokrycia wydatków wynikających z konieczności zapewnienia opieki i pomocy innej osoby w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji³¹. W przypadku seniorów zasiłek pielęgnacyjny przysługuje osobie, która ukończyła 75 lat lub jest niepełnosprawna, a niepełnosprawność powstała do ukończenia 21. roku życia.

Zasiłek pielęgnacyjny nie przysługuje:

- osobie uprawnionej do dodatku pielęgnacyjnego;
- osobie umieszczonej w instytucji zapewniającej nieodpłatnie całodobowe utrzymanie;
- jeżeli członkowi rodziny przysługuje za granicą świadczenie na pokrycie wydatków związanych z pielęgnacją tej

29 Art. 75 ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2009r. Nr 153, poz. 1227 ze zm.).

30 Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz.U. z 2015, poz. 114).

31 <https://www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/swiadczenia-rodzinne/rodzaje-i-wysokosc-swadczen-rodzinnych-kryteria-uzyskania-/test-swadczenia-pielegnacyjne/zasilek-pielegnacyjny/> (data korzystania: 02.10.2018r.)

osoby, chyba że przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego lub dwustronne umowy o zabezpieczeniu społecznym stanowią inaczej.

■ Usługi opiekuńcze

Usługi opiekuńcze to forma pomocy świadczona w miejscu zamieszkania osoby, która wymaga wsparcia w zaspokajaniu codziennych potrzeb życiowych, opieki higienicznej, pielęgnacji zaleconej przez lekarza, jak również w miarę możliwości, zapewnienia kontaktów z otoczeniem. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej świadczenie to przysługuje zwłaszcza osobom samotnym, które z powodu wieku, choroby, niepełnosprawności lub innej przyczyny wymagają wsparcia innych osób, jak również osobom, którym rodzina nie jest w stanie zapewnić odpowiedniej opieki. Specjalistyczne usługi opiekuńcze są to usługi dostosowane do szczególnych potrzeb, wynikających z rodzaju schorzenia lub niepełnosprawności, świadczone przez osoby ze specjalistycznym przygotowaniem zawodowym (m.in. psychologa, pedagoga, logopedę, terapeutę zajęciowego, fizjoterapeutę, pielęgniarkę). Wyróżnia się dodatkowy rodzaj specjalistycznych usług adresowany do osób z zaburzeniami psychicznymi, finansowany ze środków pochodzących z budżetu państwa. Ośrodek pomocy społecznej, przyznając usługi opiekuńcze, ustala ich zakres, okres i miejsce świadczenia³².

WSPARCIE

■ Nieodpłatna pomoc prawna

Nieodpłatna pomoc prawna przysługuje między innymi osobom, które ukończyły 65 lat. Pomoc jest udzielana po przedłożeniu dokumentu stwierdzającego tożsamość.

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- poinformowanie osoby uprawnionej o obowiązującym stanie prawnym, przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach;
- wskazanie osobie uprawnionej sposobu rozwiązania dotyczącego jej problemu prawnego;
- pomoc w sporządzeniu wymagającego wiedzy prawniczej projektu pisma w zakresie niezbędnym do udzielenia pomocy, z wyłączeniem pism procesowych w postępowaniach przygotowawczym lub sądowym i pism w postępowaniu sądowno-administracyjnym;
- sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub o ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Już od 1 stycznia 2019 roku, zgodnie z nowelizacją ustawy, usługi będą świadczone każdej osobie fizycznej, która złoży oświadczenie, że nie jest w stanie ponieść kosztów odpłatnej pomocy prawnej³³.

Punkty nieodpłatnej pomocy prawnej w województwie kujawsko-pomorskim³⁴

punkt	dni/godziny przyjęć	adres
Bydgoszcz	godz. 7-11	ul. 11 Listopada 15
	godz. 11-15	ul. 11 Listopada 15
	godz. 15-19	ul. 11 Listopada 15
	godz. 8-12	ul. Gajowa 94
	godz. 8-12	ul. Boya-Żeleńskiego 18
	godz. 12-16	ul. Boya-Żeleńskiego 18
	godz. 7-11	ul. Słoneczna 19
	godz. 11-15	ul. Słoneczna 19
	godz. 15-19	ul. Słoneczna 19
	godz. 7-11	ul. Cicha 59
	godz. 11-15	ul. Cicha 59
	godz. 15-19	ul. Cicha 59
	godz. 8-12	ul. Porazińskiej 9
	godz. 8-12	ul. Leszczyńskiego 42

32 Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, Raport - Ocena zasobów pomocy społecznej w województwie kujawsko-pomorskim za 2017 rok, Toruń, 2018, s. 66. <https://rops.torun.pl/biblioteka/opracowania/bilans-potrzeb-ozps/file/488-ocena-zasobow-pomocy-spoecznej-w-wojewodztwie-kujawsko-pomorskim-za-2017-rok>

33 Ministerstwo Sprawiedliwości <https://darmowapomocprawna.ms.gov.pl/pl/dla-kogo-pomoc/> (data korzystania: 02.10.2018r.)

34 Dane na wrzesień 2018r. zebrane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej na podstawie Biuletynów Informacji Publicznej Urzędów Miast i Starostw Powiatowych

Grudziądz	poniedziałek, piątek godz. 9.00-13.00, wtorek, środa, czwartek godz. 10.00-14.00	ul. Piłsudskiego 51 - budynek Straży Miejskiej, parter, pokój nr 8
	poniedziałek, wtorek, środa, czwartek godz. 13.45-17.45, piątek 13:15-17.15	ul. Rynek 3-5 - Punkt Informacji Turystycznej
	poniedziałek, wtorek, środa, piątek godz. 7:00-11:30, czwartek 14.00-18.30	ul. Legionów 71B - budynek sprzedaży biletów komunikacji miejskiej „pętla”
	poniedziałek-piątek godz. 15.00-19.00	ul. Hallera 37 - budynek Bursy szkolnej, parter
TORUŃ	godz. 7.30-11.30	ul. Wały gen. Sikorskiego 10 (pok. 306)
	godz. 8.00-12.00	ul. Grudziądzka 126 b
	godz. 9.00-13.00	ul. Poznańska 52
	godz. 9.00-13.00	ul. Dziewulskiego 38
	godz. 11.30-15.30; poniedziałek, środa, piątek w godz. 11.30-15.30; wtorek, czwartek w godz. 11.30-15.45 (pok. 17 - Zaborskie Towarzystwo Naukowe)	ul. Wały gen. Sikorskiego 10 (pok. 36)
	godz. 13.00-17.00; poniedziałek, wtorek, środa w godz. 13.00-17.00; środa, czwartek w godz. 12.45-17.00 (Punkt Informacyjny Urzędu Miasta Torunia - Zaborskie Towarzystwo Naukowe)	ul. Grudziądzka 126 b
	godz. 13.00-17.00	ul. Poznańska 52
	godz. 13.00-17.00	ul. Dziewulskiego 38
Włocławek	poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek godzi. 15.00-19.00; sobota 10.00-14.00	Zespół Placówek nr 1 ul. Mechaników 1
	poniedziałek-piątek 14.00-18.00	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie ul. Żytnia 58
	poniedziałek-piątek godz. 8.30-12.30	Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu (obiekt przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych) ul. Żabia 12a
	poniedziałek-piątek godz. 13.00-17.00	Pomieszczenia parterowego pawilonu handlowo-usługowego (obiekt przystosowany do potrzeb osób niepełnosprawnych) ul. Długa 28
Powiat aleksandrowski		
Aleksandrów Kujawski	Poniedziałek godz. 9.00-13.00	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Sikorskiego 3
Raciążek	Wtorek (bez drugiego wtorku w miesiącu), godz. 11.00-15.00	Urząd Gminy ul. Wysoka 4
Zakrzewo	Środa (bez pierwszej środy w miesiącu), godz. 11.00-15.00	Gminny Ośrodek Kultury ul. Dworcowa 1
Koneck	Czwartek (bez trzeciego czwartku w miesiącu), godz. 10.00-14.00	Urząd Gminy Koneck 30
Ostrowąs	Piątek (bez czwartego piątku w miesiącu), godz. 11.00-15.00	Szkoła Podstawowa w Ostrowąsie
Ciechocinek	Drugi wtorek miesiąca, godz. 10.00-14.00 Pierwsza środa miesiąca, godz. 10.00-14.00 Trzeci czwartek miesiąca, godz. 10.00-14.00 Czwarty piątek miesiąca, godz. 10.00-14.00	Urząd Miejski ul. Kopernika 19, I piętro, pok. nr 12, tel. 54-416-18-00 w.139
Powiat brodnicki		
Brodnica	Poniedziałek-piątki - godz. 8.15-12.15 tel. 56 49 50 864	Starostwo Powiatowe ul. Kamionka 18 (lok. nr 12)

Brodnica	Poniedziałek, wtorek, piątek godz. 12.30-16.30, Środa, czwartek godz. 13.00-17.00, tel. 56 49 50 864	Starostwo Powiatowe ul. Kamionka 18 (lok. nr 12)
Jabłonowo Pomorskie	Poniedziałek i wtorek godz. 9.00-13.00 Środa, czwartek i piątek godz. 13.00-17.00, tel. 56 69 76 816	Urząd Miasta i Gminy ul. Główna 28 (lok. nr 16)
Powiat bydgoski		
Siczenko	Poniedziałek, piątek godz. 10.00-14.00 Wtorek godz. 14.00-18.00 Środa, czwartek godz. 12.00-16.00	ul. Nakielska 7, 86-014 Siczenko
Koronowo	Poniedziałek, wtorek godz. 14.00-18.00 Środa, czwartek godz. 13.00-17.00 Piątek w godz. 8.30-12.30	Liceum Ogólnokształcące ul. Szkolna 4, 86-010 Koronowo
Solec Kujawski	Poniedziałek, wtorek godz. 10.00-14.00 Środa, czwartek godz. 14.00-18.00 Piątek w godz. 12.00-16.00	Urząd Miasta i Gminy ul. 23 Stycznia 7, 86-050 Solec Kujawski
Dąbrowa Chełmińska	Poniedziałek, środa w godz. 10.00-14.00 Wtorek w godz. 14.00-18.00 Czwartek w godz. 12.00-16.00 Piątek w godz. 8-00-12-00	Urząd Gminy ul. Bydgoska 21, 86-070 Dąbrowa Chełmińska
Brzoza	Poniedziałek godz. 13.00-17.00 Wtorek, piątek godz. 9.00-13.00 Środa w godz. 14.00-18.00 Czwartek w godz. 11.00-15.00 W okresie letnim: lipiec-sierpień punkt funkcjonuje codziennie w godz. 11.00-15.00.	Gimnazjum im. Karola Wojtyły, ul. Powstańców Wielkopolskich 31a w Brzozie - pok. 101a
Powiat chełmiński		
Chełmno	w poniedziałki godz.: 7.30-15.30	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Słowackiego 3
Unisław	Wtorki w godz.: 8.00-16.00	Urząd Gminy ul. Parkowa 20
Papowo Biskupie	Środy i czwartki godz.: 7.30-15.30	Urząd Gminy
Chełmno	Piątki w godz.: 7.30-15.30	Starostwo Powiatowe ul. Harcerska 1
Powiat golubsko-dobrzyński		
Golub-Dobrzyń	Od poniedziałku do piątku w godzinach od 12:00 do 16:00	Budynek Starostwa Powiatowego ul. Plac 1000-lecia 25; 87-400 Golub-Dobrzyń (wejście od strony bankomatu)
Kowalewo Pomorskie	Poniedziałek - godz. 13.30-17.30 Wtorek - godz. 8.00-12.00 Środa - godz. 15.00-19.00 Czwartek - godz. 08.00-12.00 Piątek - godz. 8.00-12.00.	Budynek Miejsko-Gminnego Ośrodka Kultury ul. Plac Wolności 13, 87-410 Kowalewo Pomorskie
Powiat grudziądzki		
Grudziądz	Poniedziałek w godz. 8.00-12.00, Wtorek w godz. 15.00-19.00, Środa w godz. 15.00-19.00, Czwartek w godz. 8.00-12.00, Piątek w godz. 12.00-16.00.	Starostwo Powiatowe w Grudziądzu
Łasin	Poniedziałek 11.00-15.00	Miejsko-Gminy Ośrodek Kultury ul. M.C. Skłodowskiej 1
Radzyń Chełmiński	Wtorek 12.00-16.00	Urząd Miasta i Gminy pl. Towarzystwa Jaszczurczego 9
Rogóżno	Środa 12.00-16.00	Gminny Ośrodek Kultury Rogóżno
Świecie n. Osą	Czwartek 10.00-14.00	Gminny Ośrodek Kultury Świecie n/O
Gruta	Piątek 8.00-12.00	Urząd Gminy w Grucie

Powiat inowrocławski

Inowrocław	Punkt otwarty według miesięcznego harmonogramu.	Starostwo Powiatowe ul. Prezydenta Franklina Roosevelta 36-38
Inowrocław	Poniedziałek-czwartek 8.00-12.00 Piątek - 11.00-15.00	Starostwo Powiatowe ul. Mątewska 17
Pakość	Punkt otwarty według miesięcznego harmonogramu	Przedsiębiorstwo Usług Gminnych ul. Inowrocławska 14
Janikowo	Punkt otwarty według miesięcznego harmonogramu	Urząd Miejski ul. Przemysłowa 6
Kruszwica	Poniedziałek – piątek 7.30-11.30	Zespół Oświaty i Wychowania ul. Rybacka 20
Gniewkowo	Poniedziałek 11.00-15.00 Wtorek 7.45-11.45 Środa, czwartek, piątek 7.00-11.00	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Dworcowa 8c

Powiat lipnowski

Lipno	Poniedziałek-piątek godz. 8.00-12.00	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, ul. 11 Listopada 9
Skępe	Poniedziałek-piątek godz. 15.30-19.30	Zespół Szkół im. W. Łukasińskiego, ul. Wymyślińska 2
Nowa Wieś	Poniedziałek-piątek godz. 8.00-12.00	Dom Pomocy Społecznej w Nowej Wsi, 87-603 WILEGIE

Powiat mogileński

Mogilno	Poniedziałek-piątek 8.00-12.00	Starostwo Powiatowe ul. Narutowicza 1, pokój nr 12 (parter)
Strzelno	Poniedziałek od 12.30 do 16.30 Wtorek, środa, czwartek 14.00-18.00 Piątek od 9.30 do 13.30	Urząd Miejski w Strzelnie ul. Cieślewicza 2

Powiat nakielski

Szubin	Poniedziałek, wtorek, środa, piątek 11.30-15.30	Rejonowa Biblioteka Publiczna ul. Kcyńska 11
Nakło n/Notecią	Poniedziałek, środa 11.00-15.00 (PCPR) Wtorek, czwartek, piątek 11.00-15.00 (SP)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Dąbrowskiego 46; Starostwo Powiatowe ul. Dąbrowskiego 54
Sadki	Czwartek 11.30-15.30	Urząd Gminy ul. Strażacka 11
Mrocza	Wtorek, czwartek 11.00-15.00	Urząd Miasta i Gminy, pl. 1. Maja 20
Kcynia	Poniedziałek 12.00-16.00 Środa, piątek 11.00-15.00	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Libelta 28

Powiat radziejowski

Radziejów	Poniedziałek, środa 7.30-11.30 Wtorek, czwartek, piątek 16.00-20.00	Starostwo Powiatowe ul. Kościuszki 58
Bytoń	Poniedziałek 12.00-16.00	Urząd Gminy
Dobre	Wtorek 7.30-11.30	Urząd Gminy
Topólka	Środa 7.30-11.30	Urząd Gminy
Piotrków Kuj.	Czwartek 13.00-17.00	Urząd Gminy
Osięciny	Piątek 10.00-14.00	Urząd Gminy

Powiat rypiński

Rypin	Poniedziałek-piątek 7.30-15.30	Starostwo Powiatowe ul. Warszawska 38, pokój 104 (I piętro)
-------	--------------------------------	---

Powiat sępoleński

Sępólno Kraj.	Poniedziałek-piątek 14.00-18.00 (pierwszy wtorek miesiąca nieczynne)	ul. Przemysłowa 7A
---------------	---	--------------------

Kamień Kraj.	Wtorek godz. 14.00-18.00	ul. Plac Odrodzenia 3
Więcbork	Poniedziałek, wtorek, piątek 14.00-18.00 Środa 13.00-17.00 Czwartek 8.00-12.00 Pierwszy wtorek miesiąca nieczynne	MOPS ul. Mickiewicza 22a
Sośno	Wtorek godz.14.00 - 18.00	GOPS ul. Parkowa 4
Powiat świecki		
Osie	Czwartek 8.00-12.00	ul. Dworcowa 6, pokój nr 11
Drzycim	Piątek 8.00-12.00	ul. Młyńska 10
Lniano	Środa 10.00-14.00	ul. Wyzwolenia 9
Świekatowo	Poniedziałek 10.00-14.00	ul. Dworcowa 20A, pokój nr 13
Bukowiec	Środa 10.00-14.00, Piątek 13.00-17.00	ul. Dworcowa 7
Pruszcz	Wtorek 9.00-13.00, Czwartek 13.00-17.00	ul. Sportowa 1
Nowe	Wtorek 12.00-16.00, Czwartek 9.00-13.00	Plac Św. Rocha 5, pokój nr 3
Warlubie	Poniedziałek 9.00-13.00, Środa 9.00-13.00	ul. Dworcowa 15, pokój nr 2
Dragacz	Piątek 14.00-18.00	Dragacz 7A, budynek B, pokój nr 11
Jeżewo	Poniedziałek 9.00-13.00 Wtorek 10.00-14.00	ul. Świecka 12, pokój nr 21
Świecie	Poniedziałek 8.00-12.00 Wtorek 14.00-18.00 Środa 8.00-12.00 Czwartek 14.00-18.00 Piątek 8.00-12.00	ul. Wojska Polskiego 173
Powiat toruński		
Chełmża	Poniedziałek, środa, czwartek 8.00-12.00 Wtorek, piątek 15.30-19.30	Zespół Szkół ul. Hallera 23
Lubicz	Poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek 10.00-14.00	Lubicz Dolny ul. Toruńska 24
Mała Nieszawka	Środa 15.00-19.00	Budynek byłego Ośrodka Kultury ul. Leśna 1
Łysomice	Wtorek, środa 10.00-14.00	ul. Warszawska 8, pokój nr 21, II piętro
Łubianka	Poniedziałek 13.00-17.00	ul. Toruńska 97
Zławieś Wielka	Czwartek, piątek 15.00-19.00	Świetlica Integracyjna (budynek GOPS) ul. Słoneczna 28 p. nr 11
Czernikowo	Wtorek, środa, czwartek 10.00-14.00	UG Czernikowo ul. Słowackiego 12 p. nr 14, I piętro
Obrowo	Poniedziałek 14.00-18.00 Piątek 13.00-17.00	UG Obrowo Al. Lipowa 27, p.35, I piętro
Powiat tucholski		
Tuchola	Poniedziałek-piątek 11.00-15.00	Książnica Tucholska ul. Poczтовая 7b
Cekcyn	Czwartek 8.00-12.00	GOK ul. Szkolna 4
Gostycyn	Czwartek 13.00-17.00	GOK ul. Główna 35
Kęsowo	Piątek 8.00-12.00	GOPS ul. Główna 19
Lubiewo	Środa 8.00-12.00	UG ul. Hallera 9
Śliwice	Środa 13.00-17.00	GOK ul. Dworcowa 39
Powiat wąbrzeski		
Wąbrzeźno	Poniedziałek-piątek 7.30-15.30	Urząd Skarbowy w Wąbrzeźnie (pokój 11), ul. Macieja Rataja 2

Powiat włocławski

Kowal	Poniedziałek-środa w godz. 15.30-19.30	Urząd Miejski ul. Piwna 24
Lubień Kujawski	Czwartek -piątek w godz. 15.30-19.30	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ul. Wojska Polskiego 18
Brześć Kujawski	Poniedziałek-środa w godz. 15.30-19.30	Urząd Miejski ul. Aleje Władysława Łokietka 1a (obok Zakładu Usług Komunalnych)
Chodecz	Czwartek-piątek w godz. 15.30-19.30	Urząd Miasta i Gminy ul. Kaliska 2
Lubraniec	Poniedziałek-środa w godz. 15.30-19.30	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna ul. Pl. Dr Mariana Szulca
Izbyca Kuj.	Czwartek- piątek w godz. 15.30-19.30	Urząd Miejski ul. Marszałka Piłsudskiego 32

Powiat żniński

Żnin	Poniedziałek, środa, piątek 11.00-15.00 Wtorek, czwartek 8.00-12.00	ul. Szpitalna 32 (Środowiskowy Dom Samopomocy)
Łabiszyn	Poniedziałek, piątek 8.00-13.00 Wtorek 13.00-17.00, Środa 11.00-17.00	ul. Plac 1000-lecia 1
Janowiec Wielkopolski	Poniedziałek 12.00-18.00 Czwartek 13.00-18.00 Piątek 10.00-15.00, Sobota 8.00-12.00	ul. Gnieźnieńska 4a (w podwórzu Przychodni Lekarskiej)

■ Pomoc rzecznika konsumentów

Bezpłatną pomoc prawną konsumenci mogą uzyskać m. in. u miejskich lub powiatowych rzeczników konsumentów. Do ich kompetencji należy³⁵:

- zapewnienie bezpłatnego poradnictwa konsumenckiego i informacji prawnej w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- składanie wniosków w sprawie stanowienia i zmiany przepisów prawa miejscowego w zakresie ochrony interesów konsumentów,
- występowanie do przedsiębiorców w sprawach ochrony praw i interesów konsumentów,
- współdziałanie z właściwymi miejscowo delegaturami Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi,
- wytaczanie powództwa na rzecz konsumentów oraz wstępowanie, za ich zgodą, do toczącego się postępowania w sprawach o ochronę interesów konsumentów.

35 Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów <https://uokik.gov.pl/rzeczniczy.php> (data korzystania: 02.10.2018r.)

RZECZNICY KONSUMENTÓW W WOJEWÓDZTWIE KUJAWSKO-POMORSKIM³⁶

Nazwa	Dane adresowe
Bydgoszcz	
Miejski Rzecznik Konsumentów	ul. Niedźwiedzia 4, 85-102 Bydgoszcz, pokój nr 7A tel. 52 585 84 28, e-mail: mrk@um.bydgoszcz.pl
Grudziądz	
Miejski Rzecznik Konsumentów	ul. Mickiewicza 28/30, 86-300 Grudziądz, pokój nr 5B tel. 56 451 02 16, e-mail: mrk@um.grudziadz.pl
Toruń	
Miejski Rzecznik Konsumentów	Wały Gen. Sikorskiego 12, 87-100 Toruń, I piętro, pokój nr 15-16 tel. 56 611 86 40-41, e-mail: mrzk@um.torun.pl

36 Dane na 26.09.2018r. zebrane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej na podstawie Biuletynów Informacji Publicznej Urzędów Miast i Starostw Powiatowych

Włocławek	
Miejski Rzecznik Konsumentów	ul. 3 Maja 22, 87-800 Włocławek, pok. 10, 11 tel. 54 414 43 05, kwatkowska@um.wloclawek.pl, konsument@um.wloclawek.pl
Powiat aleksandrowski	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Słowackiego 8, pok. nr 214a (II piętro) 87-700 Aleksandrów Kujawski, tel. 54 282 79 41, e-mail: radca@aleksandrow.pl
Powiat brodnicki	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Kamionka 18, 87-300 Brodnica, pokój 110, I piętro tel. 56 495 08 47, e-mail: rzecznikkonsumentow@brodnica.com.pl
Powiat bydgoski	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Zygmunta Augusta 14, 85-066 Bydgoszcz, pokój nr 10, parter tel. 52 584 12 91, e-mail: prk@powiat.bydgoski.pl
Powiat chełmiński	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Harcerska 1, 86-200 Chełmno, pokój nr 12 tel. 56 677 24 23, e-mail: rzecznik@powiat-chelmno.pl
Powiat golubsko-dobrzyński	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	Pl. Tysiąclecia 25, 87-400 Golub-Dobrzyń, pokój nr S8 tel. 56 683 53 80-81 wew. 47, e-mail: rzecznik@bip.golub-dobrzyn.com.pl
Powiat grudziądzki	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Małomłyńska 1, 86-300 Grudziądz, pokój nr 23a tel. 56 451 44 20, e-mail: bip@powiatgrudziadzki.pl
Powiat inowrocławski	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Roosevelta 36/38, 88-100 Inowrocław, pokój nr 143, II piętro tel. 52 359 21 06, e-mail: konsument@inowroclaw.powiat.pl
Powiat lipnowski	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Mickiewicza 58, 87-600 Lipno, pokój nr 14, I piętro tel./faks: 54 288 66 30, e-mail: rzecznik@lipnowski.powiat.pl
Powiat mogileński	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Narutowicza 1, 88-300 Mogilno tel. 52 318 03 04 wew. 216, e-mail: winiecka@powiat.mogilno.pl
Powiat nakielski	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Dąbrowskiego 54, 89-100 Nakło n. Notecią, pokój nr 6 tel. 52 386 66 35, faks 52 386 66 25, e-mail: prk@powiat-nakielski.pl
Powiat radziejowski	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Kościuszki 17, 88-200 Radziejów tel/faks 54 285 30 18, e-mail: rzecznik@radziejow.pl
Powiat rypiński	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Warszawska 38, 87-500 Rypin, pokój nr 2058 tel. 54 280 24 32-33, e-mail: rzecznik@powiatrypinski.pl
Powiat sępoleński	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Kościuszki 11, 89-400 Sępólno Krajeńskie, pokój nr 63 tel. 52 388 13 68, e-mail: powiatowy.rzecznik.konsumentow@powiat-sepolno.pl
Powiat świecki	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. gen. Józefa Hallera 9, 86-100 Świecie, pokój nr 309, II piętro tel. 52 56 83 115, e-mail: rzecznik@csw.pl
Powiat toruński	
Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Towarowa 4-6, 87-100 Toruń, pokój nr 101, I piętro tel. 56 662 88 11, e-mail: konsumenci@powiattorunski.pl

Powiat tucholski

Powiatowy rzecznik Konsumentów	ul. Pocztowa 7, 89-500 Tuchola, pokój nr 107, I piętro tel. 52 559 07 33, e-mail: rzecznik@tuchola.pl
--------------------------------	--

Powiat wąbrzeski

Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Wolności 44, 87-200 Wąbrzeźno, pokój nr 124, I piętro tel. 56 688 24 50 wew. 149, e-mail: prk@wabrzezno.pl
--------------------------------	---

Powiat włocławski

Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Cyganka 28, 87-800 Włocławek tel. 54 230 46 12, e-mail: konsumenci@powiat.wloclawski.pl
--------------------------------	--

Powiat żniński

Powiatowy Rzecznik Konsumentów	ul. Potockiego 1, 88-400 Żnin, pokój nr 29 tel. 52 303 11 00 wew. 14, e-mail: konsument@znin.pl
--------------------------------	--

■ Podstawowe prawa pacjenta

Emeryci, renciści lub osoby posiadające decyzję administracyjną przyznającą prawo do świadczeń opieki zdrowotnej (wydaną przez ośrodek pomocy społecznej) mogą korzystać ze świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych. Każdy pacjent ma m.in. prawo do³⁷:

- świadczeń zdrowotnych zgodnych z aktualną wiedzą medyczną;
- informacji o swoim stanie zdrowia;
- zgłaszania działań niepożądanych produktów leczniczych;
- tajemnicy informacji związanych ze swoim stanem zdrowia w stosunku do osób nieupoważnionych do ich otrzymania;
- wyrażenia zgody lub braku zgody na udzielenie świadczeń zdrowotnych (np. operacji);
- poszanowania intymności i godności;
- wglądu w dokumentację medyczną;
- zgłoszenia sprzeciwu wobec opinii albo orzeczenia lekarza;
- poszanowania życia prywatnego i rodzinnego;
- opieki duszpasterskiej;
- przechowywania rzeczy wartościowych w depozycie.

Ogólnopolska bezpłatna infolinia Rzecznika Praw Pacjenta: 800-190-590 (czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 8.00-20.00).

■ Telefon zaufania dla seniorów

Telefon Zaufania jest szczególnie adresowany do osób starszych, samotnych, potrzebujących wsparcia psychologicznego. Ma przeciwdziałać izolacji społecznej osób starszych, a jednocześnie pełnić funkcję informacyjną i doradczą. Po drugiej stronie słuchawki na seniorów czekają doświadczeni psychologowie. Z uwagą i troską wysłuchają każdego. Pomogą poszukać rozwiązań w problemach, wesprą w trudnych momentach³⁸.

Telefon działa we wtorki w godz. 9.00-12.00 oraz w środy i czwartki w godzinach 17.00-20.00, a w środy w godz. 14.00-15.00 ma miejsce dyżur z tematyki choroby Alzheimera.

Numer Telefonu Zaufania: **22 635 09 54**.

AKTYWNY SENIOR

■ Kluby seniora

Klub seniora to „ośrodek, który zajmuje się rozwojem życia kulturalnego, oświatowego, towarzyskiego i rekreacyjnego osób starszych”. Ma na celu zachęcanie seniorów do aktywnego spędzania czasu, rozwoju pasji i zainteresowań, utrzymanie i wzmacnianie kontaktów towarzyskich oraz otwierania się na nowe doznania i doświadczenia³⁹.

37 http://www.rpp.gov.pl/gfx/bpp/userfiles/_public/edukacja_-_poznaj_swoje_prawa/infografiki/prawa_pacjenta.pdf (data korzystania: 02.10.2018r.)

38 <https://www.malibracia.org.pl/nasze-projekty/telefon-zaufania-dla-osob-starszych/> (data korzystania: 02.10.2018r.)

39 A. Leszczyńska-Rejchert, Człowiek starszy i jego wspomaganie – w stronę pedagogiki starości, Wydawnictwo Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie, Olsztyn 2007.

Kluby seniora swój program zajęć dostosowują do potrzeb i zainteresowań osób starszych. W ofercie programowej proponowane są m.in. zajęcia plastyczne i muzyczne, spotkania poświęcone tematom kulturalnym czy zdrowotnym, spotkania ze specjalistami (np. lekarzami, prawnikami), różne sekcje tematyczne oraz wycieczki turystyczno-krajoznawcze. Coraz częściej przy klubach seniora działają również amatorskie zespoły wokalne-taneczne, chóry, grupy teatralne i kabaretowe⁴⁰.

Kluby seniora w województwie kujawsko-pomorskim⁴¹

Bydgoszcz

1. Klub Seniora „Złota Jesień”
ul. Pl. Kościeleckich 6
05-033 Bydgoszcz	2. Klub Seniora „Okatik”
ul. Powstańców Wielkopolskich 33,
85-090 Bydgoszcz
3. Klub Seniora „Cyganeria”
Opera Nova
ul. Focha 5,
85-070 Bydgoszcz	4. Klub Seniora „Odnowa”
przy Domu Kultury „Odnowa”
Al. Planu 6-letniego 38
85-806 Bydgoszcz
5. Klub Seniora „Uniwerek”
Pl. Kościeleckich 6
85-033 Bydgoszcz	6. Klub Seniora PTTK Koło nr 18
Pl. Kościeleckich 6
85-033 Bydgoszcz
7. Pomorsko-Kujawski Klub Seniora Boks w Bydgoszczy
ul. Lelewela 38/31a
85-638 Bydgoszcz	8. Bydgoski Klub Seniorów Lotnictwa
ul. Biedaszkowo 28d
85-157 Bydgoszcz
9. Klub Seniora Spółdzielni Mieszkaniowej „Budowlani” przy Domu Kultury „Modraczek”
ul. Ogrody 15
85-870 Bydgoszcz	10. „Stowarzyszenie Klub Marzenie 50+”
ul. Rynek 6
85-790 Bydgoszcz

Grudziądz

11. Klub Seniora przy Klubie Kopernik
ul. Bydgoska 26
86-300 Grudziądz | 12. Klub Seniora „Wesoła Wiara” przy Polskim Komitecie Pomocy Społecznej
Adres korespondencyjny:
ul. Waryńskiego 36
86-300 Grudziądz
Miejsce spotkań:
ul. Śniadeckich 6
86-300 Grudziądz |
|--|--|

13. Klub Seniora „Epicentrum” przy Spółdzielni Mieszkaniowej Strzemięcín
ul. Śniadeckich 26
86-300 Grudziądz

14. Grudziądzki Klub Weteranów Boksul
ul. Konarskiego 36
86-300 Grudziądz

Toruń

15. Klub Seniora „Kopernik” SM „Kopernik” - zajęcia w Ośrodku Sportowym
ul. Świętopełka 15/23
87-100 Toruń	16. Klub Seniora „Podgórski Walczyk”
ul. Poznańska 52
87-100 Toruń
17. Klub Seniora przy Klubie „Sobótka”
ul. Wojska Polskiego 43/45
87-100 Toruń	18. Klub Seniora przy Klubie „Kameleon”
ul. Tuwima 9
87-100 Toruń
19. Centrum Aktywizacji Seniorów PKPS WOAK Klub Seniora „Supetek”
ul. Szpitalna 8, 87-100 Toruń	20. Klub Seniora „Zacisze”
ul. Bema 38a
87-100 Toruń
21. Klub Seniora „Zielona Dolina” przy Punkcie Informacyjno-Konsultacyjnym MOPR w Toruniu, ul. Olsztyńska 114
87-100 Toruń	22. Klub Seniora „Kacper” SM „Kopernik” - zajęcia w Świetlicy Osiedlowej
ul. Kaliskiego 9
87-100 Toruń

Włocławek

23. Klub Seniora „Wrzos”
Plac Wolności 17
87-800 Włocławek	24. Klub Seniora „Złota Jesień”, ul. Fredry 16
87-800 Włocławek
25. Klub Seniora „Jubilat”
ul. Chopina 27
87-100 Włocławek	26. Klub Seniora „Łęgowiec”, ul. Płocka 234
87-100 Włocławek
27. Klub Seniora „Zazamcze”, ul. Wieniecka 42
87-100 Włocławek	28. Klub Seniora ZPiT „Piast”, ul. Chopina 27
87-100 Włocławek
29. Klub Seniora „Nasz Dom”, ul. Gałczyńskiego 9
87-100 Włocławek	30. Klub Seniora „Senior Kujawy”, ul. Żabia 8
87-100 Włocławek
31. Klub Seniora „Stokrotka”, ul. Żabia 8
87-100 Włocławek	

Powiat aleksandrowski

32. Klub Seniora „Złoty Wiek” przy Miejskim Centrum Kultury
ul. Parkowa 3
87-700 Aleksandrów Kuj.	33. Klub seniora „Raj”
ul. Wysoka 4
87-721 Raciążek
34. Zespół Seniora „Mimoza”, ul. Dworcowa 9
87-731 Waganiec	35. „Klub Seniora 50+” przy Domu Kultury w Zakrzewie,
ul. Dworcowa 1
87-707 Zakrzewo

⁴⁰ Poznaj – Sprawdź – Skorzystaj! Małopolski Informator dla Seniorów, Zakliczyn Kraków 2006, s. 11.

⁴¹ Dane na marzec 2018 r. zebrane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu na podstawie:
- publikacji pn. „Informator dla seniora” wydanie IV, Toruń 2017 r.,
- stron internetowych wybranych urzędów miast/gmin, ośrodków/ domów kultury z naszego województwa.

Powiat brodnicki

36. Klub Seniora
w Bobrowie
Bobrowo 20A
87-327 Bobrowo

38. Klub Seniora - „Cichy
Zakątek” przy Osiedlowym
Ośrodku Kultury, ul.
Wyspiańskiego 10 A
87-300 Brodnica

40. Związek Kombatantów
RP i Byłych Więźniów
Politycznych
ul. Nad Drwęcą 1
87-300 Brodnica

42. Klub Seniora -
Towarzystwo Miłośników
Kultury „Brodniczanka”
ul. Przykop 43
87-300 Brodnica

44. Krąg seniorów ZHP
ul. Nowa 3/16
87-300 Brodnica

46. Klub Seniora
Szczupanki, Remiza OSP
w miejscowości Szczuka
Szczuka, 87-300 Brodnica

48. Klub Seniora „Radosna
Jesień”, ul. Rynek 14
87-320 Górzno

50. Koło Seniora „Serce
na Dłoni” przy Gminnym
Ośrodku Kultury w Osieku
Osiek 81, 87-340 Osiek

52. Klub Seniora „Wesołe Kumoszki”
przy Ogólnopolskim Stowarzyszeniu
Seniorów w Bydgoszczy, 87-305 Zbiczno

37. Klub Seniora
w Nieżywieciu
Nieżywiec 150
87-326 Nieżywiec (gm.
Bobrowo)

39. Związek Sybiraków
ul. Nad Drwęcą 1
87-300 Brodnica

41. Klub Seniora -
Towarzystwo Przyjaciół
Kultury „Ziemia
Michałowska”
ul. Przykop 43
87-300 Brodnica

43. Polski Związek
Emerytów, Rencistów
i Inwalidów
ul. Nad Drwęcą 1
87-300 Brodnica

45. Klub Seniora
„Źródło Zdrowia”
ul. Nad Drwęcą 1
87-300 Brodnica

47. Klub Seniora
„Karbowanie” przy
Wiejskim Domu Kultury
ul. Klubowa 25, Karbowo
87-300 Brodnica

49. Klub Seniora „Złote
Kłosa” przy Miejsko-
Gminnym Ośrodku Pomocy
Społecznej, ul. Główna 22
87-330 Jabłonowo Pom.

51. Klub Seniora
„Pokrzydowianki”
Pokrzydowo 23
87-305 Zbiczno

Powiat bydgoski

53. Klub Seniora „Wrzos”
ul. Bydgoska 11, Zielonka
86-005 Białe Błota

55. Klub Seniora „Kwiat
Kruszyna”, ul. Czysta 1a
86-005 Białe Błota

54. Klub Seniora „Lisy
i Lisiczki” przy Świetlicy
wiejskiej w Lisim Ogonie
ul. Wyczynowa 2
86-065 Lisi Ogon, Białe Błota

56. Klub Seniora „Razem
Raźniej”, ul. Jałowcowa 7
86-065 Łochowo
(gm. Białe Błota)

57. Klub Seniora
„Murowianka”
ul. Ogrodowa 2/1, Lipniki
86-005 Białe Błota

59. Klub Seniora „Emerytów
i Rencistów”
ul. Turkusowa 4
86-005 Białe Błota

61. Klub Seniora działający
przy GOK
w Dobrczu
ul. Ogrodowa 1
86-022 Dobrcz

63. Klub Seniora Polskiego
Związku Emerytów
Rencistów i Inwalidów
ul. Pomianowskiego 1
86-010 Koronowo

65. Klub Seniora w Brzozie
ul. Przemysłowa 9
86-061 Brzoza

67. Klub Seniora Jaruzyn
ul. Starowiejska 26,
Jaruzyn, 86-031 Osielsko

69. Klub Seniora Niwy
– Wilcze, ul. Słupsk 4, Wilcze
86-031 Osielsko

71. Klub Seniora w Żółtowie
ul. Wierzbowa 6, Żółtowo
86-031 Osielsko

73. Klub Seniora
„Szarotka” z siedzibą
w Spółdzielni Mieszkaniowej
„Transportowiec”
ul. Żwirki i Wigury 1
86-050 Solec Kujawski

75. Klub Seniora „Niezapominajka” przy Świetlicy
„Jagódka”, ul. Kujawska 17a, 86-050 Solec Kujawski

58. Klub Seniora
„Moc Serc”
ul. Szubińska
86-005 Białe Błota

60. Klub Seniora
„Osiedlanki”
ul. Pogodna 9, Ciele
86-005 Białe Błota

62. Klub Seniora „Grabina”
przy Miejsko-Gminnym
Ośrodku Kultury
ul. Szosa Kotomierska 3
86-010 Koronowo

64. Klub Seniora „Wrzos”
ul. Ogrodowa 22
86-060 Nowa Wieś Wielka

66. Klub Seniora Osielsko
ul. Szosa Gdańska 57
86-031 Osielsko

68. Klub Seniora
„Bożenkowo”,
ul. Harcerska 2, Bożenkowo,
86-031 Osielsko

70. Klub Seniora Niemcz
ul. Pod Wierzbami 2b
86-032 Niemcz

72. Klub Seniora
Maksymilianowo
ul. Kościelna 2,
Maksymilianowo
86-031 Osielsko

74. Komputerowy Klub
Seniora przy Centrum
Aktywności Edukacji
ul. 23 Stycznia 9
86-050 Solec Kujawski

Powiat chełmiński

76. Klub Seniora „Zgoda”
przy Chełmińskim Domu
Kultury, ul. Dworcowa 40a
86-200 Chełmno

78. Klub Seniora - Związek
Emerytów i Rencistów
Urzędu Gminy w Lisewie
ul. Chełmińska 2
86-230 Lisewo

77. Klubik Seniora przy
Miejskim Ośrodku
Pomocy Społecznej
w Chełmnie
ul. Dominikańska 40
86-200 Chełmno

79. Klub Seniora „Malwa”
przy Gminnym Ośrodku
Kultury w Papowie
Biskupim
Papowo Biskupie 128
86-221 Papowo Biskupie

Powiat golubsko-dobrzyński

80. Klub Seniora
w Ostrowitem
Ostrowite
87-400 Golub-Dobrzyń

81. Klub Seniora - Polski
Związek Emerytów,
Rencistów i Inwalidów
Oddział Rejonowy
w Kowalewie Pomorskim
ul. Plac Wolności 13
87-410 Kowalewo Pom.

Powiat grudziądzki

82. Klub Seniora przy
Gminnym Ośrodku Kultury
w Małym Rudniku
Mały Rudnik 35a
86-302 Mały Rudnik
(gm. Grudziądz)

83. Klub Seniora
w Rogóźnie
Rogóżno 91 c
86-318 Rogóżno

84. Parafialny Klub Seniora
przy parafii
św. Maksymiliana Kolbe
w Świeciu nad Osą
Świecie nad Osą 110
86-341 Świecie nad Osą

85. Klub Seniora
przy Gminnym Ośrodku
Kultury w Świeciu
nad Osą
86-341 Świecie nad Osą

Powiat inowrocławski

86. Pracownia Seniora
przy Miejsko - Gminnym
Ośrodku Kultury, Sportu
i Rekreacji w Gniewkowie
ul. Dworcowa 5
88-140 Gniewkowo

87. Klub „Kopernik”
ul. Toruńska 60
88-100 Inowrocław

88. Klub Seniora przy
Polskim Komitecie Pomocy
Społecznej
ul. Błonie 13
88-100 Inowrocław

89. Klub Seniora Biblioteki
Miejskiej
im. J. Kasprzowicza
ul. Wilkońskiego 32
88-100 Inowrocław

90. Klub Osiedlowy
„Przydomek” Kujawskiej
Spółdzielni Mieszkaniowej
ul. Marulewska 7
88-100 Inowrocław

91. KSM „Rondo”
ul. Wojska Polskiego 5
88-100 Inowrocław

92. Klub Seniora
Łojewanie”, Łojewo 21,
88-101 Inowrocław

93. Klub Seniora „Złoty
Wiek”, ul. Przemysłowa 26
88-160 Janikowo

94. Klub Seniora „Popiel”
- Polski Komitet Pomocy
Społecznej Zarząd Miejsko
- Gminny w Kruszwicy
ul. Rybacka 20
88-150 Kruszwica

95. Klub „Oświata” - Polski
Komitet Pomocy Społecznej
Zarząd Miejsko - Gminny
w Kruszwicy, ul. Rybacka 20
88-150 Kruszwica

96. Klub Seniora Kobylniki
- Polski Komitet Pomocy
Społecznej Zarząd Miejsko
- Gminny w Kruszwicy
ul. Rybacka 20
88-150 Kruszwica

97. Klub Seniora Janowice
- Polski Komitet Pomocy
Społecznej Zarząd
Miejsko-Gminny
w Kruszwicy, ul. Rybacka 20
88-150 Kruszwica

98. Klub Seniora
Polanowice - Polski Komitet
Pomocy Społecznej
Zarząd Miejsko - Gminny
w Kruszwicy
ul. Rybacka 20
88 - 150 Kruszwica

99. Klub Seniora Ostrowo
- Polski Komitet Pomocy
Społecznej Zarząd
Miejsko - Gminny
w Kruszwicy
ul. Rybacka 20
88 - 150 Kruszwica

100. Klub Seniora Brześć
- Polski Komitet Pomocy
Społecznej Zarząd Miejsko-
Gminny w Kruszwicy
ul. Rybacka 20,
88-150 Kruszwica

101. Klub Seniora
Chełmce przy świetlicy
w Chełmcach
88-121 Chełmce
(gm. Kruszwica)

102. Klub Seniora „Złota
Jesień” przy Gminnym
Ośrodku Kultury
ul. Św. Jana 12
88-170 Pakość

103. Stowarzyszenie
Gminny Klub Seniora
„Wrzos”
Rojewo 105
88-111 Rojewo

Powiat lipnowski

104. Klub Seniora „Złoty
Kłós” przy Dobrzyńskim
Domu Kultury Żak
ul. Szkolna 2
87-610 Dobrzyń nad Wisłą

105. Klub Seniora „Aktywni
Dobrzyniaczy 55 PLUS” przy
Dobrzyńskim Domu Kultury
Żak
ul. Szkolna 2
87-610 Dobrzyń nad Wisłą

106. Klub seniora „Jesienny
Liść”
ul. Toruńska 20
87-620 Kikół

107. Koło Emerytów,
Rencistów i Inwalidów,
Koło nr 5
Wola 51, 87-620 Kikół

108. Koło Emerytów,
Rencistów i Inwalidów, Koło
nr 3
Jarczechowo 18
87-620 Kikół

109. Klub Seniora przy
Miejskim Centrum
Kulturalnym w Lipnie
ul. Piłsudskiego 22
87-600 Lipno

110. Klub Seniora „Wena”
przy Gminnym Ośrodku
Kultury, ul. Szkolna 1c
87-605 Tłuchowo

111. Klub Seniora
w Wielgiem
ul. Starowiejska 8
87-603 Wielgie

Powiat mogileński

112. Klub Seniora „Radość”
Jeziora Wielkie 98
88-324 Jeziora Wielkie

113. Klub Seniora działający
przy Mogileńskim Domu
Kultury
ul. ks. P. Wawrzyniaka 1
88-300 Mogilno

114. Klub Seniora „Kujawianka” przy Miejsko-
Gminnym Ośrodku Kultury i Rekreacji
ul. Gimnazjalna 26, 88-320 Strzelno

Powiat nakielski

115. Klub Seniora „Aktywny
Senior” działający przy
Gminnym Centrum Kultury
i Biblioteki im. Klary
Prillowej w Kcyni
Libelta 27, 89-240 Kcynia

116. Klub Seniora przy
Szubińskim
Domu Kultury
ul. Kcyńska 13
89-200 Szubin

117. Klub Seniora w Rynarzewie przy Świetlicy Wiejskiej ul. Bydgoska 2 89-203 Rynarzewo (gm. Szubin)	118. Klub Seniora w Zalesiu Zalesie 89-200 Szubin
--	---

119. Klub Seniora w Zamościu
ul. Wierzbowa 1, Zamość, 89-200 Szubin

Powiat radziejowski

120. Klub Seniora „Bytoniaczy” Bytoń 72 88-231 Bytoń	121. Klub Seniora „Osiećnicy” przy Gminnym Ośrodku Kultury ul. I Armii Wojska Polskiego 21 88-220 Osiećnicy
122. Klub Seniora „Kujawy Bachorne Nowe” przy Gminnym Ośrodku Kultury ul. I Armii Wojska Polskiego 21 88-220 Osiećnicy	123. Klub Seniora „Polonez” przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji w Piotrkowie Kujawskim ul. Strażacka 1 88-230 Piotrków Kuj.

124. Klub Seniora „Złota Jesień” przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji w Piotrkowie Kujawskim
ul. Strażacka 1,
88-230 Piotrków Kujawski

Powiat rypiński

126. Klub Seniora „Przystań” Brzuze 62 87-517 Brzuze	127. Klub Seniora „Wrzosi” przy Rypińskim Domu Kultury ul. Warszawska 8 87-500 Rypin
128. Klub Seniora „Srebrny Włós” przy Rypińskim Domu Kultury ul. Warszawska 8 87-500 Rypin	129. Klub Seniora „Skrwileniaki” Urząd Gminy w Skwilnie ul. Rypińska 7 87-510 Skrwilno

Powiat sępoleński

130. Stowarzyszenie Rodzinne i Klub Seniora Lutówko 65 89-400 Sępólno Kraj.	131. Klub Seniora w Gminie Więcbork przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej ul. Mickiewicza 22a 89-410 Więcbork
---	--

Powiat świecki

132. Klub Seniora „Radosne Serca” przy Gminnym Ośrodku Kultury Sportu i Rekreacji w Górnej Grupie Górna Grupa, ul. Świecka 8 86-134 Dragacz	133. Klub Seniora „Jarzębina” z Gródka przy Świetlicy Wiejskiej ul. Słoneczna 1a 86-140 Drzycim
---	---

134. Klub Seniora „Niezapominajka”
w Drzycimiu, ul. Szkolna 8
86-140 Drzycim

136. Klub Seniora „Astor”
w Jeżewie
ul. Świecka 18
86-131 Jeżewo

138. Klub Seniora „Nowianie” Urząd Gminy
Pl. Św. Rocha 5
86-170 Nowe

140. Klub Seniora „Kociwiciacy”
ul. Wojska Polskiego 139
86-100 Świecie

142. Stowarzyszenie Klub Seniora „Wrzos”
ul. Hallera 9/17
86-100 Świecie

144. Klub Seniora „Pogodna Jesień”
ul. Dworcowa 20/7
86-182 Świekatowo

Powiat toruński

146. Klub „Niteczka” przy Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej w Chełmży, ul. Rynek 4
87-140 Chełmża

148. Klub Seniora „Lubiczanie”
ul. Lipnowska 11
87-162 Lubicz Górny

150. Stowarzyszenie Kulturalne „Pokolenie”
ul. Mostowa 1
87-162 Lubicz Dolny

152. Klub Seniora „Dolina Drwęczy”
korespondencja:
ul. Sportowa 9
zajęcia: ul. Boczna 4
87-162 Lubicz Górny

154. Klub Seniora „Złota Jesień”, ul. Dworcowa 1 (Dom Katolicki)
87-122 Grębocin

156. Klub Seniora „Szarotka”
ul. Okrężna 7, Turzno
87-148 Łysomice

135. Związek Emerytów i Rencistów
z Drzycimia, ul. Szkolna 6
86-140 Drzycim

137. Klub Seniora przy Gminnym Ośrodku Kultury w Laskowicach
ul. Kolejowa 9
86-130 Laskowice

139. Klub Seniora „Osiać” przy Gminnym Ośrodku Kultury w Osiu
ul. Rynek 2, 86-150 Osie

141. Klub Seniora „Kalina”
ul. Wyszyńskiego 15
86-105 Świecie

143. Klub Seniora „Wrzos”
ul. Piłsudskiego 15
86-105 Świecie

145. Gminne Koło Emerytów Rencistów i Inwalidów, Bąkowska 12
86-160 Warlubie

147. Klub Seniora „Radość” przy Gminnym Centrum Informacji
ul. Toruńska 20
87-640 Czernikowo

149. Stowarzyszenie Klub Seniora „Lubiczanie”
ul. Lipnowska 11
87-162 Lubicz Górny

151. Klub Seniora „Złota Jesień”
ul. Szkolna 8
87-122 Grębocin

153. Klub Seniora „Arka”
ul. Różana 7
87-162 Lubicz Dolny

155. Klub Seniora „Barwy Jesieni” przy Centrum Kultury w Łubiance, ul. Toruńska 4
87-152 Łubianka

157. Klub Seniora „Sami Swoi”, ul. Aleja Lipowa 29
87-126 Obrowo

158. Klub Seniora „Leśna Kraina”, ul. Brzozowa 7 87-165 Cierpice	159. Klub Seniora przy Ośrodku Kultury w Górsku ul. Leśna 13, Górsk 87-134 Zławieś Wielka	179. Klub Seniora z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej w Wieldzadzu Wieldzadz, 87-214 Płużnica	180. Klub Seniora „Echo” ul. Wolności 47 87-200 Wąbrzeźno
160. Parafialny Klub Seniora w Czarnowie Czarnowo 87-134 Zławieś Wielka	161. Klub Seniora przy Gminnym Ośrodku Kultury i Sportu w Złejwsi Małej ul. Topolowa 6 87-134 Zławieś Wielka	Powiat włocławski	
Powiat tucholski		181. Klub Seniora „Jubilatki” przy Świetlicy Wiejskiej w Czarnem Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Baruchowie, Baruchowo 19 B 87-821 Baruchowo	182. Klub Aktywnego Seniora przy Gminnym Ośrodku Kultury ul. Wojska Polskiego 22 87-840 Lubień Kujawski
162. Klub Seniora „Cisowianie” ul. Szkolna 4 89-511 Cekcyn	163. Klub Seniora „Wrzos” w Gostycynie ul. Bydgoska 35 89-520 Gostycyn	183. Klub Seniora przy Lubrańskim Centrum Dziedzictwa Kulturowego, ul. Brzeska 10, 87-890 Lubraniec	
164. Klub Seniora „Spokojna Przystań” w Kamienicy, Kamienica 16a 89-520 Gostycyn	165. Klub Seniora „Malwa” w Pruszczu ul. Kościelna 89-520 Gostycyn	Powiat żniński	
166. Klub Seniora „Jarzębinka” przy Gminnym Ośrodku Kultury w Śliwicach, ul. Dworcowa 39 89-530 Śliwice	167. Koło Związku Emerytów Rencistów i Inwalidów ul. Dworcowa 39 89-530 Śliwice	184. Klub Seniora „Wrzos” ul. Lotników 23/67 88-190 Barcin	185. Klub „ART” Pracownia Kujawy w Piechcinie ul. Okrężna 5/2 88-192 Piechcin (gm. Barcin)
168. Klub Seniora „Jesień” przy Tucholskim Ośrodku Kultury Plac Zamkowy 8 89-500 Tuchola	169. Klub Seniora „Jarzębina” przy Spółdzielni Mieszkaniowej w Tucholi, ul. Piastowska 5a 89-500 Tuchola	186. Klub Seniora „Białe Zagłębie” ul. Skalników 5/18 88-192 Piechcin (gm. Barcin)	187. Klub Seniora działający przy Gminnym Ośrodku Kultury w Gąsawie, ul. Żnińska 19 88-410 Gąsawa
170. Klub Seniora „Promyk” przy Wiejskim Domu Kultury w Raciążu, ul. Wczasowa 1, 89-502 Raciąż		188. Klub Seniora „Uśmiech” przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury ul. Powstańców Wielkopolskich 16 88-430 Janowiec Wielkopolski	189. Państwowy Związek Emerytów i Rencistów ul. Powstańców Wielkopolskich 16 88-430 Janowiec Wielkopolski
Powiat wąbrzeski		190. Harcerski Krąg Seniorów ul. Powstańców Wielkopolskich 16 88-430 Janowiec Wielkopolski	191. Koło Seniorów „Sami Swoi” przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury ul. Powstańców Wielkopolskich 16 88-430 Janowiec Wielkopolski
171. Klub Seniora przy Gminnym Ośrodku Kultury ul. Szkolna 4 87-222 Książki	172. Klub Seniora „Jesień Życia” w Nowej Wsi Królewskiej Nowa Wieś Królewska 40 87-214 Płużnica	192. Klub Seniora „Tulipan” przy Łabiszyńskim Domu Kultury, ul. Parkowa 1 89-210 Łabiszyn	193. Klub Seniora „Bratanki” Jabłówko 89-210 Łabiszyn
173. Klub Seniora „Płużniczanie” z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej w Płużnicy Płużnica 64, 87-214 Płużnica	174. Klub Seniora z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej w Błędowie Błędowo 87-214 Płużnica	194. Klub Seniora „Aster” ul. Kościelna 4a 88-420 Rogowo	195. Klub Seniora Polski Związek Emerytów Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Żninie, ul. Poczтовая 15 88-400 Żnin
175. Klub Emerytów i Rencistów w Mgowie Mgowo, 87-214 Płużnica	176. Klub Seniora z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej w Orłowie Orłowo, 87-214 Płużnica		
177. Klub Seniora z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej w Goryniu Goryń, 87-214 Płużnica	178. Klub Seniora z siedzibą w Świetlicy Wiejskiej w Uciążu Uciąż, 87-214 Płużnica		

■ Uniwersytety trzeciego wieku

Uniwersytet trzeciego wieku jest placówką dydaktyczną skierowaną do osób starszych, której celem jest poprawa jakości życia seniorów⁴². Działalność UTW nastawiona jest przede wszystkim na kształcenie, naukę, poszerzenie wiedzy i podtrzymywanie sprawności intelektualnej seniorów oraz stworzenie możliwości aktywnego spędzania czasu wolnego. W ofercie programowej UTW proponowane są m.in. wykłady, seminaria, lektorały języków obcych, koła zainteresowań, zajęcia artystyczne, sportowe i rekreacyjne. Uczestnictwo w zajęciach uniwersytetów trzeciego wieku jest najczęściej odpłatne. Formy płatności ponoszone przez uczestników mogą być różne, począwszy od wpisowego, opłaty czesnego za semestr, po dodatkową opłatę za uczestnictwo w regularnych zajęciach⁴³.

■ Uniwersytety trzeciego wieku w województwie kujawsko-pomorskim⁴⁴

Bydgoszcz

1. Kazimierzowski Uniwersytet Trzeciego Wiek
Uniwersytet
Kazimierza Wielkiego
ul. J.K. Chodkiewicza 30,
85-064 Bydgoszcz
666-311-267,
(52) 360-83-86,
www.kutw.pl

2. Kujawski Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Kujawsko-Pomorskim Centrum Kultury
Pl. Kościeleckich,
85-033 Bydgoszcz
(52) 585-15-01,
www.kpck.pl/kujawski-utw

3. Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Wyższej Szkole Gospodarki
ul. Naruszewicza 11,
85-229 Bydgoszcz
(52) 567-07-07,
www.u3w.byd.pl

4. Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Uniwersytecie Technologiczno-Przyrodniczym im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, Regionalne Centrum Innowacyjności
al. prof. S. Kaliskiego 7,
85-790 Bydgoszcz
519-151-585, (52) 374-92-64,
www.utw.utp.edu.pl

5. Uniwersytet Trzeciego Wiek "Wiatrak"
ul. Bołtucia 5, 85-791
Bydgoszcz, 52 323-48-10,
www.wiatrak.org.pl

6. Uniwersytet Medyczny Trzeciego Wiek przy Wyższej Szkole Nauk o Zdrowiu, ul. Karpacza 54,
85-164 Bydgoszcz, 52 379-23-52, www.umtw.pl

42 K. Lewkowicz, Szkolenie ustawiczne seniorów jako jedna z form tworzenia społeczeństwa wiedzy, Uniwersytet Trzeciego Wiek SGH, Warszawa 2008, s. 2.

43 Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, Uczenie się przez całe życie – możliwości nauki dla seniorów. Charakterystyka Uniwersytetów Trzeciego Wiek z Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Toruń 2015, s. 4, 19, 26.

44 Dane na styczeń 2016 r. z ankiety skierowanej do urzędów gmin i miast województwa kujawsko-pomorskiego, zebrane przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu, publikacji pn. „Informator dla Seniora” oraz na podstawie stron internetowych wybranych m.in. uniwersytetów/szkół wyższych z naszego województwa.

7. Uniwersytet Każdego Wiek przy Wydziale Zamiejscowym w Bydgoszczy WSB w Toruniu, ul. Fordońska 74,
85-719 Bydgoszcz
(52) 582-91-08
www.wsb.bydgoszcz.pl/
uniwersytet-kazdego-wiek

8. Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Wyższej Szkole Środowiska w Bydgoszcz
ul. Fordońska 120
85-739 Bydgoszcz
(52) 328-40-31

9. Uniwersytet Otwarty przy Bydgoskiej Szkole Wyższej
ul. Unii Lubelskiej 57A, 85-059 Bydgoszcz
(52) 584-10-01

10. Akademia Sztuk Wszelakich przy Kujawsko-Pomorskim Centrum Kultury w Bydgoszczy
Pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz
(52) 585-15-01
www.kpck.pl/akademia-sztuk-wszelakich/

11. Bydgoski Uniwersytet Trzeciego Wiek
Ogólnopolskie Stowarzyszenie Seniora
ul. Stefana Batorego 1/3, 85-104 Bydgoszcz
502-344-230

Grudziądz

12. Uniwersytet Trzeciego Wiek Wyższej Szkoły Demokracji w Grudziądzu
ul. Legionów 57A, 86-300 Grudziądz, (56) 465-41-36,
www.wsd.ifo.pl

13. Akademia Seniora
Al. 23 Stycznia 42
86-300 Grudziądz
605-860-089

Toruń

14. Toruński Uniwersytet Trzeciego Wiek
ul. Gagarina 37, 87-100 Toruń
536-127-880, www.tutw.org

Włocławek

15. Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku, ul. Okrzei 94, pokój nr 19 (Colegium Maius)
87-800 Włocławek, 660-714-516

16. Włocławski Uniwersytet Trzeciego Wiek
ul. Nowomiejska 25
87-800 Włocławek
(54) 232-99-56

Powiat aleksandrowski

17. * Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wiek przy Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku, ul. Parkowa 3
87-700 Aleksandrów Kujawski
(54) 282-68-30,
www.ksw.wloclawek.pl

18. Uniwersytet Ludzi Aktywnych w Bądkowie
ul. Włocławska 13
87-704 Bądkowo
(54) 272-45-62

19. Stowarzyszenie Uniwersytet dla Aktywnych
w Ciechocinku z siedzibą w Miejskim Centrum Kultury,
ul. Żelazna 5, 87-720 Ciechocinek
728-728-452, <http://pixigon.pl/universytet>

Powiat brodnicki

20. Uniwersytetu Trzeciego Wieku przy Towarzystwie
Rodziców Dzieci Specjalnej Troski
ul. Wyspiańskiego 13, 87-300 Brodnica
(56) 697-02-41, www.wtztrdst.pl

Powiat bydgoski

21. * Uniwersytet Trzeciego
Wieku WSG w Bydgoszczy
Filia w Dobrczu
Zapisy: Gminny Ośrodek
Kultury, ul. Długa 52,
86-022 Dobrcz, (52) 381-81-31,
(52) 364-80-36
www.gok.dobrcz.pl

23. * Uniwersytet Trzeciego
Wieku WSG w Bydgoszczy
Filia w Koronowie
Zapisy:
Zespół Szkół Zawodowych
im. gen. S. Maczka
ul. Dworcowa 53,
86-010 Koronowo
(52) 382-25-04,
(52) 382-22-47
www.mgok.koronowo.pl

25. * Uniwersytet Trzeciego
Wieku WSG w Bydgoszczy
Filia w Osielsku
Zapisy: Gminny Ośrodek
Kultury w Osielsku
ul. Szosa Gdańska 57,
86-031 Osielsko
(52) 381-35-67,
www.gok-osielsko.eu

27. * Uniwersytet
Trzeciego Wieku WSG
w Bydgoszczy Filia
w Sicieniu
Zapisy: Gminny Ośrodek
Kultury
ul. Bydgoska 6,
86-014 Sicienko
(52) 554-13-05,
www.gok-sicienko.pl

22. * Uniwersytet Trzeciego
Wieku WSG w Bydgoszczy Filia
w Karolewie
Zapisy: Zespół Szkół Agro-
Ekonomicznych im. Bronisława
Zamojdzina Karolewie 8,
86-022 Dobrcz, (52) 381-92-76
www.zsae-karolewo.pl

24. * Uniwersytet Trzeciego
Wieku WSG w Bydgoszczy
Filia w Brzozie
Zapisy: Gimnazjum im.
Karola Wojtyły w Brzozie
ul. Powstańców
Wielkopolskich 31A
86-061 Brzoza,
(52) 320-15-41

26. * Uniwersytet Trzeciego
Wieku w Maksymilianowie
ul. Kościelna 2,
86-021 Maksymilianowo
(52) 335-82-39,
www.gok-osielsko.eu

28. * Uniwersytet Trzeciego
Wieku WSG w Bydgoszczy
Filia Solec Kujawski
ul. 23 stycznia 9,
86-050 Solec Kujawski
(52) 387-29-51,
www.biblioteka.soleckujawski.pl

Powiat chełmiński

29. Uniwersytet Trzeciego
Wieku w Chełmińskim
Domu Kultury Chełmiński
Dom Kultury
ul. Dworcowa 40a,
86-200 Chełmno
(56) 686-48-08,
www.chdk.pl

30. * Uniwersytet Trzeciego
Wieku WSG w Bydgoszczy Filia
w Lisewie
Urząd Gminy w Lisewie
ul. Chełmińska 2,
86-230 Lisewo
(56) 676-89-66,
509-848-185

31. Akademia Dorosłego Człowieka, Gminny Ośrodek
Kultury, ul. Parkowa 22, 86-260 Unisław, (56) 686-87-34

Powiat golubsko-dobrzyński

32. * Uniwersytet
Trzeciego Wieku WSG Filia
w Golubiu – Dobrzyniu
Miejska i Powiatowa
Biblioteka Publiczna im.
Ks. F.K. Malinowskiego, ul.
Żeromskiego 11
87-400 Golub-Dobrzyń
(56) 682-16-90, (56) 683-
24-05

33. * Uniwersytet Trzeciego
Wieku WSG w Bydgoszczy
Filia w Kowalewie
Pomorskim
Zapisy: Miejsko-Gminny
Ośrodek Kultury
Plac Wolności 13, 87-410
Kowalewo Pomorskie
(56) 684-11-74,
www.u3w.byd.pl

Powiat inowrocławski

34. * Uniwersytetu
Trzeciego Wieku przy
Fundacji Ekspert – Kujawy
Filia w Dąbrowie Biskupiej
Gminny Ośrodek Kultury
Sportu i Rekreacji
ul. Długa 48, 88-133
Dąbrowa Biskupia
(52) 351-20-67,
www.dabrowabiskupia.pl

35. * Uniwersytet Trzeciego
Wieku WSG w Bydgoszczy
Filia w Gniewkowie
Miejsko-Gminny Ośrodek
Kultury, Sportu i Rekreacji
Zajęcia: ul. Dworcowa 5, 88-
140 Gniewkowo
Zapisy: Urząd Miasta
i Gminy Gniewkowo
ul. 17 stycznia 11, 88-140
Gniewkowo
(52) 335-88-00

36. Uniwersytet Trzeciego
Wieku Fundacja Ekspert –
Kujawy przy Wyższej Szkole
Pedagogiczne - Technicznej
w Koninie, ul. Dworcowa 65,
88-100 Inowrocław
516-213-408, (52) 357-62-15
www.utw.ekspert-kujawy.pl

37. Uniwersytet Trzeciego
Wieku przy Fundacji
Bądźmy razem - Łączymy
Pokolenia”
Al. Niepodległości 4
88-100 Inowrocław
501-588-211

38. Stowarzyszenie
Uniwersytet Trzeciego
Wieku
ul. Kujawska 22, 88-150
Kruszwica
(52) 569-10-39

39. * Uniwersytet Trzeciego
Wieku WSG w Bydgoszczy
Filia Pakość
Zapisy: Ośrodek Kultury
i Turystyki, ul. Św. Jana 12,
88-170 Pakość
(52) 351-83-45,
www.okit.com.pl

40. * Uniwersytet Trzeciego Wieku WSG w Bydgoszczy
Filia w Żłotnikach Kujawskich
Zapisy: Gimnazjum im. Karola Urbańskiego,
ul. Powstańców Wielkopolskich 1, 88-180 Żłotniki Kuj.,
(52) 351-71-29, www.gimnazjumzlotniki.pl

Powiat lipnowski

41. * Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku
Kontakt: WShe we Włocławku Dział Dydaktyki, ul. Okrzei 94, pokój nr 19 (Collegium Maius)
87-800 Włocławek
Zajęcia: Dobrzyński Dom Kultury Żak, ul. Szkolna 2, 87-610 Dobrzyń n. Wisłą
(54) 253-05-42, 660-714-516, www.ddkzak.pl

42. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku w Lipnie
ul. Piłsudskiego 22
87-600 Lipno
(54) 287-24-40 wew. 23
www.mclipno.pl

43. * Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku Oddział w Wielgim
Kontakt: WShe we Włocławku Dział Dydaktyki ul. Okrzei 94, pokój nr 19 (Collegium Maius)
87-800 Włocławek
Zajęcia: Ośrodek Kultury i Biblioteka Gminy Wielgie ul. Starowiejska 81, 87-603 Wielgie, (54) 289-71-22, (54) 289-74-70, 796-703-086, www.okib.pl

Powiat mogileński

44. Uniwersytet Trzeciego - Wieku sekcja Mogileńskiego Domu Kultury, ul. Ks. P. Wawrzyniaka 1, 88-300 Mogilno, (52) 315-24-80

Powiat nakielski

45. * Uniwersytet Trzeciego Wieku WSG w Bydgoszczy Filia w Kcyni, ul. Libelta 27, 89-240 Kcynia
(52) 589-37-56, www.centrumkultury-kcynia.pl

46. Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Nakielskim Domu Kultury w Nakle n. Notecią, ul. Mickiewicza 3, 89-100 Nakło n. Notecią
(52) 386-08-62, www.utw.nok.naklo.pl

47. * Uniwersytet Trzeciego Wieku WSG w Bydgoszczy Filia w Szubinie, Szubiński Dom Kultury, ul. Kcyńska 13, 89-200 Szubin, (52) 384-82-35, www.szdk.szubin.net

48. * Uniwersytet Trzeciego WSG w Bydgoszczy Filia w Zamościu, ul. Wierzbowa 1 89-200 Zamość k. Bydgoszczy, (52) 384-82-35, www.szdk.szubin.net

Powiat radziejowski

49. * Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku we Włocławku przy Wyższej Szkole Humanistyczno-Ekonomicznej we Włocławku Oddział w Radziejowie, ul. Kościuszki 58, 88-200 Radziejów, 601-512-349

Powiat rypiński

50. Uniwersytet Każdego Wieku Miejski Zespół Obsługi Oświaty w Rypinie
ul. Warszawska 40, 87-500 Rypin, (54) 280-96-48

51. * Kujawsko-Dobrzyński Uniwersytet Trzeciego Wieku we Włocławku przy Wyższej Szkole Humanistycznej we Włocławku
ul. Nowy Rynek 20, 87-500 Rypin, 608-815-621

Powiat sępoleński

52. Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Stowarzyszeniu „Duże Różowe Słońce”
ul. Jeziorna 6, 89-400 Sępólno Krajeńskie
514-066-891

53. * Uniwersytet Trzeciego Wieku WSG w Bydgoszczy Filia w Więcborku
Zapisy: Urząd Miejski ul. Mickiewicza 22, 89-410 Więcbork
Zajęcia: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury ul. Pocztowa 2, 89-410 Więcbork, (52) 389-52-25, www.u3w.byd.pl

Powiat świecki

54. Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Spółdzielczym Ośrodku Kultury „STOKROTKA”
ul. Wyszynskiego 15, 86-105 Świecie
(52) 331-21-88

55. * Uniwersytet Trzeciego Wieku WSG w Bydgoszczy Filia w Pruszcze
Zajęcia: Gminna Biblioteka Publiczna, ul. Sportowa 1, 86-120 Pruszcz, (52) 521-27-38
www.pruszcz.naszabiblioteka.com/universytet-trzeciego-wieku

Powiat toruński

56. * Uniwersytet Trzeciego Wieku WSG w Bydgoszczy Filia w Chełmży przy Powiatowej i Miejskiej Bibliotece Publicznej im. Juliana Prejsa w Chełmży
ul. Rynek 4, 87-140 Chełmża
Zajęcia: Chełmżyński Ośrodek Kultury ul. Bydgoska 7, 87-140 Chełmża
(56) 675-61-33, www.pimbp.pl

57. * Uniwersytet Trzeciego Wieku WSG w Bydgoszcz Filia Chełmża Urząd Gminy Chełmża
ul. Wodna 2, 87-140 Chełmża
(56) 675-60-77, (56) 675-60-76

58. * Uniwersytet Trzeciego Wieku WSG Filia w Czernikowie
Zapisy: Urząd Gminy ul. Słowackiego 12, 87-640 Czernikowo
Zajęcia: Aula Szkoły Muzycznej przy Zespole Szkół, ul. Gimnazjalna 1, 87-640 Czernikowo
690-897-358, www.czernikowo.pl

59. * Uniwersytet Trzeciego Wieku WSG w Bydgoszczy Filia w Łysomicach Centrum Animacji Kultury ul. Warszawska 19 87-148 Łysomice
(56) 678-31-52

Powiat tucholski

60. * Uniwersytet Trzeciego Wieku WSG w Bydgoszczy Filia w Lubiewie, Dom Kultury w Lubiewie, ul. W. Witosa 1, 89-526 Lubiewo, 512-864-125, www.dklubiewo.pl

61. Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wyższej Szkole Zarządzania Środowiskiem w Tucholi ul. Pocztowa 13, 89-500 Tuchola 604-592-102, www.wszs.tuchola.pl

Powiat wąbrzeski

62. Aktywny Senior - Mobilny Uniwersytet III Wieku Płużnica 64, 87-214 Płużnica (56) 687-39-09, www.trgp.org.pl

63. * Uniwersytet Trzeciego Wieku WSG w Bydgoszczy Filia w Wąbrzeźnie Zapisy: Wąbrzeski Dom Kultury ul. Wolności 47, 7-200 Wąbrzeźno (56) 688-17-27 wew. 24, www.wdkwabrzezno.pl

Powiat żniński

64. Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Miejskim Domu Kultury w Barcinie ul. Mogileńska 3, 88-190 Barcin (52) 383-22-50, 723-225-951, www.utwbarcin.org

65. Stowarzyszenie Uniwersytet Trzeciego Wieku im. Wandy Dobaczewskiej w Żninie ul. Pocztowa 15, 88-400 Żnin (52) 302-05-17

*filie uniwersytetów (31)

Rady seniorów

Rady Seniorów są organem opiniodawczo-doradczym i funkcjonują najczęściej przy urzędach miast/gmin. Dostarczają one informacji nt. sposobów i kierunków strategii społecznych w odniesieniu do środowiska ludzi starszych oraz podejmują różnego rodzaju działania i przedsięwzięcia mające na celu aktywizację i integrację środowisk senioralnych.

Rady seniorów w województwie kujawsko-pomorskim⁴⁵

Lp. Nazwa, adres, telefon do Rady Seniorów

- Wojewódzka Rada ds. Polityki Senioralnej przy Marszałku Województwa Kujawsko-Pomorskiego, Urząd Marszałkowski Województwa Kujawsko-Pomorskiego
adres do korespondencji:
1. Departament Spraw Społecznych, Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego i Zdrowia, ul. M. Skłodowskiej-Curie 73, 87-100 Toruń
e-mail: se.sekretariat@kujawsko-pomorskie.pl, tel. do sekretariatu (56) 652-18-96

⁴⁵ Wykaz Rad Seniorów w województwie kujawsko-pomorskim na podstawie informacji przekazanych przez ośrodki pomocy społecznej z województwa kujawsko-pomorskiego – stan na wrzesień 2018r. oraz z danych własnych ROPS w Toruniu.

Bydgoszcz

- Bydgoska Rada Seniorów
2. Urząd Miasta Bydgoszczy, ul. Jezuicka 1, 85-102 Bydgoszcz, tel. (52) 585-89-13

Grudziądz

- Grudziądzka Rada Seniorów
ul. Ratuszowa 1, 86-300 Grudziądz
e-mail: senior@um.grudziadz.pl,
tel. (56) 451-03-18, (56) 451-04-52
- 3.

Toruń

- Rada Seniorów Miasta Torunia
4. ul. Fałata 39, 87-100 Toruń
e-mail: wzips@um.torun.pl, tel. (56) 611-84-54

Włocławek

- Włocławska Rada Seniorów
5. Włocławskie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu, ul. Żabia 12a, 87-800 Włocławek, (54) 416-62-60

Powiat aleksandrowski

6. Miejska Rada Seniorów
ul. Kopernika 19, 87-720 Ciechocinek

Powiat chełmiński

- Chełmińska Rada Seniorów
7. Urząd Miasta Chełmno, ul. Dworcowa 1, 86-200 Chełmno, tel. (56) 677-17-16

Powiat grudziądzki

8. Gminna Rada Seniorów w Świeciu nad Osą
Urząd Gminy, 86-341 Świecie nad Osą 1
e-mail: gmina@swiecienadosa.pl,
tel. (56) 466-16-13, fax. (56) 466-16-21

Powiat inowrocławski

- Miejska Rada Seniorów w Inowrocławiu
9. Urząd Miasta Inowrocławia
ul. Roosevelta 36, 88-100 Inowrocław
 10. Zespół Konsultacyjny ds. Seniorów
ul. Rynek 4, 88-170 Pakość

Powiat lipnowski

11. Lipnowska Rada Seniorów
Urząd Miejski w Lipnie, Pl. Dekerta 8, 87-600 Lipno
12. Powiatowa Rada Seniorów
Biuro Organów Powiatu Starostwa Powiatowego w Lipnie
ul. Sierakowskiego 10B, 87-600 Lipno

Powiat mogileński

13. Rada Seniora w Dąbrowie, ul. Kasztanowa 16, 88-306 Dąbrowa, tel. (52) 315-32-16 wew. 15
14. Mogileńska Rada Seniorów,
Urząd Miejski w Mogilnie, ul. Narutowicza 1, 88-300 Mogilno, tel. (52) 318-55-20

Powiat nakielski

15. Nakielska Rada Seniorów
ul. Ks. P. Skargi 2, 89-100 Nakło nad Notecią
16. Rada Seniorów Gminy Szubin
ul. Kcyńska 12, 89-200 Szubin

Powiat radziejowski

17. Rada Seniorów w Bytoniu
Bytów 72, 88-231 Bytów

Powiat toruński

- Rada Seniorów Miasta Chełmża
18. Urząd Miasta Chełmża
ul. Gen. J. Hallera 2, 87-140 Chełmża

Powiat włocławski

19. Rada Seniorów Miasta Kowala
ul. Piwna 24, 87-820 Kowal

Powiat żniński

- Gminna Rada Seniorów w Barcinie
20. Urząd Miejski w Barcinie
ul. Artylerzystów 9, 88-190 Barcin
- Rada Seniorów w Gąsawie
21. Urząd Gminy w Gąsawie
ul. Żnińska 8, 88-410 Gąsawa, (52) 303-62-10

■ Oferta instytucji kultury w województwie kujawsko-pomorskim

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu celem upowszechniania informacji na temat inicjatyw kulturalnych realizowanych przez Samorząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego adresowanych do seniorów, współpracuje z Departamentem Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego. Poniżej prezentujemy aktualny wykaz wojewódzkich instytucji kultury realizujących w naszym regionie inicjatywy dla seniorów⁴⁶. Zapraszamy do skorzystania z bogatej oferty kulturalnej przygotowanej z myślą o seniorach.

BYDGOSZCZ

■ Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. dr. Witolda Bełzy w Bydgoszczy

Do zadań organizowanych w Bibliotece Głównej i filiach szczególnie z myślą o seniorach należą:

1. bezpłatne zajęcia komputerowe dla osób chętnych, prowadzone indywidualnie, zgodnie z zapotrzebowaniem użytkowników. Bibliotekarze uczą podstaw obsługi komputera, serfowania po Internecie, zakładania kont mailowych, korzystania z katalogu on-line oraz zamawiania książek przez Internet i ich prolongowania,

⁴⁶ Wykazy wojewódzkich instytucji kultury wraz z aktualizacją oferty przekazane przez Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

2. spotkania i dyskusje przy kawie o książce i literaturze,
3. cykliczne spotkania w bibliotece: na spotkaniach autorskich, występach teatryków, imprezach łączących pokolenia np. z okazji Dnia Babci,
4. cykliczne, zorganizowane wyjścia seniorów, spotykających się w Bibliotece, do muzeów i filharmonii,
5. współpraca z działającym przy Kujawsko-Pomorskim Centrum Kultury w Bydgoszczy Teatrem Form Różnych „Nasza klasa” Uniwersytetu Trzeciego Wieku, który wystawia przedstawienia w filiach bibliotecznych,
6. projekt „Projektor - filmy na strychu”, cykliczne seanse filmowe w Bibliotece Głównej WiMBP w Bydgoszczy prezentujące filmy z kanonu klasyki filmowej,
7. systematycznie poszerzana oferta książek z dużą cześcią, udostępnianych w Wypożyczalni Fabula przy Starym Rynku oraz w bibliotekach osiedlowych,
8. systematycznie poszerzany zbiór audiobooków w Wypożyczalni Multimediów-Multimedia 39 oraz w bibliotekach osiedlowych w Śródmieściu przy ul. Dworcowej, na Błoni i na Przylesiu,
9. nieformalne kluby seniora działające przy kilku filiach osiedlowych (na Szwederowie, Kapuściskach, Wyżynach, Wzgórzu Wolności, Czyżkówku). Na spotkaniach, które odbywają się co miesiąc seniorzy dyskutują nie tylko o literaturze, ale o zdrowiu, zdrowym odżywianiu, dzielą się swoimi pasjami, wychodzą wspólnie do Filharmonii Pomorskiej, muzeów lub na spacer po starej Bydgoszczy.

Strona internetowa instytucji: wimbp.man.bydgoszcz.pl

■ Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy

Pracownia Integracji Międzypokoleniowej KPCK w Bydgoszczy organizuje przeglądy, konkursy, imprezy i projekty o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim skierowane do dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów i osób niepełnosprawnych. Do najbardziej rozpoznawalnych działań należy Wojewódzki i Ogólnopolski Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów „ARS”, Ogólnopolski Przegląd Twórczości Artystycznej Seniorów „Babie Lato” oraz towarzyszący im Latający Uniwersytet Każdego Wieku. Pracownia prowadzi 3 duże projekty edukacyjne: Akademię Sztuk Wszelakich (18+), Kujawski Uniwersytet Trzeciego Wieku (50+) oraz Mały Uniwersytet Dzieci (5+). Opiekuje się merytorycznie klubami seniora, sekcjami, grupami i kołami zainteresowań oraz zespołami i grupami artystycznymi takimi jak: Grupa Plastyczna, Klub Pracy Twórczej „Pipsztyk”, Żeński Chór Kameralny „Belcanto”, Zespół Wokalny „Tercja”, Zespół Wokalny „Niespodzianka”, Teatr Form Różnych „Nasza Klasa”, Klub Seniora „Złota Jesień”, Klub Seniora „Uniwerek”, Klub Seniora „Koło PTTK nr 18”, Klub Gier Karcianych i Planszowych „Hetman”, Kinowy Klub Dyskusyjny „KAKADU”. Przy Pracowni działa również Grupa Wolontariatu Międzypokoleniowego „Bez Granic” zrzeszająca osoby w różnym wieku, które wspomagają KPCK przy realizacji wielu projektów edukacyjnych i społecznych. Do takich projektów realizowanych przez PIM można zaliczyć m.in. Kino Hoffman; Projekt Cyfrowy Senior; Gry Miejskie i Terenowe; Bale, Dancin-

gi, Dyskoteki i Potańcówki Wielopokoleniowe; Familijne Podwórko u Hoffmana; Akademię Ekologiczną; Młodzieżową Akademię Kreatywności; Akcję Szycia Maskotek dla Dzieci Niewidomych i Niedowidzących, Akcję Szycia Kocyków dla Dzieci z Wiosek Dziecięcych SOS Akcją Szycia Książeczek Polisensorycznych dla Dzieci ze Spektrum Autyzmu; „Fotografowie 60+ w Cyberprzestrzeni”; „Międzypokoleniowe Warsztaty Multimedialne”; „Moje miejsce w kulturze”; „Wokół Kanału Bydgoskiego”; „Akademia Ekologiczna”; „Cztery pory roku obrzędy i tradycje Ziemi Kujawskiej” i wiele innych. Ponad to, PIM zajmuje się produkcją koncertów, recitali, małych form teatralnych, warsztatów metodycznych, wieczorków filmowych, wykładów i szkoleń oraz imprez okolicznościowych. Pracownia angażuje się także w projekty zewnętrzne takie jak Bydgoski Festiwal Nauki; Majówka z Kulturą i Sztuką; Międzypokoleniową Sesję (Świata) Kobiet KOBIEŃNIK; Kampania Społeczna z Okazji Międzynarodowego Dnia Białej Laski „Ja Nie Widzę Ciebie, Ty Zobacz Mnie!”; Toruński Festiwal Nauki i Sztuki; Birdwatching. Od 2017 roku Pracownia współrealizuje Kujawsko-Pomorskie Środowiskowe Centrum Opieki Psychogeriatrycznej w Otępieniach w ramach działania 4.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój. KPCK ma najdłuższą w regionie tradycję pracy edukacyjno-kulturalnej z osobami starszymi, w 1968 roku przy Wojewódzkim Domu Kultury (obecnie KPCK) powstał Klub Seniora „Złota Jesień”, a w roku 1987 został utworzony pierwszy dział poświęcony działaniom na rzecz Seniorów (obecnie PIM).

Kontakt:

Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy,
Pracownia Integracji Międzypokoleniowej,
pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz;
tel. 52 585 15 02; e-mail. integracja@kpck.pl;
www.kpck.pl/pracownia-integracji-miedzypokoleniowej
www.facebook.com/integracja.kpck

■ Filharmonia Pomorska

Oferta Filharmonii adresowana do seniorów obejmuje:

1. cykl poranków muzycznych wyłącznie dla seniorów organizowanych raz w miesiącu w godzinach przedpołudniowych w sali kameralnej Filharmonii,
2. bilety ulgowe na koncerty kameralne i symfoniczne,
3. specjalna cena biletów dla słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku z województwa kujawsko-pomorskiego,
4. preferencyjna cena biletów dla osób w wieku emerytalnym skupionych w stowarzyszeniach, związkach, klubach, które mają, na co dzień utrudniony, dostęp do Filharmonii, np. pochodzą z uboższych i odległych miejscowości. Na podstawie uzasadnionego wniosku możliwa jest także częściowa refundacja kosztów przejazdu autokarem.
5. Klub Przyjaciół Filharmonii Pomorskiej, którego członkami są przede wszystkim seniorzy i uczestniczą regularnie w edukacyjnych spotkaniach,

Strona internetowa instytucji:

www.filharmonia.bydgoszcz.pl

■ Opera Nova w Bydgoszczy

Bilety ulgowe dla posiadaczy legitymacji emeryta lub rencisty.

Strona internetowa instytucji: www.opera.bydgoszcz.pl

Toruń

■ Wojewódzka Biblioteka Publiczna - Książnica Kopernikańska w Toruniu

W ramach wieloletniej współpracy z Uniwersytetem Trzeciego Wieku Biblioteka organizuje wystawy prac artystów amatorów seniorów w Filii nr 1.

Strona internetowa instytucji: www.ksiaznica.torun.pl

■ Muzeum Etnograficzne im. M. Znamierowskiej-Prüfferowej w Toruniu

Oferta Muzeum adresowana do seniorów obejmuje:

1. Korzystne zasady wstępu:
 - wstęp wolny w środy na wszystkie ekspozycje stałe,
 - bilety ulgowe na ekspozycje i płatne imprezy.
2. Programy edukacyjne dla seniorów:
 - „Muzeum-panaceum” – cykl tematycznych interaktywnych spotkań dla osób indywidualnych
 - w wieku 55+, odbywających się raz w miesiącu (3 zł/os.),
 - wykłady z zakresu etnografii Polski i etnologii dla Toruńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku,
 - spotkania przy ekspozycjach muzealnych dla zorganizowanych grup seniorów ze stowarzyszeń, klubów, itp. (cena biletu uzgadniana jest każdorazowo w zależności od danej formy).

Strona internetowa instytucji: www.etnomuzeum.pl

■ Galeria Sztuki „Wozownia” w Toruniu

Galeria oferuje bilety ulgowe dla seniorów na wszystkie swoje wystawy. Wstęp we wtorki i niedziele, na wernisaże wystaw oraz na wykłady jest bezpłatny.

Strona internetowa instytucji: www.wozownia.pl

■ Galeria i Ośrodek Plastycznej Twórczości Dziecka w Toruniu

Oferta Galerii adresowana do seniorów obejmuje:

1. zajęcia wielopokoleniowe, w szczególności organizowane cyklicznie Sobotnie Poranki Plastyczne skierowane do dzieci 3 i 4-letnich oraz ich rodziców i dziadków,
2. bezpłatny wstęp na wszystkie wystawy organizowane w obu siedzibach Galerii.

Strona internetowa instytucji: www.galeriadziecka.com

■ Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” w Toruniu

W okresie od stycznia 2018 do czerwca 2018 cykl „Dzień na plus” – polegający na spotkaniach dla seniorów kilka razy w miesiącu. Seniorzy mogą skorzystać z następującej oferty:

1. Pokaz filmowy z prelekcją i dyskusją, bilety po 10 zł.
2. Spacer z przewodnikiem po aktualnej wystawie w CSW
3. Warsztaty artystyczne
4. Zajęcia wprowadzające w tajniki obsługi komputera „Komputer krok po kroku”.

Wrzesień 2018 – spotkanie organizacyjne

Październik 2018 – Grudzień 2018 nowa oferta zajęć dla seniorów

Strona internetowa instytucji: www.csw.torun.pl

■ Wojewódzki Ośrodek Animacji Kultury w Toruniu

Oferta Ośrodka adresowana do seniorów obejmuje:

1. Zespół Rękodzieła Artystycznego Klub Supełek - ma charakter wielopokoleniowy, jednak przeważają w nim osoby starsze. Większość członków Klubu należy do Stowarzyszenia Twórców Ludowych. Artyści zrzeszeni w Klubie tworzą wysokiej wartości artystycznej koronki i hafty oraz popularyzują rękodzieło artystyczne poprzez wystawy, kursy, warsztaty, udział przeglądach i kiermaszach sztuki ludowej w całym kraju. Specjalnością Supełka jest koronka czółenkowa – frywolitka.
2. Orkiestra Dęta – jest wielopokoleniowym amatorskim zespołem muzycznym.
3. Chór Męski Copernicus – jest amatorskim zespołem muzycznym składającym się z osób dorosłych. Koncertuje w Toruniu i innych miastach w Polsce, a także za granicą.
4. Sekcja plastyczna Toruńskiego Uniwersytetu Trzeciego Wieku – osoby będące na emeryturze uczestniczą w cotygodniowych zajęciach, podczas których malują w różnych technikach, rysują, tworzą grafiki, a swoje dokonania prezentują na wystawach. Organizują także plenery, spotkania i konkursy artystyczne.
5. Centrum Aktywizacji Seniorów – seniorzy uczestniczą w cotygodniowych spotkaniach, podczas których wspólnie celebrować różne święta i uroczystości, zapoznają się z propozycjami kulturalnymi miasta.
6. Angażowanie seniorów w projekty realizowane przez Ośrodek, takie jak inscenizacje, prezentacje teatralne, przedsięwzięcia międzypokoleniowe, itp.
7. Ponadto, z myślą o osobach pracujących z ludźmi starszymi, w Ośrodku są organizowane warsztaty przysposabiające do takiej pracy.

Strona internetowa instytucji: www.woak.torun.pl

■ Teatr im. Wilama Horzycy w Toruniu

Bilety ulgowe dla posiadaczy legitymacji emeryta lub rencisty.

Strona internetowa instytucji: www.teatr.torun.pl

■ Kujawsko-Pomorski Impresaryjny Teatr Muzyczny w Toruniu

Bilety ulgowe dla posiadaczy legitymacji emeryta lub rencisty.

Strona internetowa instytucji: www.teatrmuzycznytorun.pl

Włocławek

■ Muzeum Ziemi Kujawskiej i Dobrzyńskiej we Włocławku

Muzeum oferuje bilety ulgowe dla seniorów na wystawy stałe i czasowe:

- na terenie Włocławka (Gmach Główny, Zbiory Sztuki, Muzeum Etnograficzne) i w Nieszawie – Muzeum Stanisława Noakowskiego,
- w Kujawsko-Dobrzyńskim Parku Etnograficznym w Kłóbce: możliwość skorzystania z lekcji muzealnych i warsztatów.

Strona internetowa instytucji: www.muzeum.wloclawek.pl

Powiat golubsko-dobrzyński

■ Ośrodek Chopinowski w Szafarni (oferta obowiązuje od 2019 r.)

Oferta dla seniorów obejmuje:

1. Korzystne zasady wstępu:
 - ulgowe bilety wstępu do Ośrodka i na koncerty;
 - specjalna cena biletów dla zorganizowanych grup seniorów na wybrane koncerty (10 zł);
2. Propozycje kulturalne i edukacyjne:
 - sobotnie koncerty o godz. 17.00;
 - możliwość dojazdu na koncerty z Torunia i Golubia-Dobrzyńską specjalną linią autobusową tzw. Chopin Busem;
 - audycje muzyczne - różnorodne tematycznie spotkania poświęcone postaci Fryderyka Chopina z muzyką na żywo w wykonaniu pianisty, zakończone projekcją filmu „Wakacje z Chopinem”;
 - spacer z przewodnikiem po pałacu i parku, połączony z degustacją kawy żółodziowej.

Strona internetowa instytucji: www.szafarnia.art.pl

Powiat żniński

■ Muzeum Archeologiczne w Biskupinie

Bilety ulgowe dla posiadaczy legitymacji emeryta lub rencisty
Możliwość skorzystania z lekcji muzealnych i warsztatów.

Strona internetowa instytucji: www.biskupin.pl

■ Pałac Lubostroń w Lubostroniu

Ulgowe bilety dla seniorów – zwiedzanie zabytkowego obiektu Pałacu.

Strona internetowa instytucji: www.palac-lubostron.pl

DOBRE PRAKTYKI NA RZECZ OSÓB STARSZYCH

■ Programy profilaktyki zdrowotnej Urzędu Marszałkowskiego województwa Kujawsko-Pomorskiego

Marszałkowskie programy profilaktyki zdrowotnej w 2018 roku:

Program profilaktyki zakażeń pneumokokowych wśród osób dorosłych w oparciu o szczepienia przeciwko pneumokokom. Z bezpłatnych szczepień skorzysta 1 126 osób w wieku powyżej 65 roku życia, które nie były szczepione przeciwko pneumokokom i należą do grupy ryzyka (leczą się z powodu przewlekłego nieżytu oskrzeli i dychawicy oskrzelowej). Udział w programie zadeklarowało 18 samorządów terytorialnych, które pokryją połowę kosztów przeprowadzenia szczepień. Środki województwa zaplanowane na realizację programu to blisko 200 tysięcy złotych zł.

Program wykrywania zakażeń WZW B i C w województwie kujawsko-pomorskim. W ramach programu prowadzone będą badania diagnostyczne ukierunkowane na wykrywanie zakażenia wirusem HBV i HCV. Udział w programie zadeklarowały 23 samorządy. Zadanie samorządów terytorialnych to prowadzenie kampanii medialnej i nabór uczestników programu, a także pokrycie połowy kosztów badań. W tym roku planujemy przebadать 2 586 osób. Samorząd województwa na realizację programu zaplanował kwotę 110 tysięcy złotych zł.

Program badań przesiewowych w kierunku tętniaka aorty brzusznej. Programem zostaną objęci mężczyźni pomiędzy 65 a 74 rokiem życia, palący papierosy. Badanie przesiewowe USG jest bezinwazyjne i nie wiąże się z żadnymi powikłaniami dla zdrowia pacjenta. Program zakłada przebadanie 1 766 osób. Udział w programie zadeklarowało 18 samorządów terytorialnych. Ich zadaniem będzie prowadzenie kampanii informacyjnej i naboru uczestników programu, a także pokrycie połowy kosztów badań. Środki województwa zaplanowane na realizację programu to 35 tysięcy złotych zł.

Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego, z bezpłatnymi badaniami kolonoskopowymi, którymi obejmujemy blisko 25 tysięcy osób. Badania realizuje 14 wybranych w konkursie o dofinansowanie placówek medycznych w całym regionie. Skorzystać mogą osoby z grup podwyższonego ryzyka zachorowania na raka jelita grubego – w wieku 50-65 lat, a także młodsze, w których rodzinach stwierdzono wcześniej tego rodzaju schorzenia⁴⁷.

Program zapobiegania upadkom dla seniorów w województwie kujawsko-pomorskim, którego celem jest zmniejszenie liczby upadków i urazów wśród osób po 60 r.ż. uczestniczących w programie, poprawa sprawności fizycznej oraz wykształcenie nawyków systematycznych ćwiczeń fizycznych. Programem objętych zostanie ponad 700 osób w całym regionie. Uczestnicy programu będą trzy razy w tygodniu uczestniczyć w specjalnie dla nich dobranych ćwiczeniach fizycznych, w niewielkich gru-

pach. Dowiedzą się też jak unikać niebezpiecznych sytuacji m. in. w miejscu zamieszkania i środkach komunikacji publicznej, a także jak dzięki zdrowemu ruchowi i właściwej diecie zachować sprawność do późnych lat⁴⁸.

Wyżej wymienione programy będą kontynuowane w roku 2019. Informacje o realizacji programów dostępne są na stronie: www.kujawsko-pomorskie.pl w zakładce tematycznej „Zdrowie”, podzakładka „Programy polityki zdrowotnej – Informacje dla mieszkańców”: <https://www.kujawsko-pomorskie.pl/programy-polityki-zdrowotnej-informacje-dla-mieszkancow>

■ Projekt „Pogodna jesień życia na Kujawach i Pomorzu – projekt rozwoju pomocy środowiskowej dla seniorów”

Projekt „Pogodna jesień życia (...)” współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Osi priorytetowej 9. Solidarne społeczeństwo, Działanie 9.3 Rozwój usług zdrowotnych i społecznych, Poddziałanie 9.3.2 Rozwój usług społecznych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020. Realizowany jest przez Kujawsko-Pomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w partnerstwie z Województwem Kujawsko-Pomorskim/Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Toruniu. Głównym celem projektu jest zwiększenie dostępu do różnorodnych form niestacjonarnych usług opiekuńczych dla niesamodzielnych osób starszych oraz rozwój usług ukierunkowanych na podnoszenie umiejętności opiekuńczych dla opiekunów faktycznych, osób świadczących dzienną opiekę, wolontariuszy oraz osób realizujących usługi sąsiedzkie na obszarze 30 gmin województwa kujawsko-pomorskiego.

W ramach projektu realizowane są następujące działania:

- rozwój usług dziennej opieki na obszarach wiejskich województwa kujawsko-pomorskiego, które są świadczone zwłaszcza osobom mieszkającym na obszarach peryferyjnych, zdyskwalifikowanych z tego powodu do objęcia usługami opiekuńczymi;
- zapewnienie usług pomocy sąsiedzkiej na obszarach miejskich województwa kujawsko-pomorskiego osobom, które ze względu na swój stan nie kwalifikują się jeszcze do usług opiekuńczych, ale wykazują już przejawy niesamodzielności. Zakres wsparcia uwzględnia pomoc w podstawowych, codziennych czynnościach domowych i życiowych;
- organizację działań ukierunkowanych na wsparcie opiekunów faktycznych. Głównym celem działań na rzecz opiekunów faktycznych jest podniesienie ich umiejętności praktycznych służących poprawie jakości świadczonych przez nich usług opiekuńczych w wa-

47 Więcej informacji: <https://kujawsko-pomorskie.pl/informacje-prasowe/32118-programy-profilaktyczne-2018> (data korzystania: 04.10.2018 r.)

48 Więcej informacji: <https://kujawsko-pomorskie.pl/informacje-prasowe/32993-przeciw-upadkom-marszalkowski-program-adresowany-do-seniorow> (data korzystania: 04.10.2018 r.)

runkach domowych oraz zapewnienie tzw. polityki wy-
technieniowej poprzez poprawę dostępu do usług opie-
kuńczych w zastępstwie opiekunów faktycznych;

- organizację usług wolontariatu opiekuńczego na rzecz seniorów w miastach grodzkich województwa kujawsko-pomorskiego. Wolontariusze bezpośrednio towarzyszą osobom starszym i wspólnie z nimi spędzają czas, wypełniając go różnymi aktywnościami w zależności od chęci i możliwości podopiecznego i wolontariusza, pomagając w codziennych czynnościach;
- utworzenie i działalność Regionalnego Centrum Informacji Senioralnej przy ROPS w Toruniu, wraz z 4 mobilnymi punktami informacji w pozostałych największych miastach regionu (Bydgoszcz, Grudziądz, Inowrocław, Włocławek). Działania realizowane przez RCIS to m.in.: budowa i prowadzenie tematycznego portalu informacyjnego dla osób starszych, wprowadzenie systemu teleopieki i objęcie wsparciem w tej formie 210 osób, dyżury osobiste oraz organizowanie tematycznych spotkań poświęconych popularyzacji dobrych praktyk w obszarze zwłaszcza profilaktyki zdrowotnej i opieki nad niesamodzielnymi osobami starszymi.

Projekt jest realizowany od 1 stycznia 2018 do 31 grudnia 2019 roku.

■ Pracownia Integracji
Międzypokoleniowej
Pomorskiego
Centrum Kultury
w Bydgoszczy

PRACOWNIA
INTEGRACJI
MIĘDZYPOKOLENIOWEJ

KUJAWSKO-POMORSKIE CENTRUM KULTURY W BYDGOSZCZY od ponad 60 lat działa na rzecz Seniorów poprzez różnego rodzaju projekty kulturalne, artystyczne i edukacyjne na poziomie lokalnym, regionalnym oraz ogólnopolskim. KPCK ma najdłuższą w regionie tradycję pracy edukacyjno-kulturalnej z osobami starszymi, w 1968 roku przy Wojewódzkim Domu Kultury (obecnie KPCK) powstał Klub Seniora „Złota Jesień”, a w roku 1987 został utworzony pierwszy dział poświęcony działaniom na rzecz Seniorów. Sekcja Metodyczna Klubów Seniora i Osób Niepełnosprawnych z czasem zmieniła nazwę na Pracownię Działań na Rzecz Seniorów i Osób Niepełnosprawnych, a obecnie znana jest jako Pracownia Integracji Międzypokoleniowej (PIM).

Pracownia Integracji Międzypokoleniowej

jest odpowiedzialna za tworzenie warunków do dialogu międzypokoleniowego oraz integracji społecznej w obszarach edukacji, kultury i sztuki. Ideą integracji międzypokoleniowej jest inicjowanie wydarzeń łączących młodych i starszych tak aby wszystko i wszędzie robić nie tylko dla Seniorów, ale przede wszystkim z Seniorami. Osoby starsze należy zachęcać do aktywnego stylu życia, pomocy innym, bycia dla innych, kontaktów ze starszymi i młodszymi,

mi, a to uczy i wymaga wielu kompromisów. Pozostałe cele jakie realizuje Pracownia to: organizowanie projektów edukacyjnych, artystycznych i kulturalnych; promocja dorobku artystycznego grup senioralnych i wielopokoleniowych; promocja edukacji do i w starości (praktyka geragogiczna); promocja edukacji kulturalnej i animacji społeczno-kulturowej; promocja edukacji ustawicznej (praktyka andragogiczna); promocja kultury i tradycji regionalnych; promocja pozytywnego starzenia się i aktywnego spędzania czasu na emeryturze; promocja pozytywnych wzorców aktywności społecznej; promocja prozdrowego stylu życia (wg holistycznego modelu zdrowia); promocja wspólnego spędzania czasu przez dzieci, rodziców i dziadków; tworzenie warunków do integracji i solidarności międzypokoleniowej.

Pracownia Integracji Międzypokoleniowej Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy organizuje przeglądy, konkursy, imprezy i projekty o zasięgu lokalnym, regionalnym i ogólnopolskim skierowane do dzieci, młodzieży, dorosłych, seniorów i osób niepełnosprawnych.

Do najbardziej rozpoznawalnych działań należy Wojewódzki i Ogólnopolski Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów „ARS”, Ogólnopolski Przegląd Twórczości Artystycznej Seniorów „Babie Lato” oraz towarzyszący im Latający Uniwersytet Każdego Wieku. Pracownia prowadzi 3 duże projekty edukacyjne: Akademię Sztuk Wszelakich (18+), Kujawski Uniwersytet Trzeciego Wieku (50+) oraz Mały Uniwersytet Dziecięcy (5+). Opiekuje się merytorycznie klubami seniora, sekcjami, grupami i kołami zainteresowań oraz zespołami i grupami artystycznymi takimi jak: Grupa Plastyczna, Klub Pracy Twórczej „Pipszytk”, Żeński Chór Kameralny „Belcanto”, Zespół Wokalny „Tercja”, Zespół Wokalny „Niespodzianka”, Teatr Form Różnych „Nasza Klasa”, Klub Seniora „Złota Jesień”, Klub Seniora „Uniwersum”, Klub Seniora „Koło PTTK nr 18”, Klub Gier Karcianych i Planszowych „Hetman”, Kinowy Klub Dyskusyjny „KAKADU”. Przy Pracowni działa również Grupa Wolontariatu Międzypokoleniowego „Bez Granic” zrzeszająca osoby w różnym wieku, które wspomagają KPCK przy realizacji wielu projektów edukacyjnych i społecznych. Do takich projektów realizowanych przez PIM można zaliczyć m.in. Kino Hoffman; Projekt Cyfrowy Senior; Gry Miejskie i Terenowe; Bale, Dancinigi, Dyskoteki i Potańcówki Wielopokoleniowe; Familijne Podwórko u Hoffmana; Akademię Ekologiczną; Młodzieżową Akademię Kreatywności; Akcję Szycia Maskotek dla Dzieci Niewidomych i Niedowidzących, Akcję Szycia Kocyków dla Dzieci z Wiosek Dziecięcych SOS, Akcję Szycia Książeczek Polisyntorycznych dla Dzieci ze Spektrum Autyzmu; „Fotografowie 60+ w Cyberprzestrzeni”; „Międzypokoleniowe Warsztaty Multimedialne”; „Moje miejsce w kulturze”; „Wokół Kanału Bydgoskiego”; „Akademia Ekologiczna”; „Cztery pory roku obrzędy i tradycje Ziemi Kujawskiej” i wiele innych.

Ponadto, PIM zajmuje się produkcją koncertów, recitali, małych form teatralnych, warsztatów metodycznych, wie-

czorków filmowych, wykładów i szkoleń oraz imprez okolicznościowych. Pracownia angażuje się także w projekty zewnętrzne takie jak Bydgoski Festiwal Nauki; Majówka z Kulturą i Sztuką; Międzypokoleniową Sesję (Świata) Kobiet KOBIEŃNIK; Kampania Społeczna z Okazji Międzynarodowego Dnia Białej Laski „Ja Nie Widzę Ciebie, Ty Zobacz Mnie!”; Toruński Festiwal Nauki i Sztuki; Birdwatching. Od 2017 roku Pracownia współrealizuje Kujawsko-Pomorskie Środowiskowe Centrum Opieki Psychogeriatrycznej w Otepieniach w ramach działania 4.1 Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój.

Oferta Pracowni Integracji Międzypokoleniowej w pigułce:

1. Akademia Sztuk Wszelakich;
2. Kujawski Uniwersytet Trzeciego Wieku;
3. Mały Uniwersytet Dziecięcy;
4. Wojewódzki Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów „ARS”;
5. Ogólnopolski Przegląd Artystycznego Ruchu Seniorów „ARS”;
6. Ogólnopolski Przegląd Twórczości Artystycznej Seniorów „Babie Lato”;
7. Latający Uniwersytet Każdego Wieku;
8. Klub Seniora „Złota Jesień”;
9. Klub Seniora „Uniwersum”;
10. Klub Seniora „Koło PTTK nr 18”;
11. Grupa Plastyczna;
12. Klub Pracy Twórczej „Pipszytk”;
13. Żeński Chór Kameralny „Belcanto”;
14. Zespół Wokalny „Tercja”;
15. Zespół Wokalny „Niespodzianka”;
16. Teatr Form Różnych „Nasza Klasa”;
17. Klub Gier Karcianych i Planszowych „Hetman”;
18. Kinowy Klub Dyskusyjny „KAKADU”;
19. Grupa Wolontariatu Międzypokoleniowego „Bez Granic”;
20. Kino Hoffman;
21. Projekt Cyfrowy Senior;
22. Gry Miejskie i Terenowe;
23. Bale, Dancingi, Dyskoteki i Potańcówki Wielopokoleniowe;
24. Familijne Podwórko u Hoffmana;
25. Akademia Ekologiczna;
26. Produkcja koncertów, recitali, małych form teatralnych, wieczorków filmowych;
27. Produkcja warsztatów metodycznych, wykładów i szkoleń;
28. Produkcja imprez okolicznościowych;
29. Kujawsko-Pomorskie Środowiskowe Centrum Opieki Psychogeriatrycznej w Otepieniach;
30. Warsztaty „Scena dla każdego”;
31. Koło Genealogiczno-Historyczne.

Kontakt:

Kujawsko-Pomorskie Centrum Kultury w Bydgoszczy,
Pracownia Integracji Międzypokoleniowej,

pl. Kościeleckich 6, 85-033 Bydgoszcz;

tel. 52 585 15 02; e-mail. integracja@kpck.pl;

www.kpck.pl/pracownia-integracji-miedzypokoleniowej;

www.facebook.com/integracja.kpck⁴⁹

Centrum Psychoneurologii Wieku Podeszłego w Bydgoszczy

Centrum Psychoneurologii Wieku Podeszłego to jednostka medyczna zajmująca się całościowo problemami neurologicznymi i psychicznymi charakterystycznymi dla wieku podeszłego (głównie schorzeniami neurodegeneracyjnymi jak choroba Alzheimera, otępienie z ciałami Lewy`ego, otępienieczołowo-skroniowe, otępienie naczyńopochodne, choroba Parkinsona i inne schorzenia pozapiramidowe). Zajmujemy się także leczeniem zaburzeń psychicznych występujących w wieku podeszłym takich jak depresje, zaburzenia zachowania, psychozy.

Proces diagnostyki i leczenia prowadzony jest w sposób zintegrowany i ciągły. Pacjent jest oceniany zarówno od strony psychicznej jak i somatycznej. Pacjentami zajmuje się personel mający wieloletnie doświadczenie w opiece nad chorobami wieku podeszłego. Są to: lekarze psychiatrzy i neurologi, psycholog, pielęgniarki, terapeuci zajęciowi, terapeuci środowiskowi oraz pracownik socjalny.

W strukturze Centrum znajdują się:

- Poradnia Psychogeriatryczna i Leczenia Zaburzeń Pamięci, udzielająca pomocy ambulatoryjnej
- Dzienny Oddział Psychiatryczny Geriatryczny, oferujący leczenie w systemie dziennym, zapewniający wielokierunkową aktywizację i rehabilitację
- Zespół Leczenia Środowiskowego w psychogeriatрії, udzielający świadczeń medycznych i terapeutycznych w domach pacjentów.
- Centrum Parkinsonowskie zajmujące się diagnostyką i leczeniem choroby Parkinsona i innych schorzeń układu pozapiramidowego
- Ośrodek Alzheimerowski zajmujący się leczeniem zaburzeń pamięci oraz zaburzeń psychicznych wieku podeszłego.

W ramach działalności Centrum Psychoneurologii Wieku Podeszłego prowadzone są także badania kliniczne oraz diagnostyka biomarkerów chorób neurodegeneracyjnych⁵⁰.

Kontakt:

Adres: ul. Roentgena 3, 85-796 Bydgoszcz

Tel. 52 348-56-42, E-mail: cpwp@domsueryder.org.pl

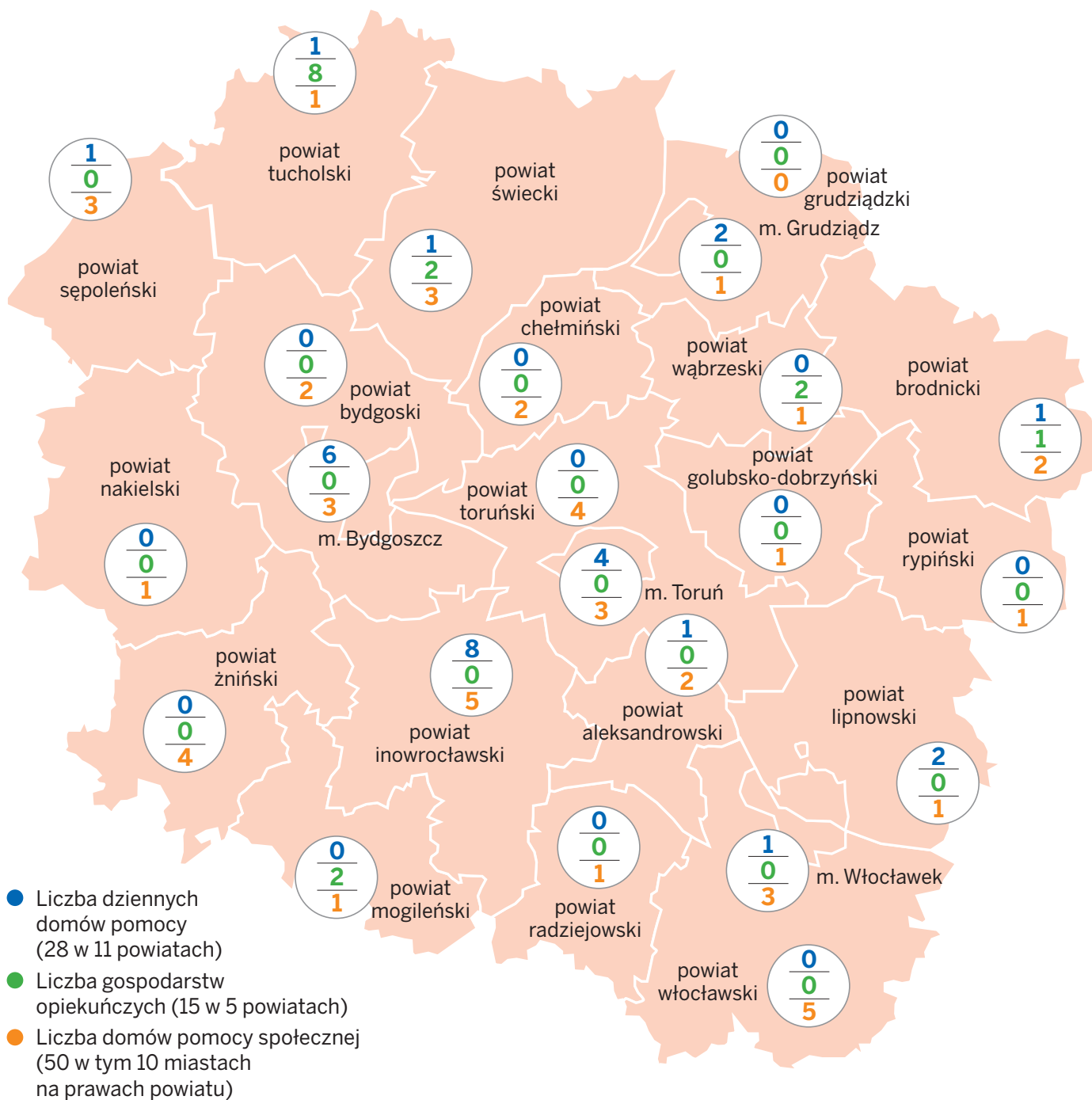
Czynne: pon.-pt. w godz. 10.00-14.00

domsueryder.org.pl/opieka-medyczna/psychoneurologia

⁴⁹ Informacja nt. Pracowni Integracji Międzypokoleniowej Kujawsko-Pomorskiego Centrum Kultury w Bydgoszczy przygotowana na podstawie materiałów Pracowni Integracji Międzypokoleniowej.

⁵⁰ Informacja przygotowana przez Centrum Psychoneurologii Wieku Podeszłego w Bydgoszczy.

Wybrane elementy infrastruktury dla osób starszych w województwie kujawsko-pomorskim

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Toruniu
jest Jednostką Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Publikacja sfinansowana w ramach projektu
„Pogodna jesień życia na Kujawach i Pomorzu
– projekt rozwoju pomocy środowiskowej
dla seniorów” współfinansowanego ze środków
Europejskiego Funduszu Społecznego
w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego
Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020.